

Uradni list

Evropske unije

L 337

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 52

18. december 2009

Vsebina

I Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava je obvezna

UREDBE

- ★ Uredba (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada ⁽¹⁾ 1

DIREKTIVE

- ★ Direktiva 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov ⁽¹⁾ 11
- ★ Direktiva 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ⁽¹⁾ 37

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

Cena: 4 EUR

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje. Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava je obvezna)

UREDBE

UREDBA (ES) št. 1211/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. novembra 2009

o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Okvirna direktiva) ⁽⁴⁾, Direktiva 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (Direktiva o dostopu) ⁽⁵⁾, Direktiva 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) ⁽⁶⁾, Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta

z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah) ⁽⁷⁾ in Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ⁽⁸⁾ (skupaj v nadaljnjem besedilu: Okvirna direktiva in posebne direktive) so namenjene oblikovanju notranjega trga elektronskih komunikacij znotraj Skupnosti in hkrati zagotavljanju visoke stopnje naložb, inovacij in varstva potrošnikov na podlagi okrepljene konkurence.

- (2) Uredba (ES) št. 717/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2007 o gostovanju v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v Skupnosti ⁽⁹⁾ dopolnjuje in podpira pravila, ki jih določa regulativni okvir EU za elektronske komunikacije, kar zadeva gostovanje v Skupnosti.

- (3) Za uspešen razvoj notranjega trga elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev je nujno treba zagotoviti, da se bo regulativni okvir EU skladno uporabljal v vseh državah članicah. Regulativni okvir EU določa cilje, ki jih je treba doseči, in zagotavlja nacionalnim regulativnim organom okvir za ukrepanje, hkrati pa jim zagotavlja prožnost na nekaterih področjih, da lahko uporabljajo pravila ob upoštevanju nacionalnih okoliščin.

⁽¹⁾ UL C 224, 30.8.2008, str. 50.

⁽²⁾ UL C 257, 9.10.2008, str. 51.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 24. septembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 16. februarja 2009 (UL C 75 E, 31.3.2009, str. 67), Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. maja 2009 in Sklep Sveta z dne 26. oktobra 2009.

⁽⁴⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 33.

⁽⁵⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 7.

⁽⁶⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 21.

⁽⁷⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 51.

⁽⁸⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

⁽⁹⁾ UL L 171, 29.6.2007, str. 32.

- (4) Za zagotovitev razvoja skladne regulativne prakse in skladne uporabe regulativnega okvira EU je Komisija s Sklepom Komisije 2002/627/ES z dne 29. julija 2002 o ustanovitvi Evropske skupine regulatornih organov za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ⁽¹⁾ ustanovila Evropsko skupino regulatornih organov (ERG), da svetuje in pomaga Komisiji pri razvoju notranjega trga in da, bolj splošno, posreduje med nacionalnimi regulativnimi organi in Komisijo.
- (5) ERG je s spodbujanjem sodelovanja med nacionalnimi regulativnimi organi ter med slednjimi in Komisijo pozitivno prispeval k vzpostavitvi skladne regulativne prakse. Ta pristop za razvoj večje skladnosti med nacionalnimi regulativnimi organi z izmenjavo informacij in znanja o praktičnih izkušnjah se je v kratkem času od vzpostavitve ERG izkazal za uspešnega. Sodelovanje in usklajevanje med nacionalnimi regulativnimi organi bo treba nadaljevati in stopnjevati, da bi še naprej razvijali notranji trg elektronskih komunikacijskih storitev in omrežji.
- (6) Zato je treba okrepiti ERG in jo znotraj regulativnega okvira EU priznati za Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC). BEREC naj ne bi imel oblike agencije Skupnosti niti naj ne bi bil pravna oseba. BEREC naj bi nadomestil ERG in deloval kot izključni forum za sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ter med temi organi in Komisijo pri izpolnjevanju vseh njihovih obveznosti v okviru regulativnega okvira EU. BEREC bi moral zagotavljati strokovno znanje in ustvarjati zaupanje na podlagi svoje neodvisnosti, kakovosti svojega svetovanja in informacij, preglednosti svojih postopkov in načinov delovanja ter svoje prizadevnosti pri izvajanju svojih nalog.
- (7) BEREC bi moral z združevanjem strokovnega znanja pomagati nacionalnim regulativnim organom, ne da bi nadomeščal njihove obstoječe funkcije ali podvajal že začeto delo, in pomagati Komisiji pri izvrševanju njenih nalog.
- (8) BEREC bi moral nadaljevati delo ERG in razvijati sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ter med slednjimi in Komisijo, da bi zagotovil skladno uporabo regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve v vseh državah članicah in tako prispeval k razvoju notranjega trga.
- (9) BEREC bi moral Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji služiti tudi kot organ za razmislek, razpravo in svetovanje na področju elektronskih komunikacij. V skladu s tem bi BEREC moral svetovati Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji, na njihovo zahtevo ali na lastno pobudo.
- (10) BEREC bi moral še naprej izvajati svoje naloge v sodelovanju z obstoječimi skupinami in odbori, vendar brez poseganja v njihovo vlogo, kot na primer z Odborom za komunikacije, ustanovljenim z Direktivo 2002/21/ES (Okvirna direktiva), Odborom za radijski spekter, ustanovljenim na podlagi Odločbe št. 676/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o pravnem okviru za politiko radijskega spektra v Evropski skupnosti (Odločba o radijskem spektru) ⁽²⁾, Skupino za politiko radijskega spektra, ustanovljeno na podlagi sklepa Komisije 2002/622/ES z dne 26. julija 2002 o ustanovitvi Skupine za politiko radijskega spektra ⁽³⁾, in kontaktnim odborom, ustanovljenim na podlagi Direktive 97/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta dne 30. junija 1997, ki spreminja Direktivo Sveta 89/552/EGS o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov ⁽⁴⁾.
- (11) Da bi za BEREC zagotovili kadrovske in upravne podpore, bi bilo treba ustanoviti Urad kot organ Skupnosti, ki bi moral biti pravna oseba in izvajati naloge, ki mu jih dodeljuje ta uredba. Za učinkovito podporo BEREC bi ta Urad moral imeti pravno, upravno in finančno avtonomijo. Urad bi moral sestavljati upravljalni odbor in upravni vodja.
- (12) Organizacijska struktura BEREC in Urada bi morala biti čim manj razvita in ustrezati nalogam, ki naj bi jih opravljala.
- (13) Urad bi moral biti organ Skupnosti v smislu člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽⁵⁾ (Finančna uredba). Za Urad bi se moral uporabljati Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽⁶⁾ (Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006) in zlasti točka 47 navedenega sporazuma.

⁽¹⁾ UL L 200, 30.7.2002, str. 38.

⁽²⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 1.

⁽³⁾ UL L 198, 27.7.2002, str. 49.

⁽⁴⁾ UL L 202, 30.7.1997, str. 60.

⁽⁵⁾ UL L 248, 16.9.2002, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

- (14) Ker ciljev predlaganih ukrepov, in sicer nadaljnjega razvoja skladne regulativne prakse z okrepitevijo sodelovanja in usklajevanja med nacionalnimi regulativnimi organi ter med slednjimi in Komisijo države članice ne morejo zadovoljivo doseči in jih zaradi področja uporabe v celotni EU te uredbe lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za dosego navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

USTANOVITEV

Člen 1

Ustanovitev

1. Ustanovi se Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) s pristojnostmi, določenimi v tej uredbi.

2. BEREC deluje v okviru področja uporabe Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), direktiv 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/22/ES in 2002/58/ES (posebne direktive) in Uredbe (ES) št. 717/2007.

3. BEREC izvaja svoje naloge neodvisno, nepristransko in pregledno. BEREC si pri vseh dejavnostih prizadeva za enake cilje, kot so v členu 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) določeni za nacionalne regulativne organe. BEREC zlasti prispeva k razvoju in boljšemu delovanju notranjega trga za elektronska komunikacijska omrežja in storitve s prizadevanjem za zagotovitev skladne uporabe regulativnega okvira EU za elektronske komunikacije.

4. BEREC izkorišča razpoložljivo strokovno znanje nacionalnih regulativnih organov in svoje naloge opravlja v sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in Komisijo. BEREC spodbuja sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ter med slednjimi in Komisijo. BEREC poleg tega svetuje Komisiji in na zahtevo Evropskemu parlamentu in Svetu.

POGLAVJE II

ORGANIZACIJA BEREC

Člen 2

Vloga BEREC

BEREC:

- (a) med nacionalnimi regulativnimi organi razvija in razširja najboljše prakse s področja regulative, kot so skupni pristopi, metodologije ali smernice za izvajanje regulativnega okvira EU;
- (b) na zahtevo zagotavlja pomoč nacionalnim regulativnim organom pri regulativnih vprašanjih;
- (c) daje mnenja o osnutkih odločitev, priporočil in smernic Komisije, kakor je določeno v tej uredbi, Okvirni direktivi in posebnih direktivah;
- (d) na utemeljeno zahtevo Komisije ali na lastno pobudo pripravlja poročila in svetuje ter na utemeljeno zahtevo ali na lastno pobudo poda mnenja Evropskemu parlamentu in Svetu o vseh zadevah, povezanih z elektronskimi komunikacijami, ki so v njegovi pristojnosti;
- (e) na zahtevo pomaga Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji ter nacionalnim regulativnim organom pri odnosih, razpravah in izmenjavah s tretjimi strankami, Komisiji in nacionalnim regulativnim organom pa pomaga pri razširjanju najboljših regulativnih praks tretjim strankam.

Člen 3

Naloge BEREC

1. Naloge BEREC so:
 - (a) dajanje mnenj o osnutkih ukrepov nacionalnih regulativnih organov v zvezi z opredelitvijo trga, določitvijo podjetij s pomembno tržno močjo in naložitvijo pravnih sredstev v skladu s členoma 7 in 7a Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva); sodelovanje z nacionalnimi regulativnimi organi v skladu s členoma 7 in 7a Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
 - (b) dajanje mnenj o osnutkih priporočil in/ali smernic glede oblike, vsebine in ravni podrobnosti, ki se navedejo v uradnih obvestilih, v skladu s členom 7b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
 - (c) posvetovanja glede osnutkov priporočil o upoštevni trgih izdelkov in storitev v skladu s členom 15 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);

- (d) dajanje mnenj o osnutkih odločitev glede opredelitev nacionalnih trgov v skladu s členom 15 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
- (e) pomoč nacionalnim regulativnim organom na njihovo zahtevo v okviru analize ustreznega trga v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
- (f) dajanje mnenj o osnutkih odločitev in priporočil o standardizaciji v skladu s členom 19 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
- (g) posvetovanja in dajanje mnenj o čezmejnih sporih v skladu s členom 21 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva);
- (h) dajanje mnenj o osnutkih odločitev, s katerimi se nacionalnemu regulativnemu organu dajejo pooblastila za sprejemanje izrednih ukrepov ali se mu to prepoveduje, v skladu s členom 8 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu);
- (i) posvetovanja o osnutkih ukrepov v zvezi z učinkovitim dostopom do številke za klic v sili 112, v skladu s členom 26 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah);
- (j) posvetovanja o osnutkih ukrepov v zvezi z učinkovitim izvajanjem območja oštevilčenja 116, zlasti dežurne številke 116000 za prijavo pogrešanih otrok, v skladu s členom 27a Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah);
- (k) pomoč Komisiji pri posodabljanju Priloge II k Direktivi 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), v skladu s členom 9 navedene direktive;
- (l) pomoč nacionalnim regulativnim organom na njihovo zahtevo pri vprašanjih o goljufijah ali zlorabah številskih virov znotraj Skupnosti, zlasti za čezmejne storitve;
- (m) dajanje mnenj z namenom zagotavljanja razvoja skupnih pravil in zahtev za ponudnike čezmejnih poslovnih storitev;
- (n) spremljanje sektorja elektronskih komunikacij ter poročanje o njem, vključno z objavljanjem letnega poročila o napredku v navedenem sektorju.

2. BEREC lahko na utemeljeno zahtevo Komisije enoglasno odloči, da bo prevzel druge specifične naloge, potrebne za izpolnitev njegove vloge v okviru, opredeljenem v členu 1(2).

3. Nacionalni regulativni organi in Komisija dosledno upoštevajo mnenja, priporočila, smernice, nasvete ali najboljše prakse s področja regulative, ki jih sprejme BEREC. BEREC se lahko pred izdajo svojega mnenja Komisiji po potrebi posvetuje z ustreznimi nacionalnimi organi za konkurenco.

Člen 4

Sestava in organizacija BEREC

1. BEREC sestavlja odbor regulatorjev.
2. Odbor regulatorjev sestavljajo po en član na državo članico, ki je vodja ali imenovan visoki predstavnik nacionalnega regulativnega organa, ki se ustanovi v vsaki državi članici in je prvenstveno odgovoren za vsakdanje spremljanje delovanja trgov za elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

BEREC pri opravljanju svojih nalog, ki mu jih dodeljuje ta uredba, deluje neodvisno.

Člani odbora regulatorjev ne zahtevajo in ne sprejemajo navodil od nobene vlade, od Komisije ali od drugih javnih ali zasebnih subjektov.

Nacionalni regulativni organi imenujejo po enega nadomestnega člana na državo članico.

Komisija je udeležena sestankov BEREC kot opazovalka in je zastopana na ustrezni ravni.

3. Nacionalni regulativni organi iz držav Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in držav, ki so kandidatke za vstop v Evropsko unijo, imajo status opazovalcev in so zastopani na ustrezni ravni. BEREC lahko povabi tudi druge strokovnjake in opazovalce, da se udeležijo njegovih sej.

4. Odbor regulatorjev v skladu s poslovníkom BEREC izmed svojih članov imenuje predsednika in podpredsednike. Podpredsedniki avtomatično prevzamejo dolžnosti predsednika, če ta ni zmožen izvajati teh dolžnosti. Mandat predsednika in podpredsednikov traja eno leto.

5. Brez poseganja v vlogo odbora regulatorjev v zvezi z nalogami predsednika slednji ne zahteva ali sprejema navodil od nobene vlade ali nacionalnih regulativnih organov, od Komisije ali od drugih javnih ali zasebnih subjektov.

6. Plenarne seje odbora regulatorjev skliče predsednik in potekajo najmanj štirikrat letno kot redne seje. Izredne seje se skličejo na pobudo predsednika, na zahtevo Komisije ali na zahtevo vsaj tretjine članov odbora. Dnevni red seje določi predsednik in se objavi.

7. Delo BEREC je lahko organizirano v ustrezne strokovne delovne skupine.

8. Komisija je povabljená na vse plenarne seje odbora regulatorjev.

9. Odbor regulatorjev sprejema odločitve z dvotretjinsko večino svojih članov, razen če je drugače določeno v tej uredbi, v Okvirni direktivi ali v posebnih direktivah. Vsak član ali njegov nadomestni član ima en glas. Odločitve Odbora regulatorjev se objavijo, v njih pa so navedeni pridržki nacionalnega regulativnega organa, če ta tako zahteva.

10. Odbor regulatorjev potrdi poslovnik BEREC in ga objavi. Poslovnik določa ureditev glasovanja, vključno s pogoji, pod katerimi lahko en član deluje v imenu drugega, pravila, ki urejajo sklepčnost in roke za obvestila o sejah. Poslovnik poleg tega zagotavlja, da člani odbora regulatorjev pred sestanki vedno prejmejo popolne programe in osnutke predlogov, da lahko predlagajo spremembe še pred glasovanjem. V poslovniku so lahko med drugim določeni tudi postopki za nujno glasovanje.

11. Urad iz člena 6 zagotovi storitve upravne in strokovne pomoči BEREC.

Člen 5

Naloge odbora regulatorjev

1. Odbor regulatorjev izpolnjuje naloge BEREC, določene v členu 3, in sprejema vse odločitve v zvezi z opravljanjem njegovih funkcij.

2. Odbor regulatorjev predhodno odobri prostovoljni finančni prispevek držav članic ali nacionalnih regulativnih organov, naveden v členu 11(1)(b), na naslednji način:

- (a) soglasno, kadar se odločijo prispevati vse države članice ali nacionalni regulativni organi;
- (b) z navadno večino, kadar se več držav članic ali nacionalnih regulativnih organov enoglasno odloči prispevati.

3. Odbor regulatorjev v imenu BEREC sprejme posebne določbe glede pravice dostopa do dokumentov BEREC v skladu s členom 22.

4. Odbor regulatorjev po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi v skladu s členom 17 sprejme letni delovni program BEREC pred koncem leta, kateremu sledi leto, na katerega se program nanaša. Odbor regulatorjev takoj po sprejetju posreduje letni delovni program Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji.

5. Odbor regulatorjev sprejme letno poročilo o dejavnostih BEREC ter ga vsako leto do 15. junija pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Računskemu sodišču. Evropski parlament lahko od predsednika odbora regulatorjev zahteva, da poroča o pomembnih temah glede dejavnosti BEREC.

Člen 6

Urad

1. Urad se ustanovi kot organ Skupnosti, ki je pravna oseba v skladu s členom 185 Finančne uredbe in točko 47 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006.

2. Urad pod vodstvom odbora regulatorjev zlasti:

- zagotavlja storitve kadrovske in upravne podpore BEREC,
- pridobiva informacije od nacionalnih regulativnih organov ter izmenjuje in posreduje informacije v zvezi z vlogo in nalogami iz členov 2(a) in 3,
- razširja najboljše regulativne prakse med nacionalnimi regulativnimi organi v skladu s členom 2(a),
- pomaga predsedniku pri pripravi dela odbora regulatorjev,
- na zahtevo odbora regulatorjev vzpostavi strokovne delovne skupine in jim zagotovi podporo, potrebno za zagotovitev nemotenega delovanja navedenih skupin.

3. Urad sestavljata:

- (a) upravljalni odbor;
- (b) upravni vodja.

4. BEREC ima v vseh državah članicah najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Urad lahko zlasti pridobiva premičnine in nepremičnine ter z njimi razpolaga in je lahko stranka v sodnem postopku.

5. Urad upravlja upravni vodja, osebje Urada pa je strogo omejeno na število, potrebno za izpolnitev njegovih nalog. Število osebja predlagajo člani upravljalnega odbora in upravni vodja v skladu s členom 11. Vsak predlog za povečanje števila osebja se lahko sprejme le s soglasno odločitvijo upravljalnega odbora.

Člen 7

Upravljalni odbor

1. Upravljalni odbor sestavljajo po en član na državo članico, ki je vodja ali imenovan visoki predstavnik neodvisnega nacionalnega regulativnega organa, ki se ustanovi v vsaki državi članici in je prvenstveno odgovoren za vsakdanje spremljanje delovanja trgov za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, ter en član, ki zastopa Komisijo.

Vsak član ima en glas.

Člen 9

Naloge upravnega vodje

Določbe člena 4 se smiselno uporabljajo tudi za upravljalni odbor.

2. Upravljalni odbor imenuje upravnega vodjo. Predlagani upravni vodja ne sodeluje pri pripravi takšne odločitve ali glasovanju o njej.
3. Upravljalni odbor upravnemu vodji zagotovi napotke pri izvajanju njegovih nalog.
4. Upravljalni odbor je pristojen za imenovanje osebja.
5. Upravljalni odbor pomaga strokovnim delovnim skupinam pri njihovem delu.

Člen 8

Upravni vodja

1. Upravni vodja je odgovoren upravljalnemu odboru. Upravni vodja pri opravljanju svojih nalog niti ne zahteva niti ne sprejema navodil od držav članic, regulativnih organov, Komisije ali tretjih strani.
2. Upravnega vodjo imenuje upravljalni odbor preko javnega natečaja na podlagi dosežkov, znanja in izkušenj na področju elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. Pred imenovanjem kandidata, ki ga izbere upravljalni odbor, lahko Evropski parlament njegovo ustreznost obravnava v nezavezujočem mnenju. Zato pristojni odbor Evropskega parlamenta povabi predlaganega kandidata, da poda izjavo in odgovori na vprašanja njegovih članov.
3. Mandat upravnega vodje traja tri leta.
4. Upravljalni odbor lahko ob upoštevanju poročila o oceni, ki ga pripravi predsednik, in zgolj v primerih, kadar dolžnosti in zahteve BEREC to upravičujejo, enkrat podaljša mandat upravnega vodje za največ tri leta.

Upravljalni odbor obvesti Evropski parlament o svoji nameri, da podaljša mandat upravnega vodje.

Če mandat upravnega vodje ni podaljšán, ta opravlja funkcijo do imenovanja njegovega naslednika.

1. Upravni vodja je odgovoren za vodenje Urada.

2. Upravni vodja pomaga pri pripravi delovnega programa odbora regulatorjev, upravljalnega odbora in strokovnih delovnih skupin. Upravni vodja sodeluje pri delu odbora regulatorjev BEREC in upravljalnega odbora brez glasovalne pravice.

3. Upravni vodja vsako leto pomaga upravljalnemu odboru pri pripravi osnutka delovnega programa Urada za prihodnje leto. Osnutek delovnega programa za naslednje leto se predloži upravljalnemu odboru do 30. junija, upravljalni odbor pa ga sprejme do 30. septembra brez poseganja v končno odločitev Evropskega parlamenta in Sveta (skupaj proračunski organ).

4. Upravni vodja, pod vodstvom odbora regulatorjev, nadzoruje izvajanje letnega delovnega programa Urada.

5. Upravni vodja pod nadzorom upravljalnega odbora sprejme vse potrebne ukrepe, zlasti notranja upravná navodila in objavo obvestil, za zagotovitev delovanja Urada v skladu s to uredbo.

6. Upravni vodja izvaja proračun Urada v skladu s členom 13 pod nadzorom upravljalnega odbora.

7. Upravni vodja vsako leto pomaga pri pripravi osnutka letnega poročila o dejavnostih BEREC iz člena 5(5).

Člen 10

Osebjé

1. Za osebjé Urada, tudi upravnega vodjo, se uporabljajo Kadrovske predpisi za uradnike Evropskih skupnosti in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 ⁽¹⁾ ter pravila, ki so jih za uporabo teh kadrovske predpisov in pogojev za zaposlitev skupaj sprejele institucije Evropskih skupnosti.

2. Upravljalni odbor v soglasju s Komisijo sprejme potrebne izvedbene ukrepe v skladu z določbami iz člena 110 Kadrovske predpisov za uradnike Evropskih skupnosti.

⁽¹⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

3. Podpredsednik upravljalnega odbora izvaja pooblastila, ki jih organu, odgovornemu za imenovanja, podeljujejo Kadrovske predpisi za uradnike Evropskih skupnosti, organu, pristojnemu za sklepanje pogodb pa pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti.

4. Upravljalni odbor lahko sprejme določbe, ki dovoljujejo imenovanje nacionalnih strokovnjakov držav članic, začasno dodeljenih Uradu za največ tri leta.

POGLAVJE III

FINANČNE DOLOČBE

Člen 11

Proračun Urada

1. Prihodke in vire Urada sestavljajo predvsem:
 - (a) subvencija Skupnosti iz ustreznega razdelka splošnega proračuna Evropske unije (oddelek o Komisiji), kot je določil proračunski organ v skladu s točko 47 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006;
 - (b) prostovoljni finančni prispevki držav članic ali njihovih nacionalnih regulativnih organov v skladu s členom 5(2). Ti prispevki se uporabljajo za financiranje posameznih enot operativnih izdatkov, kot je opredeljeno v sporazumu, ki ga sklene Urad z državami članicami ali njihovimi nacionalnimi regulativnimi organi v skladu s členom 19(1)(b) Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾. Vse države članice zagotovijo, da bodo imeli nacionalni regulativni organi na voljo finančna sredstva, na podlagi katerih bodo lahko sodelovali pri delu Urada. Urad proračunskemu organu predloži predhodnega predloga splošnega proračuna Evropske unije posreduje ustrezno, posodobljeno in podrobno dokumentacijo o dodeljenih prihodkih iz tega člena.
2. Odhodki Urada zajemajo odhodke za zaposlene, upravne odhodke, odhodke za infrastrukturo in operativne stroške.
3. Prihodki in odhodki so uravnoteženi.
4. Na podlagi vseh prihodkov in odhodkov se za vsako proračunsko leto, ki sovпада s koledarskim letom, pripravijo napovedi ter se vpišejo v proračun Urada.

5. Organizacijska in finančna struktura Urada se pregleda pet let po datumu ustanovitve Urada.

Člen 12

Določitev proračuna

1. Upravni vodja do 15. februarja vsako leto pomaga upravljalnemu odboru pri pripravi predhodnega predloga proračuna, ki zajema pričakovane izdatke za prihodnje proračunsko leto skupaj s seznamom začasnih postavk. Upravljalni odbor vsako leto na podlagi predloga oceni prihodke in odhodke Urada za naslednje proračunsko leto. Upravljalni odbor navedeno oceno, ki vključuje organizacijsko shemo, do 31. marca posreduje Komisiji.
2. Komisija oceno, skupaj s predhodnim predlogom splošnega proračuna Evropske unije, posreduje proračunskemu organu.
3. Na podlagi teh ocen Komisija v predhodni predlog splošnega proračuna Evropske unije vključi napovedi, ki se ji zdijo potrebne z vidika organizacijske sheme, in predlaga znesek subvencije.
4. Proračunski organ sprejme organizacijsko shemo Urada.
5. Upravljalni odbor pripravi proračun Urada. Proračun začne veljati po dokončnem sprejetju splošnega proračuna Evropske unije. Kadar je to potrebno, se ustrezno prilagodi.
6. Upravljalni odbor nemudoma obvesti proračunski organ o vseh svojih predvidenih projektih, katerih izvajanje bi lahko imelo večje finančne posledice za financiranje proračuna, zlasti o vseh projektih, ki se nanašajo na premoženje, kot je najem ali nakup objektov. O tem obvesti Komisijo. Če namerava katera izmed vej proračunskega organa dati mnenje, o tem obvesti upravljalni odbor v dveh tednih po prejemu podatkov o gradbenem projektu. Če ni odgovora, lahko upravljalni odbor nadaljuje z načrtovanimi dejavnostmi.

Člen 13

Izvajanje in nadzor proračuna

1. Upravni vodja deluje kot odredbodajalec in izvršuje proračun Urada pod nadzorom upravljalnega odbora.
2. Upravljalni odbor pripravi letno poročilo o dejavnostih Urada in izjavo o zanesljivosti. Ti dokumenti se javno objavijo.

⁽¹⁾ UL L 357, 31.12.2002, str. 72.

3. Računovodja Urada do 1. marca po vsakem zaključenem finančnem letu posreduje računovodji Komisije in Računskemu sodišču začasne zaključne račune skupaj s poročilom o izvrševanju proračuna in finančnem poslovanju v zadevnem proračunskem letu. Računovodja Urada do 31. marca naslednjega leta pošlje poročilo o izvrševanju proračuna in finančnem poslovanju tudi Evropskemu parlamentu in Svetu. Računovodja Komisije nato konsolidira začasne zaključne račune institucij in decentraliziranih organov v skladu s členom 128 Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.

4. Računovodja Komisije do 31. marca po vsakem zaključenem finančnem letu posreduje začasne zaključne račune Urada Računskemu sodišču, skupaj s poročilom o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju v zadevnem proračunskem letu. Poročilo o upravljanju proračuna in finančnem poslovanju v proračunskem letu se predloži tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.

5. Po prejemu ugotovitev Računskega sodišča o začnih zaključnih računih Urada v skladu s členom 129 Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 pripravi upravni vodja na lastno odgovornost zaključne račune Urada in jih predloži upravljalnemu odboru za pridobitev mnenja.

6. Upravljalni odbor predloži mnenje o zaključnih računih Urada.

7. Upravni vodja te zaključne račune, skupaj z mnenjem upravljalnega odbora, posreduje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču do 1. julija v letu po zaključnem finančnem letu.

8. Zaključni račun se objavi.

9. Upravljalni odbor pošlje Računskemu sodišču odgovor na njegove pripombe do 15. oktobra. Ta odgovor pošlje tudi Evropskemu parlamentu in Komisiji.

10. Upravljalni odbor Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo in v skladu s členom 146(3) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 predloži vse informacije, potrebne za nemoteno uporabo postopka za razrešnico za zadevno finančno leto.

11. Evropski parlament na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, do 15. maja leta N + 2 podeli upravljalnemu odboru razrešnico za izvrševanje proračuna za finančno leto N.

Člen 14

Sistemi notranjega nadzora

Za revizijo Urada je pristojen notranji revizor Komisije.

Člen 15

Finančna pravila

Za Urad se uporablja Uredba (ES, Euratom) št. 2343/2002. Nadaljnja finančna pravila, ki veljajo za Urad, pripravi upravljalni odbor po posvetovanju s Komisijo. Ta pravila lahko odstopajo od Uredbe (ES, Euratom) št. 2343/2002, če to zahtevajo posebne operativne potrebe za delovanje Urada in le ob predhodnem soglasju Komisije.

Člen 16

Ukrepi proti goljufijam

1. Za namene boja proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejanjem se določbe Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) ⁽¹⁾, uporabljajo brez omejitev.

2. Urad pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o notranjih preiskavah, ki jih opravlja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) ⁽²⁾, in takoj sprejme ustrezne določbe za vse zaposlene v Uradu.

3. Sklepi o financiranju ter sporazumi in iz njih izhajajoči izvedbeni instrumenti izrecno določajo, da lahko Računsko sodišče in OLAF po potrebi nad prejemniki denarnih sredstev Urada in zaposlenimi, odgovornimi za njihovo dodelitev, opravita pregled na kraju samem.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 17

Posvetovanje

Po potrebi se BEREK pred sprejetjem mnenj, najboljših regulativnih praks ali poročil posvetuje z zainteresiranimi stranmi in jim omogoči, da v primernem roku podajo pripombe. Brez poseganja v člen 20 BEREK omogoči, da so rezultati posvetovalnega postopka dostopni javnosti.

⁽¹⁾ UL L 136, 31.5.1999, str. 1.

⁽²⁾ UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

Člen 18

Preglednost in odgovornost

BEREC in Urad pri izvajanju svojih dejavnosti zagotavljata visoko raven preglednosti. BEREC in Urad zagotovita, da dobijo javnost in vse zainteresirane strani objektivne, zanesljive in lahko dostopne informacije, predvsem v zvezi z rezultati njunega dela.

Člen 19

Zagotavljanje informacij BEREC in Uradu

Komisija in nacionalni regulativni organi zagotavljajo informacije, ki jih zahtevata BEREC in Urad, da bi lahko izvajala svoje naloge. Te informacije se uporabljajo v skladu s pravili iz člena 5 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Člen 20

Zaupnost

Niti BEREC niti Urad, razen v skladu s členom 22, ne objavita informacij, ki jih obdelujeta ali prejmeta in za katere se zahteva zaupna obravnava, niti jih ne razkrijeta tretjim osebam.

Člani odbora regulatorjev in upravljalnega odbora, upravni vodja, zunanji strokovnjaki, vključno s strokovnjaki iz delovnih skupin, in uslužbenci Urada morajo tudi po izteku svojih dolžnosti spoštovati zahteve glede zaupnosti v skladu s členom 287 Pogodbe.

BEREC in Urad v svojih statutih določita praktične rešitve za uporabo pravil zaupnosti iz odstavkov 1 in 2.

Člen 21

Izjava o interesih

Člani odbora regulatorjev in upravljalnega odbora, upravni vodja ter uslužbenci Urada vsako leto podajo izjavo o zavezah in izjavo o interesih, v katerih navedejo, da nimajo nobenih neposrednih ali posrednih interesov, ki bi lahko vplivali na njihovo neodvisnost. Izjave so pisne. Izjave o interesih, ki jih dajo člani odbora regulatorjev in upravljalnega odbora ter upravni vodja, se objavijo.

Člen 22

Dostop do dokumentov

1. Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ⁽¹⁾ se uporablja za dokumente, ki jih hranita BEREC in Urad.

2. Odbor regulatorjev in upravljalni odbor sprejmeta praktične ukrepe za izvajanje Uredbe (ES) št. 1049/2001 v šestih mesecih po datumu dejanskega začetka delovanja BEREC oziroma Urada.

3. Odločitve, sprejete v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 1049/2001, so lahko predmet pritožbe varuhu človekovih pravic ali tožbe na Sodišču Evropskih skupnosti, v skladu s pogoji iz členov 195 in 230 Pogodbe.

Člen 23

Privilegiji in imunitete

Za Urad in njegovo osebje velja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti.

Člen 24

Odgovornost Urada

1. Pri nepogodbeni odgovornosti Urad v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna zakonodajam držav članic, poravna vsako škodo, ki jo povzroči organ ali njegovi uslužbenci pri opravljanju svojih nalog. Za reševanje odškodninskih sporov je pristojno Sodišče Evropskih skupnosti.

2. Osebna finančna in disciplinska odgovornost uslužbencev do Urada je urejena z ustreznimi določbami, ki se uporabljajo za uslužbenca Urada.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE

Člen 25

Ocena in pregled

Komisija v treh letih po začetku delovanja BEREC oziroma Urada objavi ocenjevalno poročilo o izkušnjah, pridobljenih kot rezultat njunega delovanja. Ocenjevalno poročilo vključuje dosežene rezultate in delovne metode BEREC in Urada v povezavi z njunimi cilji, pooblastili in nalogami, ki so za vsakega posebej opredeljeni

⁽¹⁾ UL L 145, 31.5.2001, str. 43.

v tej uredbi in njunih letnih delovnih programih. Ocenjevalno poročilo upošteva stališča zainteresiranih strani tako na ravni Skupnosti kot na nacionalni ravni ter se pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu. Evropski parlament izda mnenje o ocenjevalnem poročilu.

Člen 26

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 25. novembra 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednica
Å. TORSTENSSON

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2009/136/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. novembra 2009

o spremembah Direktive 2002/22/ES o univerzalnih storitvah in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami, Direktive 2002/58/ES o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij in Uredbe (ES) št. 2006/2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov ⁽³⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Delovanje petih direktiv, ki predstavljajo obstoječi regulativni okvir za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Direktiva 2002/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju (Direktiva o dostopu) ⁽⁵⁾, Direktiva 2002/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi) ⁽⁶⁾, Direktiva 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Okvirna

direktiva) ⁽⁷⁾, Direktiva 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) ⁽⁸⁾ in Direktiva 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ⁽⁹⁾ (navedene direktive v nadaljnjem besedilu: „Okvirna direktiva in posebne direktive“)), je predmet rednih preverjanj Komisije, zlasti zaradi določanja potrebe po spremembi ob upoštevanju tehnološkega in tržnega razvoja.

(2) V zvezi s tem je Komisija svoje ugotovitve predstavila v sporočilu Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 29. junija 2006 o pregledu regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve.

(3) Reforma regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, vključno s krepitvijo določb za končne uporabnike s posebnimi potrebami, predstavlja ključni korak k uresnitvi enotnega evropskega informacijskega prostora in hkrati vključujoče informacijske družbe. Ti cilji so vključeni v strateški okvir za razvoj informacijske družbe, kakor je opisan v sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 1. junija 2005 z naslovom „i2010 – Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje“.

(4) Temeljna zahteva univerzalne storitve je uporabnikom na njihovo zahtevo zagotoviti priključek na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji po dostopni ceni. Ta zahteva velja za zagotavljanje lokalnih, državnih in mednarodnih telefonskih klicev ter faksimilnih in podatkovnih

⁽¹⁾ UL C 224, 30.8.2008, str. 50.

⁽²⁾ UL C 257, 9.10.2008, str. 51.

⁽³⁾ UL C 181, 18.7.2008, str. 1.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 24. septembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 16. februarja 2009 (UL C 103 E, 5.5.2009, str. 40) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. maja 2009. Sklep Sveta z dne 26. oktobra 2009.

⁽⁵⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 7.

⁽⁶⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 21.

⁽⁷⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 33.

⁽⁸⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 51.

⁽⁹⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

komunikacij, ki jih države članice lahko omejijo na primarno lokacijo ali primarno prebivališče končnega uporabnika. Omejitev za tehnična sredstva, s katerimi se izvede priključitev, kar dopušča žične ali brezžične tehnologije, ter omejitev za sredstva, s katerimi operaterji zagotavljajo del ali vse obveznosti univerzalne storitve, ne bi smelo biti.

- (5) Podatkovni priključki z javnim komunikacijskim omrežjem na fiksni lokaciji bi morali omogočiti podporo podatkovnim komunikacijam s hitrostmi, ki bi zadostovale za dostop do spletnih storitev, ki se zagotavljajo po javnem internetu. Hitrost, s katero posamezni uporabnik dostopa do interneta, je lahko odvisna od številnih dejavnikov, vključno z internetno povezljivostjo ponudnika/ponudnikov in tudi s posamezno aplikacijo, za katero je priključek uporabljen. Podatkovna hitrost, ki jo lahko podpira priključek na javno komunikacijsko omrežje, je odvisna od zmogljivosti naročnikove terminalske opreme in tudi od priključka. Zato ni primerno, da se posebne podatkovne ali bitne hitrosti določijo na ravni Skupnosti. Prožnost je potrebna, da se državam članicam omogoči, da po potrebi sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da podatkovni priključek lahko zadovoljivo podpira podatkovne hitrosti, ki omogočajo funkcionalen dostop do interneta, kot to določijo države članice, ob tem pa se ustrezno upoštevajo posebne razmere na nacionalnih trgih, na primer pasovne širine, ki jih naročniki v državi članici najpogosteje uporabljajo, in tehnično izvedljivost, če ti ukrepi vplivajo na zmanjšanje popačenja trga. V primerih, ko ti ukrepi povzročijo zgolj veliko in nepravilno breme za določeno podjetje, se lahko ob ustreznem upoštevanju stroškov in prihodkov, prav tako pa tudi nematerialnih koristi, ki izhajajo iz zagotavljanja zadevne storitve, vključijo v vsak izračun neto stroškov za obveznost zagotavljanja univerzalne storitve. Uporabi se lahko tudi alternativno financiranje osnovne omrežne infrastrukture, kar vključuje sredstva Skupnosti ali nacionalne ukrepe v skladu z zakonodajo Skupnosti.
- (6) To poteka brez poseganja v potrebo Komisije, da izvaja revizijo obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve v skladu s členom 15 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), kar lahko vključuje financiranje teh obveznosti, in predstavi predloge sprememb za izpolnitev ciljev splošnega interesa.
- (7) Zaradi jasnosti in enostavnosti ta direktiva obravnava samo spremembe direktiv 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) in 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).
- (8) Brez poseganja v Direktivo 1999/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 1999 o radijski opremi in telekomunikacijski terminalski opremi ter medsebojnem

priznavanju skladnosti te opreme ⁽¹⁾, in zlasti v zahtevah glede invalidov, določene v členu 3(3)(f) navedene direktive, bi bilo treba nekatere vidike terminalske opreme, vključno z opremo, nameščeno v prostorih potrošnika in namenjeno končnim uporabnikom invalidom, ne glede na to, ali so njihove posebne potrebe povezane z invalidnostjo ali starostjo, vključiti v področje uporabe Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), da bi se olajšal dostop do omrežij in uporaba storitev. Ta oprema sedaj zajema sprejemno radijsko in televizijsko terminalsko opremo ter posebne terminalske naprave za slušno prizadete končne uporabnike.

- (9) Države članice bi morale uvesti ukrepe za spodbujanje oblikovanja trga za široko razpoložljive proizvode in storitve, ki vsebujejo zmogljivosti za končne uporabnike invalide. Med drugim se to lahko doseže s sklicevanjem na evropske standarde, ki uvajajo zahteve glede elektronske dostopnosti (e-dostopnost) v postopke javnih naročil in javne razpise v zvezi z zagotavljanjem storitev, ter z izvajanjem zakonodaje, ki podpira pravice končnih uporabnikov invalidov.
- (10) Kadar se podjetje, ki mu je v skladu s členom 4 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) naložena obveznost zagotavljanja univerzalne storitve, odloči vsa svoja sredstva krajevnega dostopovnega omrežja na nacionalnem ozemlju ali znaten del teh sredstev glede na obveznost zagotavljanja univerzalne storitve prenesti na ločeno pravno osebo pod drugim končnim lastništvom, bi moral nacionalni regulativni organ oceniti učinke prenosa, da se zagotovi zveznost obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve na vsem nacionalnem ozemlju ali na posameznih območjih. V ta namen bi moralo zadevno podjetje o takšnem prenosu vnaprej obvestiti nacionalni regulativni organ, ki mu je naložil obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve. Ocena nacionalnega regulativnega organa ne sme posegati v izvedbo prenosa.
- (11) Tehnološki napredek je privedel do občutnega zmanjšanja števila javnih plačilnih telefonov. Da bi se zagotovila tehnološka nevtralnost in stalen dostop javnosti do govorne telefonije, bi morali nacionalni regulativni organi imeti možnost naložiti podjetjem ne samo obveznosti, da zagotovijo javne plačilne telefone, da se ustrezne razumnim potrebam končnih uporabnikov, ampak tudi, da po potrebi s tem namenom zagotovijo alternativne dostopovne točke za javno govorno telefonijo.
- (12) Enakovrednost pri dostopu do storitev bi morala biti zagotovljena za končne uporabnike invalide do iste stopnje, kot za druge končne uporabnike. Zato bi moral biti dostop funkcionalno enakovreden, tako da bi končni uporabniki invalidi lahko enako uporabljali storitve kot drugi končni uporabniki, le z drugimi sredstvi.

⁽¹⁾ UL L 91, 7.4.1999, str. 10.

- (13) Opredelitve pojmov bi bilo treba prilagoditi, da bi se uskladili z načelom tehnološke nevtralnosti in razvojem tehnologije. Zlasti bi bilo treba pogoje za zagotavljanje storitev ločiti od dejanskih elementov opredelitve javno dostopne telefonske storitve, tj. elektronske komunikacijske storitve, ki je na voljo javnosti za neposredno ali posredno izviranje in sprejemanje nacionalnih ali nacionalnih in mednarodnih klicev z uporabo številke ali številke iz nacionalnega ali mednarodnega načrta telefonskega oštevilčenja, na glede na to, če takšna storitev temelji na tehnologiji vodovne ali paketne komutacije. Narava takšne storitve je, da je dvosmerna, kar omogoča, da lahko komunicirata obe strani. Storitve, ki ne izpolnjuje vseh teh pogojev, kot je aplikacija „na klik“ na spletni strani za pomoč strankam, ni javno dostopna telefonska storitev. Javno dostopne telefonske storitve zajemajo tudi sredstva za komuniciranje, posebej namenjena končnim uporabnikom invalidom, ki uporabljajo storitve prenosa besedila ali celotnega pogovora.
- (14) Treba je pojasniti, da bi posredno zagotavljanje storitev lahko zajemalo primere, v katerih se izviranje klicev izvaja prek izbire ali predizbire obratovalca ali v katerih ponudnik storitve preprodaja ali spreminja blagovno znamko javno dostopnih telefonskih storitev, ki jih zagotavlja drugo podjetje.
- (15) Zaradi tehnološkega in tržnega razvoja se omrežja vedno bolj selijo na tehnologijo „internetnega protokola“ (IP) in potrošniki imajo vedno večjo izbiro med vrsto konkurenčnih ponudnikov govornih storitev. Zato bi morale imeti države članice možnost, da ločijo obveznosti univerzalne storitve glede zagotavljanja priključitve na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji od zagotavljanja javno dostopnih telefonskih storitev. Takšna ločitev ne bi smela vplivati na obseg obveznosti univerzalne storitve, opredeljenih in pregledanih na ravni Skupnosti.
- (16) V skladu z načelom subsidiarnosti so države članice tiste, ki morajo na podlagi objektivnih meril odločiti, katera podjetja so določena za zagotavljanje univerzalne storitve, pri čemer ustrezno upoštevajo zmožnost in pripravljenost podjetij, da sprejmejo vse ali del obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve. To državam članicam ne preprečuje, da bi pri postopku določitve postavile posebne pogoje, utemeljene zaradi učinkovitosti, vključno, med drugim v zvezi z združevanjem geografskih območij ali komponent ali z določitvijo najkrajšega obdobja določitve.
- (17) Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost spremljati razvoj in višino maloprodajnih tarif storitev, ki spadajo v okvir obveznosti univerzalne storitve, tudi če država članica ni določila podjetja za zagotavljanje univerzalne storitve. V tem primeru bi bilo treba spremljanje izvajati tako, da ne bi povzročilo pretirane upravne obremenitve za nacionalne regulativne organe ali za podjetja, ki zagotavljajo takšne storitve.
- (18) Odvečne obveznosti, katerih namen je bil olajšati prehod iz regulativnega okvira iz leta 1998 v okvir iz leta 2002, bi bilo treba črtati skupaj z drugimi določbami, ki se prekrivajo ali podvajajo z določbami iz Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).
- (19) Zahteva po zagotavljanju minimalnega nabora zakupljenih vodov na maloprodajni ravni, ki je bila potrebna za zagotavljanje neprekinjene uporabe določb regulativnega okvira iz leta 1998 na področju zakupljenih vodov, ki v času, ko je začel veljati okvir iz leta 2002, še ni bilo dovolj konkurenčno, ni več potrebna in bi jo bilo zato treba razveljaviti.
- (20) Nadaljevanje naložitve izbire ali predizbire obratovalca neposredno z zakonodajo Skupnosti bi lahko oviralo tehnološki napredek. Nacionalni regulativni organi bi morali naložiti ta pravna sredstva kot rezultat analize trga, izvedene v skladu s postopki iz Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), in preko obveznosti iz člena 12 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu).
- (21) Določbe o pogodbah se ne bi smele uporabljati le za potrošnike, temveč tudi za druge končne uporabnike, predvsem za mikro podjetja ter za mala in srednje velika podjetja (MSP), ki jim morda bolj ustreza pogodba, prilagojena potrebam potrošnika. Da bi se izognili nepotrebnim upravnim bremenom za ponudnike in zapletenosti, povezani z opredelitvijo MSP, se določbe o pogodbah ne bi smele avtomatično uporabljati za druge končne uporabnike, ampak samo, kadar ti tako zahtevajo. Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe, da bi se med MSP dvignila ozaveščenost o tej možnosti.
- (22) Kot posledica tehnološkega razvoja se lahko poleg običajnih oblik številčne identifikacije v prihodnosti uporabljajo druge vrste identifikatorjev.
- (23) Ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev, ki omogočajo klice, bi morali zagotoviti, da so njihove stranke ustrezno obveščene, ali je zagotovljen dostop do storitev v sili in o vseh omejitvah teh storitev (na primer omejitve zagotavljanja informacij o lokaciji kličočega ali usmerjanja klicev v sili). Taki ponudniki bi morali prav tako zagotoviti, da njihove stranke dobijo jasne in pregledne informacije v izhodiščni pogodbi ter nato v primeru vsake spremembe pri zagotavljanju dostopa, denimo preko informacij na računih. Te informacije bi morale vključevati vse omejitve

- glede ozemeljske pokritosti na podlagi načrtovanih tehničnih operativnih kazalcev storitve in razpoložljive infrastrukture. Če se storitev ne zagotavlja prek komutiranega telefonskega omrežja, bi morale informacije vključevati tudi raven zanesljivosti dostopa in informacije o lokaciji kličočega v primerjavi s storitvijo, ki se zagotavlja prek komutiranega telefonskega omrežja ob upoštevanju trenutnih tehnoloških in kakovostnih standardov pa tudi kazalcev kakovosti storitve, ki so opredeljeni v Direktivi 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah).
- (24) Glede terminalske opreme bi morale biti v potrošniški pogodbi podrobno navedene vse omejitve, ki jih ponudnik potrošniku naloži v zvezi z uporabo te opreme, na primer z zaklenitvijo SIM-kartice mobilnega telefona, če takšne omejitve niso prepovedane z nacionalno zakonodajo, navesti pa bi bilo treba tudi vse stroške, povezane s prekinitvijo pogodbe pred oziroma na dogovorjeni dan izteka pogodbe, vključno z vsemi stroški, ki se naložijo v primeru, da se oprema obdrži.
- (25) Ne da bi se ponudniku naložila obveznost, da z ukrepi preseže zahteve iz prava Skupnosti, bi bilo treba v potrošniških pogodbah podrobno navesti tudi vrsto morebiti obstoječega ukrepa, ki ga lahko ponudnik uporabi v primeru incidentov v zvezi z varnostjo ali integriteto ali v primeru groženj ali ranljivosti.
- (26) Da bi obravnavali vprašanja javnega interesa v zvezi z uporabo komunikacijskih storitev ter spodbudili varstvo pravic in svoboščin drugih, bi morali zadevni nacionalni organi imeti možnost, da pripravijo in razširjajo ob pomoči ponudnikov informacije javnega interesa, povezane z uporabo teh storitev. To bi lahko zajemalo informacije javnega interesa glede kršitev avtorskih pravic, drugih nezakonitih načinov uporabe in razširjanja škodljivih vsebin ter nasvete in možnosti zaščite pred tveganji za osebno varnost, ki lahko na primer izhajajo iz razkritja osebnih podatkov v določenih okoliščinah, za zasebnost in osebne podatke ter razpoložljivost programske opreme, ki je preprosta za uporabo in nastavitve ali njenih različic, ki dopuščajo zaščito otrok ali ranljivih oseb. Informacije bi bilo mogoče usklajevati s postopkom sodelovanja iz člena 33(3) Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah). Takšne informacije javnega interesa bi bilo treba po potrebi posodabljeni ter jih predstaviti v lahko razumljivi natisnjeni in elektronski obliki, kot to določi posamezna država članica, ter na spletnih straneh nacionalnega javnega organa. Nacionalni regulativni organi bi morali imeti pristojnost, da ponudnikom naložijo obveznost, da te standardizirane informacije posredujejo vsem svojim uporabnikom na način, ki se zdi nacionalnim regulativnim organom primeren. Kadar to zahtevajo države članice, bi bilo treba te informacije vključiti tudi v pogodbe. Širjenje teh informacij ne bi smelo povzročati prehudega bremena za podjetja. Države članice bi morale zahtevati, da se to širjenje informacij opravi s sredstvi, ki jih podjetja uporabljajo za komuniciranje z naročniki med običajnim opravljanjem dejavnosti.
- (27) Pravica naročnikov, da odstopijo od svojih pogodb brez pogodbene kazni, se nanaša na spremembe pogodbenih pogojev, ki jih naložijo ponudniki elektronskih komunikacijskih omrežij in/ali storitev.
- (28) Končni uporabniki bi morali imeti možnost, da se odločijo, kakšno vsebino želijo pošiljati in sprejemati ter katere storitve, aplikacije, strojno in programsko opremo želijo v ta namen uporabljati, brez poseganja v potrebo po ohranjanju celovitosti in varnosti omrežij in storitev. Konkurenčen trg bo uporabnikom dal velik izbor vsebin, programov in storitev. Nacionalni regulativni organi bi morali spodbujati možnost, da imajo končni uporabniki dostop do informacij in da jih lahko širijo ter da lahko uporabljajo aplikacije in storitve, ki so jih izbrali, kakor je navedeno v členu 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Zaradi vedno večjega pomena elektronskih komunikacij za potrošnike in podjetja bi morali biti uporabniki v vsakem primeru popolnoma obveščeni o vseh omejitvah, ki jih ponudnik storitev in/ali omrežij nalaga pri uporabi elektronskih komunikacijskih storitev. S takšnimi informacijami bi se po izboru ponudnika morala posebej opredeliti zadevna vrsta vsebine, aplikacije ali storitve, individualne aplikacije ali storitve, oziroma oboje. Glede na uporabljeno tehnologijo in na vrsto omejitve lahko takšne omejitve zahtevajo privolitev uporabnika v okviru Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).
- (29) Direktiva 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) ne dovoljuje, pa tudi ne prepoveduje pogojev, ki jih določijo ponudniki v skladu z nacionalno zakonodajo, s katerimi omejujejo dostop in/ali uporabo storitev in aplikacij s strani končnih uporabnikov, določijo pa obveznost zagotavljanja informacij v zvezi s temi pogoji. Države članice, ki želijo izvajati ukrepe glede dostopa in/ali uporabe storitev in aplikacij s strani končnih uporabnikov, morajo spoštovati temeljne pravice državljanov, tudi glede zasebnosti in prepisanega postopka, pri vseh teh ukrepih pa bi bilo treba v celoti upoštevati cilje politike, ki so bili opredeljeni na ravni Skupnosti, kot je nadaljnji razvoj informacijske družbe Skupnosti.
- (30) Direktiva 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) od ponudnikov ne zahteva, naj nadzirajo informacije, ki se prenašajo prek njihovih omrežij, ali naj začnejo pravdni postopek zoper svoje uporabnike na podlagi takšnih informacij, niti ne vzpostavlja odgovornosti ponudnikov za te informacije. Odgovornost za kazenske ukrepe ali kazenski pregon sodi v pristojnost nacionalne zakonodaje, ob spoštovanju temeljnih pravic in svoboščin, pa tudi pravice do predpisanega postopka.

- (31) Če ni ustreznih pravil prava Skupnosti, se vsebina, aplikacije in storitve opredelijo za zakonite ali škodljive glede na nacionalno materialno in procesno pravo. Države članice, in ne ponudniki elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, imajo nalogo, da v skladu z ustreznim postopkom odločijo, ali so vsebina, aplikacije ali storitve zakonite ali škodljive. Okvirna direktiva in posebne direktive ne posegajo v Direktivo 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) ⁽¹⁾, ki med drugim vključuje pravilo o izključnem prenosu podatkov za posredne ponudnike storitev, kot so določeni v navedeni direktivi.
- (32) Razpoložljivost preglednih, ažuriranih in primerljivih informacij o ponudbah in storitvah je ključnega pomena za potrošnike na konkurenčnih trgih, kjer je več ponudnikov storitev. Končnim uporabnikom in potrošnikom elektronskih komunikacijskih storitev bi morala biti omogočena enostavna primerjava cen različnih storitev, ki so na voljo na trgu, na podlagi informacij, objavljenih v preprosto dostopni obliki. Da bi jim omogočili enostavno primerjavo cen, bi morali nacionalni regulativni organi imeti pristojnost, da od podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, zahtevajo večjo preglednost v zvezi z informacijami (vključno s tarifami, vzorci porabe in drugimi statističnimi podatki) in da zagotovijo, da imajo tretje osebe pravico brezplačno uporabljati javno dostopne informacije, ki jih objavijo takšna podjetja. Prav tako bi se moralo nacionalnim regulativnim organom omogočiti, da dajo na voljo vodila o cenah, zlasti če jih trg ni priskrbel brezplačno ali po razumni ceni. Podjetja ne bi smela biti upravičena do nadomestila za uporabo informacij, ki so že bile objavljene in so tako v javni uporabi. Poleg tega bi morali biti končni uporabniki in potrošniki pred nakupom storitve ustrezno obveščeni o cenah in vrsti ponujene storitve, zlasti, če se številke brezplačnih telefonskih klicev dodatno zaračunavajo. Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost zahtevati, da se takšne informacije dajo na voljo na splošno, za nekatere vrste storitev, ki jih določijo sami, pa neposredno pred vzpostavitev klica, razen če nacionalno pravo ne določa drugače. Pri določanju kategorij klicev, za katere se zahteva informacija o ceni pred vzpostavitev, bi morali nacionalni regulativni organi ustrezno upoštevati naravo storitve, cenovne pogoje, ki se uporabljajo zanjo, in vprašanje, ali storitev ponuja ponudnik, ki ni ponudnik elektronskih komunikacijskih storitev. Brez poseganja v Direktivo 2000/31/ES (Direktiva o elektronskem poslovanju) bi morala podjetja na zahtevo države članice naročnikom zagotavljati informacije javnega interesa, ki jih pripravijo ustrezni javni organi, med drugim o najpogostejših kršitvah in njihovih pravnih posledicah.
- (33) Stranke bi morale biti obveščene o svojih pravicah glede uporabe svojih osebnih podatkov v imeniku naročnikov in zlasti o namenu oziroma namenih takšnih imenikov, kakor tudi o svoji brezplačni pravici, da niso vključene v javni imenik naročnikov, kot je določeno v Direktivi 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah). Stranke bi prav tako morale biti obveščene o sistemih, ki omogočajo, da so informacije vključene v zbirko podatkov imenika, ki pa teh informacij ne razkrivajo uporabnikom storitev imenika.
- (34) Konkurenčni trg bi moral zagotoviti, da končni uporabniki dobijo tako kakovost storitve, kot jo zahtevajo, vendar bo v nekaterih primerih morda treba zagotoviti, da javna komunikacijska omrežja dosežejo minimalne ravni kakovosti, da se prepreči poslabšanje storitve, blokiranje dostopa ali upočasnitev prometa preko omrežji. Za izpolnitev zahtev glede kakovosti storitev lahko obratovalci uporabljajo postopke za merjenje in oblikovanje prometa na omrežni povezavi, da bi se tako izognili maksimalni obremenitvi oziroma preobremenitvi povezave, kar lahko pripelje do zamašitve in slabe zmogljivosti omrežja. Taki postopki bi morali biti predmet nadzora nacionalnih regulativnih organov, ki delujejo v skladu z določbami Okvirne direktive in posebnih direktiv, da bi zlasti z obravnavo diskriminatornega obnašanja zagotovili, da ne omejujejo konkurence. Nacionalni regulativni organi lahko po pregledu Komisije in če je to potrebno, naložijo najnižje zahteve za kakovost storitve podjetjem, ki ponujajo javna komunikacijska omrežja, da se zagotovi, da se storitve in aplikacije, ki so odvisne od tega omrežja, izvedejo vsaj z najnižjim standardom kakovosti. Nacionalni regulativni organi bi morali biti pristojni za ukrepanje proti poslabšanju storitve, vključno z oviranjem ali upočasnjevanjem prometa v škodo potrošnikov. Ker neskladne rešitve lahko škodijo delovanju notranjega trga, bi morala Komisija oceniti vse zahteve, ki jih nameravajo določiti nacionalni regulativni organi, za morebitno regulativno ukrepanje v Skupnosti in po potrebi pripraviti opombe ali priporočila, da se doseže skladno izvajanje rešitev.
- (35) Države članice bi morale v prihodnjih IP omrežjih, kjer je zagotavljanje storitve lahko ločeno od zagotavljanja omrežja, določiti najbolj ustrezne ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti javno dostopnih telefonskih storitev, ki se zagotavljajo z uporabo javnih komunikacijskih omrežij, in neprekinjenega dostopa do storitev v sili v primerih izredno hude okvare na omrežju ali višje sile, ob upoštevanju prioriteta različnih vrst naročnikov in tehničnih omejitev.

(1) UL L 178, 17.7.2000, str. 1.

- (36) Da bi se končnim uporabnikom invalidom zagotovila možnost izkoriščanja prednosti konkurence in ponudbe ponudnikov storitev kot večina končnih uporabnikov, bi morali pristojni nacionalni organi, če je to primerno in ob upoštevanju nacionalnih pogojev, opredeliti zahteve glede varstva potrošnikov, ki jih morajo izpolniti podjetja, ki zagotavljajo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve. Takšne zahteve lahko vključujejo zlasti, da morajo podjetja končnim uporabnikom invalidom zagotoviti, da lahko uporabljajo njihove storitve pod enakimi pogoji, vključno s cenami in tarifami, kot jih imajo drugi končni uporabniki, ne glede na kakršne koli dodatne stroške, ki jih imajo. Druge zahteve se lahko nanašajo tudi na grosistične dogovore med podjetji.
- (37) Storitve pomoči operaterja vključujejo različne storitve za končne uporabnike. Tako kot pri vseh drugih storitvah pomoči uporabnikom je treba zagotavljanje takih storitev prepustiti poslovnim pogajanjem med ponudniki javnih komunikacijskih omrežij in storitev pomoči operaterjem, zato ni potrebe, da bi bilo opravljanje teh storitev še naprej obvezno. Ustrežno obveznost bi bilo zato treba razveljaviti.
- (38) Imeniške storitve bi se morale zagotavljati – in pogosto tudi se – pod konkurenčnimi tržnimi pogoji v skladu s členom 5 Direktive Komisije 2002/77/ES z dne 16. septembra 2002 o konkurenci na trgih za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ⁽¹⁾. Ukrepi na veleprodajni ravni, ki zagotavljajo vključitev podatkov končnih uporabnikov (stacionarnega in mobilnega omrežja) v podatkovne baze, bi morali spoštovati zaščitne ukrepe za varstvo osebnih podatkov, vključno s členom 12 Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah). Stroškovno naravnano zagotavljanje takšnih podatkov za ponudnike storitev z možnostjo, da države članice uvedejo centraliziran mehanizem za posredovanje celovitih zbranih informacij ponudnikom imenikov, in zagotavljanje dostopa do omrežja pod razumnimi in preglednimi pogoji bi moralo biti vzpostavljeno, da bi končni uporabniki lahko v celoti uživali prednosti konkurence, s končnim ciljem, da se omogoči odstranitev regulacije na maloprodajni ravni za te storitve in zagotavljanje imeniških storitev v okviru razumnih in preglednih pogojev.
- (39) Končni uporabniki bi morali imeti možnost klicati in imeti dostop do storitev v sili z uporabo vsake telefonske storitve, ki lahko odpravlja govorne klice z uporabo številke ali številke iz nacionalnih načrtov telefonskega oštevilčenja. Države članice, ki poleg številke „112“ uporabljajo tudi druge nacionalne številke za klic v sili, lahko podjetjem naložijo podobne obveznosti za dostop do teh nacionalnih številke klica v sili. Službe za storitve v sili bi morale imeti možnost obravnavati klice na številko „112“ in nanje odgovarjati vsaj tako hitro in učinkovito kot na klice na nacionalne številke za klic v sili. Da se izboljša raven zaščite in varnosti državljanov, ki potujejo v Evropski uniji, bi bilo treba povečati osveščenost o številki „112“. V ta namen bi bilo treba državljanke v celoti seznaniti, zlasti preko informacij na mednarodnih avtobusnih terminalih, železniških postajah, pristaniščih ali na letališčih ter v telefonskih imenikih, v javnih telefonskih govorilnicah, v gradivu za naročnike in na računih, da se, ko potujejo po kateri koli državi članici, številka „112“ lahko uporablja kot enotna številka za klic v sili v vsej Skupnosti. Za to so v prvi vrsti odgovorne države članice, vendar bi morala Komisija še naprej podpirati in dopoljevati pobude držav članic za povečanje osveščenosti glede številke „112“ in redno ocenjevati javno osveščenost o številki „112“. Treba bi bilo okrepiti obveznost sporočanja informacij o lokaciji kličočega, da se poveča zaščita državljanov. Zlasti bi morala podjetja informacije o lokaciji kličočega dati na voljo službam za storitve v sili, takoj ko ta služba sprejme klic, ne glede na uporabljeno tehnologijo. Kot odziv na tehnološki razvoj, vključno z razvojem, ki omogoča vedno večjo natančnost informacije o lokaciji kličočega, bi morala imeti Komisija pristojnost, da sprejme tehnične izvedbene ukrepe za zagotovitev učinkovite uporabe številke „112“ v Skupnosti v korist državljanov. Ti ukrepi ne bi smeli posegati v organizacijo služb za storitve v sili držav članic.
- (40) Države članice bi morale zagotoviti, da podjetja, ki končnim uporabnikom zagotavljajo elektronsko komunikacijsko storitev opravljanja klicev z uporabo številke ali številke iz nacionalnega načrta telefonskega oštevilčenja, zagotovijo zanesljiv in natančen dostop do storitev v sili ob upoštevanju nacionalnih specifikacij in meril. Podjetja, ki zagotavljajo od omrežja neodvisne storitve, morda nimajo nadzora nad omrežji in ne morejo zagotoviti, da bodo klici v sili, opravljeni prek njihove storitve, usmerjeni z enako stopnjo zanesljivosti, saj morda ne morejo zagotoviti dostopnosti storitve glede na to, da težave, povezane z infrastrukturo, niso pod njihovim nadzorom. Za podjetja, ki zagotavljajo od omrežja neodvisne storitve, zagotavljanje informacije o lokaciji kličočega morda ni vedno tehnično izvedljivo. Ko bodo vzpostavljeni mednarodno priznani standardi, ki bodo zagotavljali točno in zanesljivo usmerjanje in povezavo do storitev v sili, bi morala tudi podjetja, ki zagotavljajo od omrežja neodvisne storitve, izpolniti obveznosti, povezane z informacijo o lokaciji kličočega, na ravni, ki je primerljiva z drugimi podjetji.
- (41) Države članice bi morale sprejeti posebne ukrepe za zagotovitev, da so storitve v sili, vključno s številko „112“, enako dostopne za končne uporabnike invalide, zlasti gluhe, slušno prizadete, govorno prizadete in gluho-slepe uporabnike. To bi lahko vključevalo zagotovitev posebnih terminalskih naprav za slušno prizadete uporabnike, storitve prenosa besedil ali drugo posebno opremo.

⁽¹⁾ UL L 249, 17.9.2002, str. 21.

- (42) Razvoj mednarodne kode „3883“ (evropski telefonski številski prostor (ETNS)) je trenutno omejen zaradi nezadostne ozaveščenosti, preveč birokratskih postopkovnih zahtev in posledično pomanjkanja povpraševanja. Za pospešitev razvoja ETNS bi morale države članice, ki jim je Mednarodna telekomunikacijska zveza dodelila mednarodno kodo „3883“, po vzoru izvajanja vrhnje domene „eu“ prenesti odgovornost za njeno upravljanje, dodeljevanje števil in promocijo na ločeno organizacijo, ki jo Komisija izbere na podlagi odprtega in preglednega izbirnega postopka brez diskriminacije. Ta organizacija bi morala imeti tudi nalogo pripraviti predloge za aplikacije javnih storitev, ki bi uporabljale ETNS, za skupne evropske storitve, kot je skupna številka za prijavo kraj mobilnih terminalov.
- (43) Glede na posebne vidike, povezane s prijavo pogrešanih otrok, in trenutno omejene razpoložljivosti te storitve bi države članice morale ne samo rezervirati telefonsko številko, ampak tudi kar najbolje zagotoviti, da bo omenjena storitev na njihovem ozemlju dejansko nemudoma na voljo na številki „116000“. Zato bi morale države članice med drugim po potrebi organizirati postopke javnih razpisov, da bi povabile strani, ki so zainteresirane za ponujanje te storitve.
- (44) Govorni klici so še vedno najbolj stabilna in najzanesljivejša oblika dostopa do storitev v sili. Druge oblike stika, kot so kratka sporočila, so lahko manj zanesljive in niso zadosti neposredne. Države članice pa bi morale imeti možnost, če se jim to zdi primerno, da spodbujajo razvoj in izvajanje drugih načinov dostopa do storitev v sili, ki lahko zagotovijo dostop, enakovreden govornim klicem.
- (45) Komisija je v skladu z Odločbo Komisije 2007/116/ES z dne 15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začneja z „116“, za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo ⁽¹⁾ držav članice pozvala, da rezervirajo številke v območju oštevilčenja „116“ za nekatere storitve družbenega pomena. Ustrezne določbe iz navedene odločbe bi bilo treba upoštevati v Direktivi 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), da bi jih lahko bolje vključili v regulativni okvir za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter omogočili dostopnost končnim uporabnikom invalidom.
- (46) Enotni trg pomeni, da imajo končni uporabniki dostop do vseh števil v nacionalnih načrtih oštevilčenja drugih držav članic in dostop do storitev z uporabo negeografskih števil v Skupnosti, med drugim vključno z drugimi številkami brezplačnih telefonskih klicev in številkami premijskih storitev. Končni uporabniki bi morali imeti tudi možnost dostopa do števil iz evropskega telefonskega številskega prostora (ETNS) in enotnih mednarodnih števil brezplačnih telefonskih klicev (UIFN). Čezmejnega dostopa do številskih virov in z njimi povezanih storitev se ne bi smelo preprečevati, razen v objektivno utemeljenih primerih, kot na primer, ko je to potrebno zaradi boja proti goljufijam in zlorabam (npr. v zvezi z nekaterimi premijskimi storitvami), ko se številka uporablja samo v določeni državi (npr. nacionalna številka skrajšanega izbiranja), ali ko je to tehnično ali gospodarsko neizvedljivo. Uporabniki bi morali biti vnaprej in jasno obveščeni o vseh stroških, ki se nanašajo na številke brezplačnih telefonskih klicev, kot so stroški mednarodnih klicev za številke, dostopne prek standardnih mednarodnih izbirnih kod.
- (47) Da bi potrošniki lahko v celoti izkoristili konkurenčno okolje, bi morali imeti možnost izbire na podlagi informacij in zamenjati ponudnika, če je to v njihovem interesu. Bistvenega pomena je zagotoviti, da jih pri tem ne ovirajo pravne, tehnične ali praktične ovire, vključno s pogodbenimi pogoji, postopki, stroški itd. To ne izključuje določitve razumnega najkrajšega pogodbenega obdobja v potrošniških pogodbah. Prenosljivost števil bistveno olajšuje izbiro potrošnikov in učinkovito konkurenco na konkurenčnih trgih elektronskih komunikacij in bi jo bilo treba izvesti brez odlašanja, tako da začne številka funkcionalno delovati v enem delovnem dnevu in da uporabnik ni brez storitve več kot en delovni dan. Pristojni nacionalni organi lahko določijo celovit postopek prenosa števil, ob tem pa upoštevajo nacionalne določbe o pogodbah in tehnološki razvoj. Izkušnje v nekaterih državah članicah so pokazale obstoj tveganja, da se potrošniku zamenja ponudnika brez njegove privolitve. Kljub temu, da bi te primere morali obravnavati predvsem organi pregona, pa bi morale imeti države članice možnost, da uveljavijo minimalne sorazmerne ukrepe, vključno z ustreznimi sankcijami, glede postopka zamenjave ponudnika, saj so ti potrebni za zmanjševanje takih tveganj in za zagotovitev zaščite potrošnikov v celotnem postopku zamenjave ponudnika, ne da bi postopek s tem postal za njih manj zanimiv.
- (48) Zakonska „obveznost prenosa“ se lahko uporablja za določene radijske in televizijske radiodifuzijske kanale in dopolnilne storitve, ki jih zagotavlja določen ponudnik medijskih storitev. Države članice bi morale v svoji nacionalni zakonodaji zagotoviti jasno utemeljitev „obveznosti prenosa“ za zagotovitev, da so take obveznosti pregledne, sorazmerne in ustrezno opredeljene. S tem v zvezi bi morala biti pravila „obveznosti prenosa“ zasnovana tako, da zagotavljajo zadostne spodbude za učinkovite naložbe v infrastrukturo. Pravila „obveznosti prenosa“ bi bilo treba redno pregledovati, da se uskladijo s tehnološkim in tržnim razvojem, s čemer se zagotovi, da so še naprej sorazmerna s cilji, ki jih je treba doseči. Dopolnilne storitve vključujejo, a niso omejene na storitve, ki izboljšujejo dostopnost za končne uporabnike s posebnimi potrebami, kot so videotekst, podnaslavljanje, zvokovni zapis in znakovni jezik.

(¹) UL L 49, 17.2.2007, str. 30.

- (49) Države članice bi zaradi premagovanja obstoječih pomanjkljivosti glede posvetovanja s potrošniki in ustreznega obravnavanja interesov državljanov morale vzpostaviti ustrezen mehanizem posvetovanja. Tak mehanizem bi lahko imel obliko organa, ki bi, neodvisno od nacionalnih regulativnih organov in ponudnikov storitev, opravljal raziskave o potrošniških temah, kot so vedenje potrošnikov in mehanizmi za zamenjavo ponudnika, in ki bi deloval na pregleden način ter prispeval k obstoječim mehanizmom za posvetovanje zainteresiranih strani. Poleg tega bi se lahko vzpostavil mehanizem, ki bi omogočil ustrezno sodelovanje glede vprašanj, povezanih s spodbujanjem zakonite vsebine. Postopki sodelovanja, sprejeti v skladu s tem mehanizmom, pa ne bi smeli dopuščati sistematičnega nadzora nad uporabo interneta.
- (50) Komisijo bi bilo treba uradno obvestiti o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, naloženih podjetjem, ki jim je določena obveznost univerzalne storitve.
- (51) Direktiva 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) predvideva usklajevanje predpisov držav članic, ki je potrebno za zagotovitev enake ravni zaščite temeljnih pravic in svoboščin, zlasti pravice do zasebnosti in zaupnosti, pri obdelavi osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij ter za zagotovitev prostega pretoka takšnih podatkov ter elektronske komunikacijske opreme in storitev v Skupnosti. Kadar so na podlagi Direktive 1999/5/ES ali Sklepa Sveta 87/95/EGS z dne 22. decembra 1986 o standardizaciji na področju informacijske tehnologije in telekomunikacij ⁽¹⁾ sprejeti ukrepi za zagotovitev, da je terminalna oprema zgrajena na način, ki zagotavlja varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, bi bilo treba pri takih ukrepih spoštovati načelo tehnološke nevtralnosti.
- (52) Razvoj na področju uporabe IP naslovov bi bilo treba skrbno spremljati ob upoštevanju dela, ki ga je med drugimi že opravila delovna skupina o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ustanovljena na podlagi člena 29 Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ⁽²⁾, in ustreznih predlogov.
- (53) Za obdelavo podatkov o prometu v obsegu, potrebnem za zagotovitev varnosti omrežja in informacij, tj. zmožnosti omrežja ali informacijskega sistema, da na dani ravni zupanja prepreči slučajne dogodke ali nezakonita ali zlonamerna dejanja, ki ogrožajo razpoložljivost, avtentičnost, celovitost in zaupnost shranjenih ali prenesenih podatkov ter varnost s tem povezanih storitev, ki jih ponujajo ali so dostopne preko teh omrežij in sistemov, s strani ponudnikov varnostnih tehnologij in storitev, ko so ti v vlogi kontrolorjev podatkov, se uporablja člen 7(f) Direktive 95/46/ES. To bi lahko vključevalo na primer preprečevanje nepooblaščenega dostopa do elektronskih komunikacijskih omrežij ali širjenja zlonamernih kod, napadov, ki povzročajo zavrnitev storitve, in škode na računalniških in elektronskih komunikacijskih sistemih.
- (54) Povezava liberalizacije trgov elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev ter hitrega tehnološkega razvoja je povečala konkurenco in gospodarsko rast, kar je povzročilo veliko raznolikost storitev za končne uporabnike, ki so dostopne prek javnih elektronskih komunikacijskih omrežij. Treba je zagotoviti, da potrošniki in uporabniki ne glede na tehnologijo, ki se uporablja za zagotavljanje določene storitve, uživajo enako raven varstva zasebnosti in osebnih podatkov.
- (55) V skladu s cilji regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, z načeli sorazmernosti in subsidiarnosti ter zaradi pravne varnosti in učinkovitosti evropskih podjetij ter nacionalnih regulativnih organov Direktiva 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ureja predvsem javna komunikacijska omrežja in storitve, ne uporablja pa se za zaprte uporabniške skupine in korporacijska omrežja.
- (56) Tehnološki napredek omogoča razvoj novih aplikacij na podlagi naprav za zbiranje podatkov in identifikacijo, ki so lahko brezkontaktna naprave, ki uporabljajo radijske frekvence. Naprave za radiofrekvenčno identifikacijo (RFID) na primer uporabljajo radijske frekvence za zajetje podatkov iz enoznačno prepoznavne oznake, ki jih je nato mogoče prenesti po obstoječih komunikacijskih omrežjih. Široka uporaba takih tehnologij lahko prinese velike gospodarske in družbene koristi ter s tem predstavlja velik prispevek k notranjemu trgu, če je njihova uporaba za državljane sprejemljiva. Da bi dosegli ta cilj, je treba zagotoviti varstvo temeljnih pravic posameznikov, vključno s pravico do zasebnosti in varstva podatkov. Če se take naprave priključi na javno dostopna elektronska komunikacijska omrežja ali če uporabljajo elektronske komunikacijske storitve kot osnovno infrastrukturo, bi se morale uporabljati ustrezne določbe Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), vključno z določbami o varnosti, podatkih o prometu in lokaciji ter o zaupnosti.
- (57) Ponudnik javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve bi moral sprejeti ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, da zagotovi varnost svojih storitev. Brez poseganja v Direktivo 95/46/ES bi bilo treba s takšnimi ukrepi zagotoviti, da bi imelo dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za pravno dovoljene namene, in da so shranjeni ali preneseni osebni podatki ter omrežja in storitve zaščiteni. Poleg tega bi bilo treba določiti varnostno politiko za obdelavo osebnih podatkov, da bi odkrili

(1) UL L 36, 7.2.1987, str. 31.

(2) UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

- pomanjkljivosti sistema, poskrbeti pa bi morali tudi za redno spremljanje in izvajanje preventivnih, korektivnih in blažilnih ukrepov.
- (58) Pristojni nacionalni organi bi morali spodbujati interese državljanov med drugim tako, da prispevajo k zagotavljanju visoke ravni varstva osebnih podatkov in zasebnosti. V ta namen bi morali imeti pristojni nacionalni organi potrebna sredstva za opravljanje svojih nalog, vključno z obsežnimi in zanesljivimi podatki o varnostnih incidentih, ki so ogrozili osebne podatke posameznikov. Spremljati bi morali sprejete ukrepe in razširjati najboljše prakse med ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev. Ponudniki bi zato morali hraniti popis podatkov o kršitvah varnosti osebnih podatkov, da bi pristojnim nacionalnim organom omogočili nadaljnje analiziranje in ocenjevanje.
- (59) V zakonodaji Skupnosti so določene dolžnosti kontrolo- rjev podatkov glede obdelave osebnih podatkov, vključno z dolžnostjo izvajanja ustreznih tehničnih in organizacij- skih zaščitnih ukrepov pred, na primer, izgubo podatkov. Zahteve glede priglasitve kršitev varnosti podatkov iz Di- rektive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) zagotavljajo strukturo za obveščanje pri- stojnih organov in zadevnih posameznikov, kadar so bili osebni podatki vseeno ogroženi. Zahteve glede priglasitve so omejene na kršitve varnosti na področju elektronskih komunikacij. Priglasitev kršitev varnosti pa odraža splošni interes državljanov, da so obveščeni o kršitvah varnosti, ki lahko povzročijo izgubo osebnih podatkov ali jih drugače ogrozijo, in da so obveščeni o razpoložljivih ali priporočljivih previdnostnih ukrepih, s katerimi lahko zmanjšajo možno gospodarsko izgubo ali družbeno ško- do, ki bi lahko nastala zaradi takih kršitev. Splošni interes državljanov o obveščeniosti seveda ni omejen na področje elektronskih komunikacij, zato bi se morala prednostno preučiti potreba po izrecnih, obveznih zahtevah priglasitve, ki bi veljale za ostala področja na ravni Skup- nosti. Dokler Komisija ne pregleda vse bistvene zakonoda- je Skupnosti na tem področju, bi morala v posvetovanju z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov takoj za- četi z ustreznimi ukrepi za spodbujanje uporabe načel, za- jetih v predpisih o priglasitvi kršitev varnosti podatkov iz Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), v vsej Skupnosti, ne glede na sektor ali vrsto podatkov.
- (60) Pristojni nacionalni organi bi morali spremljati sprejete ukrepe in razširjati najboljšo prakso med ponudniki javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev.
- (61) Kršitev varnosti osebnih podatkov lahko, če se ne obrav- nava ustrezno in pravočasno, zadevnemu naročniku ali posamezniku povzroči veliko gospodarsko izgubo in druž- beno škodo, vključno z zlorabo identitete. Zato bi moral ponudnik javno razpoložljivih elektronskih komunikacij- skih storitev, takoj ko ugotovi, da je prišlo do takšne kršit- ve, to sporočiti pristojnemu nacionalnemu organu. Naročniki ali posamezniki, pri katerih bi take kršitve lahko negativno vplivale na njihove podatke in zasebnost, bi mo- rali biti o tem nemudoma obveščeni, da bi lahko sprejeli potrebne varnostne ukrepe. Za kršitev bi moralo veljati, da negativno vpliva na podatke in zasebnost uporabnikov ali posameznikov, kadar lahko pripelje na primer do kraje ali zlorabe identitete, fizične škode, resnega ponižanja ali škodovanja ugledu v zvezi z zagotavljanjem javno razpo- ložljivih komunikacijskih storitev v Skupnosti. Obvestilo bi moralo vsebovati informacije o ukrepih, ki jih je za obrav- navanje kršitve sprejel ponudnik, in priporočila za zadev- nega naročnika ali posameznika.
- (62) Pri izvajanju ukrepov, ki prenašajo Direktivo 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), bi morali organi in sodišča držav članic ne le razlagati nacio- nalno zakonodajo skladno z navedeno direktivo, temveč tudi zagotoviti, da se ne zanašajo na razlago navedene di- rektive, ki bi bila v nasprotju z drugimi temeljnimi pravi- cami ali splošnimi načeli zakonodaje Skupnosti, kot je načelo sorazmernosti.
- (63) Predvideti bi bilo treba sprejete tehničnih izvedbenih ukrepov glede okoliščin, oblike in postopkov, ki se uporabljajo za zahteve glede informacij in priglasitve, da bi dosegli ustrezno raven varstva zasebnosti in varnosti oseb- nih podatkov, ki se pošiljajo ali obdelujejo v povezavi z uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij na notra- njem trgu.
- (64) Pri določanju podrobnih pravil o obliki zapisa in postop- kih, ki se uporabljajo za obvestilo o kršitvi varnosti oseb- nih podatkov, bi bilo treba ustrezno upoštevati okoliščine kršitve, vključno s tem, ali so bili osebni podatki zaščiteni z ustreznimi tehničnimi zaščitnimi ukrepi, ki učinkovito zmanjšujejo verjetnost zlorabe identitete ali drugih oblik zlorabe. Poleg tega bi morali pri takšnih pravilih in postop- kih upoštevati zakonite interese organov kazenskega pre- gona, če bi zgodnje razkritje lahko po nepotrebnem oviralo preiskavo okoliščin kršitve.
- (65) Programska oprema, ki prikrito spremlja uporabnikova de- janja ali uničuje uporabnikovo terminalsko opremo v korist tretje stranke („vohunska programska oprema“), lahko resno ogroža zasebnost uporabnikov, enako kot virusi. Treba je zagotoviti visoko in enako raven varstva za- sebnosti uporabnikov, ne glede na to ali so nezaščeleni vohunski programi ali virusi preneseni sami od sebe prek

- elektronskih komunikacijskih omrežij ali pa se dostavijo in namestijo skriti v programski opremi, ki se nahaja na drugih zunanjih nosilcih shranjevanja podatkov, kot so zgoščenke, CD-ROMi ali USB-ključi. Države članice bi morale spodbujati obveščanje končnih uporabnikov o razpoložljivih varnostnih ukrepih in uporabnike spodbujati k ustreznim ukrepom za zaščito njihove terminalske opreme pred virusi in vohunsko programsko opremo.
- (66) Tretje strani si morebiti želijo shranjevati informacije o uporabnikovi opremi ali pridobiti dostop do že shranjenih podatkov iz najrazličnejših razlogov, ki zajemajo vse od legitimnih namenov (na primer določene vrste piškotkov) do tistih, ki obsegajo neupravičen vdor v zasebnost (na primer vohunska programska oprema ali virusi). Zato je izjemno pomembno, da so uporabniki jasno in izčrpno obveščeni pri vseh dejavnostih, ko bi lahko prišlo do takšnega shranjevanja ali dostopanja. Načini obveščanja in zagotavljanja pravice do zavrnitve bi morali biti čim bolj uporabniško prijazni. Izjeme glede obveznosti obveščanja in zagotavljanja pravice do zavrnitve bi morale biti omejena na primere, ko je tehnično shranjevanje ali dostop nujno potreben za legitimni namen omogočanja uporabe posebne storitve, ki jo je izrecno zahteval naročnik ali uporabnik. Uporabnikovo privolitve, da se strinja z obdelavo, je mogoče izraziti z uporabo ustreznih nastavitvev v brskalniku ali drugih aplikacijah, in sicer v primeru, da je to tehnično izvedljivo in učinkovito ter v skladu z ustreznimi določbami Direktive 95/46/ES. Uveljavljanje teh zahtev bi moralo postati učinkovitejše, in sicer s podelitvijo večjih pooblastil ustreznim nacionalnim organom.
- (67) Zaščita naročnikov pred vdorom v njihovo zasebnost z neželenimi sporočili za namene neposrednega trženja prek elektronske pošte bi morala veljati tudi za kratka in večpredstavnostna sporočila (SMS, MMS) ter druge podobne aplikacije.
- (68) Ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev vlagajo precejšnja sredstva za zatiranje neželenih reklamnih sporočil („neželena elektronska pošta“). Ponudniki takšnih storitev so tudi v boljšem položaju kot končni uporabniki, saj imajo znanje in vire, potrebne za odkrivanje in identifikacijo pošiljateljev neželene elektronske pošte. Ponudniki storitev elektronske pošte in ponudniki drugih storitev bi zato morali imeti možnost, da v primeru takšnih kršitev pravno ukrepajo zoper pošiljatelje neželene elektronske pošte in tako branijo interese svojih strank, ki so hkrati tudi njihovi zakoniti poslovni interesi.
- (69) Zaradi potrebe po zagotovitvi ustreznih ravni varstva zasebnosti in osebnih podatkov, ki se pošiljajo ali obdelujejo v povezavi z uporabo elektronskih komunikacijskih omrežij v Skupnosti, so potrebna učinkovita izvedbena in izvršilna pooblastila, da se zagotovijo ustrezne spodbude za skladnost. Pristojni nacionalni organi in po potrebi drugi ustrezní nacionalni organi bi morali imeti zadostna pooblastila in vire za učinkovito preiskavo primerov neskladnosti, vključno z možnostjo, da pridobijo ustrezne informacije, ki jih morda potrebujejo za odločanje o pritožbah in za naložitev sankcij v primerih neskladnosti.
- (70) Za izvajanje in izvrševanje določb te direktive je pogosto potrebno sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi dveh ali več držav članic, denimo pri zatiranju čezmejne neželene pošte in vohunske programske opreme. Da bi v takšnih primerih zagotovili nemoteno in hitro sodelovanje, bi morali ustrezní nacionalni organi določiti na primer postopke v zvezi z obsegom in obliko informacij, ki se izmenjajo med organi, ali roke, ki jih je treba spoštovati, Komisija pa bi jih morala preučiti. Takšni postopki bodo prav tako omogočili uskladitev iz tega izhajajočih obveznosti udeležencev na trgu, kar bo prispevalo k nastanku enakih konkurenčnih pogojev v Skupnosti.
- (71) Čezmejno sodelovanje in izvrševanje zakonodaje v skladu z obstoječim mehanizmom Skupnosti, določenim z Uredbo (ES) št. 2006/2004 (Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov) ⁽¹⁾, bi bilo treba s spremembo navedene uredbe okrepiti.
- (72) Ukrepe, potrebne za izvajanje direktiv 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) in 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽²⁾.
- (73) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejetje izvedbenih ukrepov za učinkovit dostop do storitev „112“ ter za prilagoditev prilog tehničnemu napredku ali spremembam tržnega povpraševanja. Podeliti bi ji bilo treba tudi pooblastila za sprejetje izvedbenih ukrepov o zahtevah glede informacij in priglasitve in varnosti obdelave. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spremenjanju nebitvenih določb direktiv 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) in 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) z njunim dopolnjevanjem z novimi nebitvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES. Ker bi uporaba regulativnega postopka s pregledom v okviru običajnih časovnih rokov lahko v nekaterih izjemnih okoliščinah ovirala pravočasno sprejetje izvedbenih ukrepov, bi morali Evropski parlament, Svet in Komisija hitro ukrepati, da bi zagotovili njihovo pravočasno sprejetje.

(1) UL L 364, 9.12.2004, str. 1.

(2) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

- (74) Komisija bi se morala pri sprejemanju izvedbenih ukrepov za varnost obdelave posvetovati z vsemi zadevnimi evropskimi organi in organizacijami (Evropsko agencijo za varnost omrežij in informacij (ENISA), Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov in delovno skupino o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ustanovljeno na podlagi člena 29 Direktive 95/46/ES) ter vsemi ostalimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi zlasti zato, da bi bila obveščena o najboljših razpoložljivih tehničnih in gospodarskih sredstvih za izboljšanje izvajanja Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).
- (75) Direktivi 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) in 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (76) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾ se države članice spodbuja, da za svoje potrebe in v interesu Skupnosti pripravijo in objavijo tabele, ki naj nazorno prikazujejo primerjavo med direktivama 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) in 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ter ukrepi za prenos v nacionalno pravo–

V zvezi z zagotavljanjem univerzalne storitve v okolju odprtih in konkurenčnih trgov ta direktiva opredeljuje minimalni nabor storitev določene kakovosti, do katerih imajo z vidika specifičnih nacionalnih pogojev vsi končni uporabniki dostop po dostopni ceni, ne da bi se s tem izkrivljala konkurenca. V tej direktivi so določene tudi obveznosti glede zagotavljanja nekaterih obveznih storitev.

3. Direktiva niti ne dovoljuje niti prepoveduje pogojev, ki jih določijo ponudniki javno dostopnih elektronskih komunikacij in storitev, ki končnim uporabnikom omejujejo dostop do storitev in aplikacij oziroma njihovo uporabo, če to dovoljuje nacionalna zakonodaja in je v skladu z zakonodajo Skupnosti, vendar pa določa obveznost dajanja informacij o teh pogojih. Nacionalni ukrepi glede dostopa končnih uporabnikov do storitev in aplikacij ali njihove uporabe prek elektronskih komunikacijskih omrežij morajo spoštovati temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, vključno glede zasebnosti in predpisanega postopka, v skladu s členom 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

4. Določbe te direktive, ki urejajo pravice končnih uporabnikov, se uporabljajo brez poseganja v predpise Skupnosti o varstvu potrošnikov, zlasti v direktivah 93/13/EGS in 97/7/ES, ter brez poseganja v nacionalne predpise, ki so v skladu z zakonodajo Skupnosti.“;

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah)

Direktiva 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) se spremeni:

1. člen 1 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. V okviru Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) ta direktiva obravnava zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev za končne uporabnike. Cilj je v celotni Skupnosti zagotoviti razpoložljivost zelo kakovostnih javno dostopnih storitev z učinkovito konkurenco in izbiro ter obravnavati okoliščine, v katerih potrebe končnih uporabnikov niso izpolnjene v zadovoljivem merilu na trgu. Ta direktiva vključuje tudi določbe o nekaterih vidikih terminalske opreme, vključno z določbami za olajšanje dostopa končnim uporabnikom invalidom.

2. V tej direktivi so določene pravice končnih uporabnikov in ustrezne obveznosti podjetij pri zagotavljanju javno dostopnih elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

2. člen 2 se spremeni, kakor sledi:

(a) točka (b) se črta;

(b) točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) ‚javno dostopna telefonska storitev‘ pomeni storitev, ki je na voljo javnosti za neposredno ali posredno odpravljanje in sprejemanje nacionalnih ali nacionalnih in mednarodnih klicev z uporabo številke ali številke iz nacionalnega ali mednarodnega načrta telefonskega oštevilčenja;

(d) ‚geografska številka‘ pomeni številko iz nacionalnega načrta telefonskega oštevilčenja, pri kateri ima en del njene številčne strukture geografski pomen, ki se uporablja za usmerjanje klicev na fizično lokacijo omrežne priključne točke (NTP)“;

(c) točka (e) se črta;

(d) točka (f) se nadomesti z naslednjim:

„(f) ‚negeografska številka‘ pomeni številko iz nacionalnega načrta telefonskega oštevilčenja, ki ni geografska številka. Med drugim vključuje številke mobilnih telefonov, številke brezplačnih telefonskih klicev in številke premijskih storitev.“;

⁽¹⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

3. člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Zagotavljanje dostopa na fiksni lokaciji in zagotavljanje telefonskih storitev

1. Države članice zagotovijo, da vsaj eno podjetje izpolnjuje vse razumne zahteve za priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji.
 2. Zagotovljena priključitev mora podpirati govorne, faksimilne in podatkovne komunikacije z dovolj velikimi podatkovnimi hitrostmi, da omogočajo funkcionalen dostop do interneta, pri čemer se upoštevajo prevladujoče tehnologije, ki jih uporablja večina naročnikov, in tehnična izvedljivost.
 3. Države članice zagotovijo, da vsaj eno podjetje izpolnjuje vse smiselne zahteve za zagotavljanje telefonske storitve, javnosti dostopne prek omrežne priključitve iz odstavka 1, ki omogoča odpravljanje in sprejemanje nacionalnih in mednarodnih klicev.“;
4. v členu 5 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Imeniki iz odstavka 1 vključujejo vse naročnike javno dostopnih telefonskih storitev ob upoštevanju določb člena 12 Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (*).

(*) UL L 201, 31.7.2002, str. 37.“;

5. v členu 6 se naslov in odstavek 1 nadomestita z naslednjim:

„Javni plačilni telefoni in druge dostopovne točke za govorno telefonijo

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni regulativni organi naložijo podjetjem obveznosti za zagotovitev, da so javni plačilni telefoni ali druge dostopovne točke za govorno telefonijo na voljo za izpolnitev razumnih potreb končnih uporabnikov v zvezi z geografsko pokritostjo, številom telefonov ali dostopnih točk do drugih vrst telekomunikacij, dostopnostjo uporabnikom invalidom in kakovostjo storitev.“;
6. člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

Ukrepi za končne uporabnike invalide

1. Razen če se v skladu s poglavjem IV določijo obveznosti, s katerimi se doseže enakovreden učinek, sprejmejo države članice posebne ukrepe, s katerimi končnim uporabnikom invalidom zagotovijo enakovredno raven dostopa do storitev, opredeljenih v členu 4(3) in členu 5, in

njihove cenovne dostopnosti, kot se zagotavlja drugim končnim uporabnikom. Države članice lahko nacionalnim regulativnim organom naložijo, da ocenijo splošne potrebe in posebne zahteve, vključno z obsegom in konkretno obliko tovrstnih posebnih ukrepov za končne uporabnike invalide.

2. Države članice ob upoštevanju nacionalnih pogojev sprejmejo posebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da imajo tudi končni uporabniki invalidi možnost izbiranja med podjetji in izvajalci storitev, kot jo ima večina končnih uporabnikov.

3. Države članice pri izvajanju ukrepov iz odstavkov 1 in 2 spodbujajo skladnost z ustreznimi standardi ali specifikacijami, objavljenimi v skladu s členoma 17 in 18 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

7. v členu 8 se doda naslednji odstavek:

„3. Če namerava podjetje, določeno v skladu z odstavkom 1, prenesti znaten del ali celotna sredstva svojega krajevnega dostopovnega omrežja na ločeno pravno osebo pod drugim lastništvom, vnaprej pravočasno obvesti nacionalni regulativni organ, da lahko ta oceni učinke nameravane transakcije na zagotavljanje dostopa na fiksni lokaciji in telefonskih storitev na podlagi člena 4. Nacionalni regulativni organ lahko naloži, spremeni ali umakne posebne obveznosti v skladu s členom 6(2) Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi).“;

8. v členu 9 se odstavek 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi spremljajo razvoj in višino maloprodajnih tarif storitev, ki so v členih 4 do 7 opredeljene kot storitve v okviru obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve in jih bodisi zagotavljajo določena podjetja ali pa so na voljo na trgu, če v zvezi s temi storitvami ni določenih podjetij, zlasti v zvezi s porabniškimi cenami in prihodki v državi.

2. Države članice lahko ob upoštevanju nacionalnih pogojev zahtevajo, da določena podjetja zagotovijo potrošnikom tarifne opcije ali pakete, ki se razlikujejo od tistih, ki so zagotovljeni pod normalnimi tržnimi pogoji, zlasti, da se tudi osebam z nižjimi prihodki ali posebnimi socialnimi potrebami zagotovita dostop do omrežja iz člena 4(1) ali uporaba storitev, ki so v členu 4(3) ter členih 5, 6 in 7 opredeljene kot storitve v okviru obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve in jih zagotavljajo določena podjetja.“;

9. v členu 11 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Nacionalni regulativni organi so sposobni določiti cilje uspešnosti za podjetja z obveznostjo zagotavljanja univerzalnih storitev. Pri tem nacionalni regulativni organi upoštevajo mnenja zainteresiranih strank, zlasti tistih iz člena 33.“;

10. naslov poglavja III se nadomesti z naslednjim:

„REGULATIVNI NADZORI PODJETIJ S POMEMBNO TRŽNO MOČJO NA POSAMEZNIH MALOPRODAJNIH TRGIH“;

11. člen 16 se črta;

12. člen 17 se spremeni, kakor sledi:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi naložijo podjetjem, ki so v skladu s členom 14 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) opredeljena kot podjetja s pomembno tržno močjo na zadevnem maloprodajnem trgu, ustrezne regulativne obveznosti:

(a) če nacionalni regulativni organ na podlagi analize trga, opravljene v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), ugotovi, da zadevni maloprodajni trg, opredeljen v skladu s členom 15 navedene direktive, ni učinkovito konkurenčen, in

(b) če nacionalni regulativni organ ugotovi, da z obveznostmi, naloženimi v členih 9 do 13 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), ne bi bilo mogoče doseči ciljev iz člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

(b) odstavek 3 se črta;

13. člena 18 in 19 se črtata;

14. členi 20 do 23 se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 20

Pogodbe

1. Države članice zagotovijo, da imajo potrošniki in drugi končni uporabniki, ki to zahtevajo, pri naročanju na storitve, s katerimi se zagotovi priključitev na javno elektronsko komunikacijsko omrežje in/ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, pravico do sklenitve pogodbe s podjetjem ali podjetji, ki takšno priključitev in/ali storitve zagotavljajo. V pogodbi se v jasni, razumljivi in lahko dostopni obliki navedejo najmanj naslednji podatki:

(a) ime in naslov podjetja;

(b) ponujene storitve, predvsem:

— ali se zagotavlja dostop do storitev v sili in informacije o lokaciji kličočega in vse omejitve v zvezi z zagotavljanjem storitev v sili iz člena 26,

— informacije o vseh drugih pogojih, ki omejujejo dostop do storitev in aplikacij in/ali njihovo uporabo, če so takšni pogoji dovoljeni v okviru nacionalne zakonodaje in v skladu z zakonodajo Skupnosti,

— minimalne ravni kakovosti ponujene storitve, vključno z rokom za začetno priključitev ter po potrebi drugimi kazalci kakovosti storitev, kot jih določijo nacionalni regulativni organi,

— informacije o vseh postopkih, ki jih vzpostavi podjetje za merjenje in oblikovanje prometa, da se tako izogne obremenitvi ali preobremenitvi omrežne povezave, in informacije o morebitnih vplivih teh postopkov na kakovost storitve,

— vrste ponujenih vzdrževalnih del in zagotovljene storitve pomoči uporabnikom ter načini za vzpostavitve stika s to službo,

— vse omejitve ponudnika glede uporabe zagotovljene terminalske opreme;

(c) če obstaja obveznost na podlagi člena 25, možnosti naročnika, ali bo vključil svoje osebne podatke v imenik, in zadevni podatki;

(d) podrobni podatki o cenah in tarifah, vključno z načini, na katere se lahko pridobijo ažurirane informacije o vseh veljavnih tarifah in dajatvah za vzdrževanje, možnimi načini plačila in vsemi razlikami v stroških glede na način plačila;

(e) trajanje pogodbe ter pogoji za podaljšanje in prekinitve izvajanja storitev in pogodbe, vključno:

— z vsako najkrajšo uporabo ali trajanjem, ki se zahteva za uporabo pogojev iz posebne ponudbe,

— z vsemi stroški glede prenosljivosti števil in drugih identifikatorjev,

— z vsemi stroški, nastalimi zaradi prekinitve pogodbe, vključno z vsemi povračili stroškov glede terminalske opreme;

(f) vsak dogovor o nadomestilu in povračilu, ki velja, če niso izpolnjene ravni kakovosti storitev iz pogodbe;

- (g) način uvedbe postopkov za reševanje sporov v skladu s členom 34;
- (h) vrsta ukrepov, ki so na voljo podjetju v primeru incidentov v zvezi z varnostjo in celovitostjo ali v primeru groženj in izpostavljenosti.

Države članice lahko zahtevajo tudi, da mora pogodba vključevati vse informacije, ki jih v ta namen lahko dajejo zadevni javni organi o uporabi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev za izvajanje nezakonitih dejavnosti ali za razširjanje škodljive vsebine ter o načinih zaščite osebne varnosti, zasebnosti in osebnih podatkov iz člena 21(4) in ki se navezujejo na ponujeno storitev.

2. Države članice zagotovijo, da imajo naročniki pravico, da ob objavi sprememb pogodbenih pogojev, ki so jih predlagala podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, odstopijo od pogodbe brez pogodbene kazni. Naročnike je treba o vsaki takšni spremembi obvestiti v primernem roku, najmanj pa en mesec vnaprej, hkrati pa jih je treba obvestiti tudi o njihovi pravici do odstopa od takšnih pogodb brez pogodbene kazni, če novih pogojev ne sprejmejo. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi lahko določijo obliko takšnega obvestila.

Člen 21

Preglednost in objava informacij

1. Države članice zagotovijo, da lahko njihovi nacionalni regulativni organi naložijo podjetjem, ki zagotavljajo javna elektronska komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, obveznost objave preglednih, primerljivih, ustreznih in ažuriranih informacij o veljavnih cenah in tarifah, o vseh stroških, povezanih s prekinitvijo pogodbe, ter o standardnih pogojih za dostop do in uporabo storitev, ki jih zagotavlja končnim uporabnikom in potrošnikom v skladu s Prilogo II. Take informacije se objavijo v jasni, izčrpni in preprosto dostopni obliki. Nacionalni regulativni organi lahko določijo dodatne obveznosti glede načina objave teh informacij.

2. Nacionalni regulativni organi spodbujajo zagotavljanje primerljivih informacij, ki omogočijo končnim uporabnikom in potrošnikom, da neodvisno ocenijo stroške alternativnih vzorcev uporabe, na primer z interaktivnimi vodili ali podobnimi tehnikami. V primeru, da te možnosti na trgu niso dostopne brezplačno ali po razumni ceni, države članice zagotovijo, da jih nacionalni regulativni organi lahko dajo na voljo sami ali prek javnega naročila tretjim osebam. Tretje osebe imajo pravico do brezplačne uporabe informacij, ki jih objavijo podjetja, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, za prodajo ali dajanje na voljo takšnih interaktivnih vodil ali podobnih tehnik.

3. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni regulativni organi podjetjem, ki zagotavljajo javna elektronska komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, naložijo obveznost, da med drugim:

- (a) zagotovijo naročnikom informacije o veljavnih tarifah glede katere koli številke ali storitve, ki je predmet posebnih pogojev oblikovanja cen; nacionalni regulativni organi lahko glede na posamezne kategorije storitev zahtevajo, da se takšne informacije posredujejo neposredno pred priključitvijo klica;
- (b) obvestijo naročnike o vseh spremembah glede dostopa do storitev v sili ali do informacij o lokaciji kličočega v okviru storitve, na katero so naročeni;
- (c) obvestijo naročnike o vseh spremembah glede pogojev, ki omejujejo dostop do storitev in aplikacij in/ali njihovo uporabo, če so takšni pogoji dovoljeni v okviru nacionalne zakonodaje in v skladu z zakonodajo Skupnosti;
- (d) zagotovijo informacije o vseh postopkih, ki jih vzpostavi ponudnik za merjenje in oblikovanje prometa, da se tako izogne obremenitvi ali preobremenitvi omrežne povezave, in o morebitnih vplivih teh postopkov na kakovost storitve;
- (e) obvestijo naročnike o njihovi pravici, da se odločijo, ali bodo svoje osebne podatke vključili v imenik, in o vrstah zadevnih podatkov v skladu s členom 12 Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), in
- (f) redno obveščajo naročnike invalide o podrobnostih njim namenjenih izdelkov in storitev.

Če se zdi potrebno, lahko nacionalni regulativni organi spodbujajo samoregulativne ali koregulativne ukrepe, preden naložijo kakršno koli obveznost.

4. Države članice lahko zahtevajo, da podjetja iz odstavka 3 brezplačno širijo informacije javnega interesa obstoječim in novim naročnikom, če je to primerno, prek enakih sredstev, kot jih ponavadi sama uporabljajo za komuniciranje z naročniki. V tem primeru takšne informacije zagotovijo zadevni javni organi v standardizirani obliki, med drugim pa zajemajo naslednje teme:

- (a) najobičajnejše oblike uporabe elektronskih komunikacijskih storitev za izvajanje nezakonitih dejavnosti ali za širjenje škodljive vsebine, zlasti kjer bi to lahko škodovalo spoštovanju pravic in svobod drugim, vključno s kršenjem avtorskih pravic in sorodnih pravic, ter njihove pravne posledice, in

- (b) načine zaščite pred tveganji za osebno varnost, zasebnost in osebne podatke pri uporabi elektronskih komunikacijskih storitev.

vse potrebne ukrepe za zagotovitev neprekinjenega dostopa do storitev v sili.“;

Člen 22

Kakovost storitev

1. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi ob upoštevanju stališč zainteresiranih strani lahko od podjetij, ki zagotavljajo javno dostopna elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, zahtevajo, da za končne uporabnike objavijo primerljive, ustrezne in ažurirane informacije o kakovosti svojih storitev in o ukrepih za zagotovitev enakovrednosti pri dostopu za končne uporabnike invalide. Na zahtevo se informacije pred objavijo tudi nacionalnemu regulativnemu organu.

2. Nacionalni regulativni organi lahko med drugim opredelijo kazalce kakovosti storitev, ki jih je treba meriti, ter vsebino, obliko in način objave informacij, vključno z morebitnimi mehanizmi za potrjevanje kakovosti, da zagotovijo končnim uporabnikom, vključno s končnim uporabniki invalidi, dostop do izčrpnih, primerljivih, zanesljivih in uporabnikom prijaznih informacij. Če je to primerno, bi se lahko uporabljali kazalci, opredelitve in merilne metode iz Priloge III.

3. Da bi preprečili poslabšanje storitev ter oviranje ali upočasnitev prometa v omrežjih, države članice omogočijo nacionalnim regulativnim organom, da lahko za podjetja ali podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, določijo minimalne zahteve glede kakovosti.

Nacionalni regulativni organi pred določitvijo takšnih zahtev Komisiji pravočasno posredujejo povzetek razlogov za ukrepanje, predvidene zahteve in predlagan potek ukrepanja. Te informacije so na voljo tudi Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC). Po pregledu informacij Komisija lahko pripravi opombe ali priporočila, zlasti da bi zagotovila, da predvidene zahteve ne bodo negativno vplivale na delovanje notranjega trga. Nacionalni regulativni organi pri odločanju glede zahtev v največji možni meri upoštevajo opombe in priporočila Komisije.

Člen 23

Razpoložljivost storitev

Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo kar največjo možno razpoložljivost javno dostopnih telefonskih storitev, ki se zagotavljajo prek javnih komunikacijskih omrežij, v primerih izredno hude okvare na omrežju ali višje sile. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve, sprejmejo

15. vstavi se naslednji člen:

„Člen 23a

Zagotavljanje enakovrednosti pri dostopu in izbiri za končne uporabnike invalide

1. Države članice omogočijo nacionalnim organom, da po potrebi določijo zahteve, ki jih morajo izpolnjevati podjetja, ki zagotavljajo javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, da bi končnim uporabnikom invalidom zagotovila:

- (a) dostop do elektronskih komunikacijskih storitev, ki je enakovreden dostopu, ki ga ima večina končnih uporabnikov, in
- (b) možnost, da izbirajo med podjetji im storitvami, ki so na voljo večini končnih uporabnikov.

2. Države članice spodbujajo k razpoložljivosti terminalske opreme, ki omogoča potrebne storitve in funkcije, da bi se lahko sprejele in izvajale posebne ureditve za uporabnike invalide.“;

16. člen 25 se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„**Telefonske imeniške storitve**“;

- (b) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da imajo naročniki javno dostopnih telefonskih storitev pravico do vpisa v javno dostopni imenik iz člena 5(1)(a) in da so njihove informacije na voljo ponudnikom imeniških storitev in/ali imenikov v skladu z odstavkom 2 tega člena.“;

- (c) odstavki 3, 4 in 5 se nadomestijo z naslednjim:

„3. Države članice zagotovijo, da imajo vsi končni uporabniki, ki uporabljajo javno dostopno telefonsko storitev, dostop do imeniških storitev. Nacionalni regulativni organi lahko podjetjem, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, naložijo obveznosti in pogoje za zagotavljanje imeniških storitev v skladu z določbami člena 5 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu). Te obveznosti in pogoji morajo biti objektivni, pravični, nediskriminatorni in pregledni.“

4. Države članice ne ohranijo nobenih regulativnih omejitev, ki preprečujejo končnim uporabnikom v eni državi članici neposreden dostop preko klica ali kratkega sporočila do imeniške storitve v drugi državi članici, in sprejmejo ukrepe za zagotovitev tega dostopa v skladu s členom 28.

5. Odstavki 1 do 4 se uporabljajo ob upoštevanju zahtev zakonodaje Skupnosti o varstvu osebnih podatkov in varovanju zasebnosti ter zlasti člena 12 Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).“;

17. člena 26 in 27 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 26

Storitve v sili in enotna evropska številka za klic v sili

1. Države članice zagotovijo, da lahko vsi končni uporabniki storitev iz odstavka 2, vključno z uporabniki javnih plačilnih telefonov, brezplačno in brez uporabe plačilnih sredstev pokličejo službe za storitve v sili na enotno evropsko številko za klic v sili ,112' in na katero koli drugo nacionalno številko za klic v sili, ki so jo določile države članice.

2. Države članice v posvetovanju z nacionalnimi regulativnimi organi, organi, odgovornimi za storitve v sili, in ponudniki zagotovijo, da podjetja, ki končnim uporabnikom zagotavljajo elektronsko komunikacijsko storitev odpravljanja nacionalnih klicev na številko ali številke iz nacionalnega načrta telefonskega oštevilčenja, zagotovijo dostop do storitev v sili.

3. Države članice zagotovijo, da so klici na enotno evropsko številko za klic v sili ,112' ustrezno odgovorjeni in obravnavani na način, ki je najprimernejši za delovanje njihovih sistemov klicev v sili. Na take klice se odgovarja in se jih obravnava vsaj tako hitro in učinkovito kot klice na drugo nacionalno številko oziroma številke za klic v sili, če se take številke še naprej uporabljajo.

4. Države članice zagotovijo, da imajo končni uporabniki invalidi dostop do storitev v sili, ki je ekvivalenten dostopu drugih končnih uporabnikov. Pri ukrepih, sprejetih z namenom, bi končnim uporabnikom invalidom zagotovili možnost dostopa do storitev v sili med potovanjem po drugih državah članicah, se v kar največji meri upoštevajo evropski standardi in specifikacije, objavljeni v skladu z določbami člena 17 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva); ti ukrepi morajo državam članicam tudi omogočati, da lahko naložijo dodatne obveznosti, da bi uresničile cilje iz tega člena.

5. Države članice zagotovijo, da zadevna podjetja organu, ki je odgovoren za klice v sili, brezplačno dajo na voljo informacije o lokaciji kličočega, takoj ko organ sprejme klic.

To velja za vse klice na enotno številko za klic v sili ,112'. Države članice lahko določijo, da ta obveznost velja tudi za klice na nacionalne številke za klic v sili. Pristojni regulativni organi določijo merila za natančnost in zanesljivost zagotovljenih informacij o lokaciji kličočega.

6. Države članice zagotovijo, da so državljani ustrezno obveščeni o obstoju in uporabi enotne evropske številke za klic v sili ,112', zlasti prek pobud, ki so posebej namenjene osebam, ki potujejo iz ene države članice v drugo.

7. Komisija lahko po posvetovanju z BEREK sprejme tehnične izvedbene ukrepe, da zagotovi učinkovit dostop do storitev ,112' v državah članicah. Ti tehnični izvedbeni ukrepi se sprejmejo brez poseganja v organizacijo storitev v sili ali vplivanja nanjo, saj ta ostaja v izključni pristojnosti držav članic.

Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 37(2).

Člen 27

Evropske telefonske dostopovne kode

1. Države članice zagotovijo, da je koda ,00' standardna mednarodna dostopovna koda. Za klicanje med sosednjimi kraji prek meje med državama članicama se lahko vzpostavi ali ohrani posebna ureditev. Končne uporabnike na zadevnih lokacijah je treba o taki ureditvi natančno obvestiti.

2. Pravna oseba, ki je ustanovljena v Skupnosti in jo imenuje Komisija, ima izključno pristojnost za upravljanje, vključno z dodeljevanjem števil in promocijo evropskega telefonskega številskega prostora (ENTS). Komisija sprejme potrebna izvedbena pravila.

3. Države članice zagotovijo, da vsa podjetja, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve, ki omogočajo mednarodne klice, obravnavajo vse klice v ENTS in iz njega po cenah, podobnim cenam za klice v drugo državo članico ali iz nje.“;

18. vstavi se naslednji člen:

„Člen 27a

Usklajene številke za usklajene storitve družbenega pomena, vključno z dežurno telefonsko številko za pogrešane otroke

1. Države članice spodbujajo uvedbo posebnih števil v območju oštevilčenja, ki se začne s ,116', kot je opredeljeno v Odločbi Komisije 2007/116/ES z dne

15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začne s ,116', za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo (*). Na svojem ozemlju spodbujajo zagotavljanje storitev, za katere so te številke rezervirane.

2. Države članice zagotovijo, da končni uporabniki invalidi lahko v največji možni meri uporabljajo storitve s telefonskimi številkami v območju oštevilčenja ,116'. Ukrepi, sprejeti z namenom, da se končnim uporabnikom invalidom olajša dostop do teh storitev med potovanjem po drugih državah članicah, temeljijo na skladnosti z ustreznimi standardi ali specifikacijami, objavljenimi v skladu s členom 17 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

3. Države članice zagotovijo, da so državljani ustrezno obveščeni o obstoju in uporabi storitev s telefonskimi številkami v območju oštevilčenja ,116', zlasti prek posebnih pobud za osebe, ki potujejo med državami članicami.

4. Države članice si poleg splošnih ukrepov v zvezi s številkami v območju oštevilčenja ,116', sprejetimi v skladu z odstavki 1, 2 in 3, kar se da prizadevajo, da imajo državljani dostop do dežurne telefonske številke za prijavo pogrešanih otrok. Ta storitev je na voljo na številki 116000.

5. Komisija lahko po posvetovanju z BEREC sprejme tehnične izvedbene ukrepe, da bi zagotovila učinkovito uvedbo območja oštevilčenja ,116' v državah članicah, predvsem dežurno številko ,116000' za prijavo pogrešanih otrok, vključno z dostopom za končne uporabnike invalide, ko potujejo po drugih državah članicah. Vendar je treba te tehnične izvedbene ukrepe sprejeti brez poseganja v organizacijo navedenih storitev in ne smejo vplivati nanje, saj ostajajo v izključni odgovornosti držav članic.

Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 37(2).

(*) UL L 49, 17.2.2007, str. 30.;

19. člen 28 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 28

Dostop do števil in storitev

1. Kjer je to tehnično in gospodarsko izvedljivo in razen v primerih, ko se je klicani naročnik zaradi poslovnih razlogov odločil omejiti dostop kličočih, ki se nahajajo na določenem geografskem območju, države članice zagotovijo, da ustrezni nacionalni organi sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da imajo končni uporabniki možnost dostopa:

(a) do storitev in njihove uporabe z uporabo negeografskih števil na ozemlju Skupnosti, in

(b) do vseh števil, ki se zagotavljajo v Skupnosti, ne glede na to, katero tehnologijo ali napravo uporablja obratovalec, vključno s številkami v nacionalnih načrtih oštevilčenja držav članic, številkami iz ENTS in enotnimi mednarodnimi številkami brezplačnih telefonskih klicev (UIFN).

2. Države članice zagotovijo, da lahko ustrezni organi od podjetij, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, zahtevajo, da za vsak primer posebej blokirajo dostop do števil ali storitev, če je to utemeljeno zaradi goljufije ali zlorabe, in da zahtevajo, da v teh primerih ponudniki elektronskih komunikacijskih storitev zadržijo ustrezne prihodke iz medsebojnih povezav ali drugih storitev.“;

20. člen 29 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice brez poseganja v člen 10(2) zagotovijo, da lahko nacionalni regulativni organi zahtevajo od vseh podjetij, ki zagotavljajo javno dostopne telefonske storitve in/ali dostop do javnih komunikacijskih omrežij, da dajejo na voljo vse ali del dodatnih zmogljivosti, naštetih v delu B Priloge I, če je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, ter vse ali del dodatnih zmogljivosti, naštetih v delu A Priloge I.“;

(b) odstavek 3 se črta;

21. člen 30 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 30

Omogočanje zamenjave ponudnika

1. Države članice zagotovijo, da lahko vsi naročniki s številkami iz nacionalnih načrtov telefonskega oštevilčenja, ki to zahtevajo, ohranijo svojo(-e) številko(-e) neodvisno od podjetja, ki storitev izvaja, v skladu z določbami iz dela C Priloge I.

2. Nacionalni organi zagotovijo, da je oblikovanje cen med operaterji in/ali ponudniki storitev v zvezi z zagotavljanjem prenosljivosti števil stroškovno naravnano in da morebitne neposredne dajatve naročnikov ne odvrta od spremembe ponudnika storitev.

3. Nacionalni regulativni organi ne naložijo maloprodajnih tarif za prenos števil na način, ki bi izkrivljala konkurenco, na primer z določitvijo posebnih ali skupnih maloprodajnih tarif.

4. Prenos števil in njihovo poznejše aktiviranje se izvede v najkrajšem možnem času. Za naročnike, ki so podpisali pogodbo za prenos številke na novo podjetje, se številka v vsakem primeru aktivira v enem delovnem dnevu.

Pristojni nacionalni organi lahko brez poseganja v prvi pododstavek določijo celovit postopek prenosa števil, ob tem pa upoštevajo nacionalne določbe o pogodbah in tehnični izvedljivosti ter dejstvo, da morajo naročnikom zagotavljati neprekinjenost storitev. Prekinitev storitve med postopkom prenosa številke v vsakem primeru ne sme biti daljša od enega delovnega dneva. Pristojni nacionalni organi po potrebi zagotovijo zaščito naročnikov v celotnem postopku zamenjave ponudnika in poskrbijo, da se ponudnik ne zamenja proti volji naročnika.

Države članice zagotovijo, da se podjetjem naložijo primerne sankcije, vključno z dolžnostjo, da v primeru, če podjetja ali kdo drug v njihovem imenu prepozno prenese številko ali zlorabi prenos, naročnikom izplačajo nadomestilo.

5. Države članice zagotovijo, da se v pogodbah, sklenjenih med potrošniki in podjetji, ki zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve, ne zahteva začetnega zavezujočega obdobja, ki presega 24 mesecev. Države članice zagotovijo tudi, da podjetja ponudijo uporabnikom možnost, da podpisujejo pogodbo za največ 12 mesecev.

6. Brez poseganja v najkrajše pogodbeno obdobje države članice zagotovijo, da pogoji in postopki za prekinitev pogodbe ne odvrtaajo od zamenjave ponudnikov storitev.“;

22. v členu 31 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice lahko naložijo podjetjem, ki so v njihovi pristojnosti in zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja, ki se uporabljajo za distribucijo radijskih ali televizijskih radiodifuzijskih kanalov v javnosti, razumne obveznosti prenosa posebnih radijskih in televizijskih radiodifuzijskih kanalov in dopolnilnih storitev, zlasti za zagotovitve ustreznega dostopa končnim uporabnikom invalidom, kadar pomembno število končnih uporabnikov takih omrežij le te uporabljajo kot svoje glavno sredstvo za sprejem radijskih in televizijskih radiodifuzijskih kanalov. Takšne obveznosti se naložijo samo, če so potrebne za izpolnitev ciljev v splošnem interesu, kot jih jasno opredeli vsaka država članica, morajo pa biti sorazmerne in pregledne.

Države članice pregledajo obveznosti iz prvega pododstavka najpozneje v enem letu od 25. maja 2011, če države članice takšnega pregleda niso opravile že v predhodnih dveh letih.

Države članice redno pregledujejo obveznosti prenosa.“;

23. člen 33 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi, kolikor je to primerno, upoštevajo stališča končnih uporabnikov, potrošnikov (predvsem potrošnikov invalidov), proizvajalcev in podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, o vprašanih v zvezi z vsemi pravicami končnih uporabnikov in potrošnikov glede javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, zlasti, kadar imajo pomemben vpliv na trg.

Države članice zlasti zagotovijo, da nacionalni regulativni organi vzpostavijo mehanizem posvetovanja, ki zagotavlja, da so v njihovih odločitvah o vprašanih v zvezi s pravicami končnih uporabnikov in potrošnikov glede javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev ustrezno upoštevani interesi potrošnikov na področju elektronskih komunikacij.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„3. Brez poseganja v nacionalne predpise, ki so v skladu z zakonodajo Skupnosti in ki spodbujajo cilje kulturne in medijske politike, kot so kulturna in jezikovna raznolikost ter pluralnost medijev, lahko nacionalni regulativni organi in drugi zadevni organi spodbujajo sodelovanje med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, in med sektorji, ki so zainteresirani za spodbujanje zakonitih vsebin v okviru elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev. To sodelovanje lahko vključuje tudi usklajevanje informacij javnega interesa, ki se predložijo v skladu s členom 21(4) in drugim pododstavkom člena 20(1).“;

24. v členu 34 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da so na voljo pregledni, nediskriminatorni, preprosti in cenovno dostopni izvensodni postopki za obravnavo nerešenih sporov v zvezi s to direktivo med potrošniki in podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, v zvezi s pogodbenimi pogoji in/ali izvajanjem pogodb o zagotavljanju takih omrežij in/ali storitev. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da taki postopki omogočajo pravično in hitro reševanje sporov, in lahko, če je upravičeno, sprejmejo sistem povračila ali nadomestila. Taki postopki omogočajo nepristransko reševanje sporov in potrošnikom ne jemljejo pravice pravnega varstva na podlagi nacionalne zakonodaje. Države članice lahko te obveznosti razširijo na spore, ki vključujejo druge končne uporabnike.“;

25. člen 35 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 35

Prilagoditev prilog

Ukrepe, namenjene spreminjanju nebitvenih določb te direktive in potrebne za prilagoditev prilog I, II, III in VI tehnološkemu razvoju ali spremembam tržnega povpraševanja, sprejme Komisija v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 37(2).“;

26. v členu 36 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Nacionalni regulativni organi obvestijo Komisijo o obveznostih zagotavljanja univerzalne storitve, naloženih podjetjem, ki so določena za izvajalce obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve. Komisijo je treba takoj obvestiti o vseh spremembah, ki vplivajo na te obveznosti, ali o spremembah pri podjetjih, ki jih zadevajo določbe te direktive.“;

27. člen 37 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 37

Postopek z odborom

1. Komisiji pomaga Odbor za komunikacije, ki je bil ustanovljen s členom 22 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.“;

28. Priloge I, II in III se nadomestijo z besedilom iz Priloge I k tej direktivi in Priloga VI se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej direktivi;

29. Priloga VII se črta.

Člen 2

Spremembe Direktive 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah)

Direktiva 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) se spremeni:

1. v členu 1 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Ta direktiva določa uskladitev določb držav članic, ki je potrebna za zagotovitev enakovredne ravni varstva temeljnih pravic in svoboščin ter zlasti pravice do zasebnosti in zasebnosti v zvezi z obdelavo osebnih podatkov na področju elektronskih komunikacij in za zagotovitev prostega pretoka takih podatkov ter elektronske komunikacijske opreme in storitev v Skupnosti.“;

2. člen 2 se spremeni:

(a) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) ‚podatki o lokaciji‘ pomenijo vsakršne podatke, obdelane v elektronskem komunikacijskem omrežju ali v okviru elektronske komunikacijske storitve, ki razkrivajo zemljepisni položaj terminalske opreme uporabnika javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve.“;

(b) točka (e) se črta;

(c) doda se naslednja točka:

„(h) ‚kršitev varnosti osebnih podatkov‘ pomeni kršitev varnosti, ki povzroči nenamerno ali nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščno razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali kako drugače obdelani v zvezi z zagotavljanjem javno razpoložljivih komunikacijskih storitev v Skupnosti.“;

3. člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Storitve

Ta direktiva se uporablja za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih v Skupnosti, vključno z javnimi komunikacijskimi omrežji, ki podpirajo zbiranje podatkov in identifikacijske naprave.“;

4. člen 4 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„**Varnost obdelave**“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. Brez poseganja v Direktivo 95/46/ES, ukrepi iz odstavka 1 najmanj:

— zagotavljajo, da ima dostop do osebnih podatkov le pooblaščen osebje za z zakonom dovoljene namene,

— varujejo shranjene ali poslane osebne podatke pred nenamernim ali nezakonitim uničenjem, nenamerno izgubo ali spremembo ter nepooblaščen ali nezakonito hrambo, obdelavo, dostopom ali razkritjem, in

- zagotavljajo izvajanje varnostne politike pri obdelavi osebnih podatkov.

Pristojni nacionalni organi morajo imeti možnost opravljati revizijo ukrepov ponudnikov javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev in izdajati priporočila o najboljših praksah glede ravni varnosti, ki bi jo ti ukrepi morali doseči.“;

- (c) dodajo se naslednji odstavki:

„3. V primeru kršitve varnosti osebnih podatkov mora ponudnik javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev o kršitvi varnosti osebnih podatkov nemudoma obvestiti pristojni nacionalni organ.

Če je verjetno, da kršitev varnosti osebnih podatkov škodljivo vpliva na osebne podatke in zasebnost naročnika ali posameznika, zadevni ponudnik brez neupravičenega zavlačevanja obvesti tudi zadevnega naročnika ali posameznika o takšni kršitvi.

Obveščanje zadevnega naročnika ali posameznika o kršitvi varstva osebnih podatkov ni obvezno, če je ponudnik pristojnemu organu zadovoljivo dokazal, da je izvedel ustrezne tehnološke zaščitne ukrepe in so bili ti ukrepi uporabljeni za podatke, na katere se je nanašala kršitev varnosti. Taki tehnični zaščitni ukrepi bi morali narediti podatke nerazumljive vsem, ki jim dostop do njih ni dovoljen.

Brez poseganja v dolžnost ponudnika, da obvesti zadevne naročnike in posameznike, lahko v primeru, če ponudnik naročnika ali posameznika ni obvestil o kršitvi varnosti osebnih podatkov, to od njega zahteva pristojni nacionalni organ po preučitvi morebitnih škodljivih učinkov take kršitve.

Obvestilo naročniku ali posamezniku vsebuje najmanj opis kršitve varnosti osebnih podatkov in kontaktne točke za pridobitev več informacij ter priporočene ukrepe za ublažitev morebitnih škodljivih učinkov kršitve varnosti osebnih podatkov. Obvestilo pristojnemu nacionalnemu organu vsebuje poleg tega tudi opis posledic kršitve varnosti osebnih podatkov in ukrepov, ki jih je ponudnik predlagal ali sprejel za obravnavanje tvorstne kršitve.

4. Pristojni nacionalni organi lahko ob upoštevanju tehničnih izvedbenih ukrepov, sprejetih na podlagi odstavka 5, sprejmejo smernice in po potrebi izdajo navodila glede okoliščin, v katerih morajo ponudniki izdati obvestilo o kršitvi varnosti osebnih podatkov, glede

oblike takšnega obvestila in načina obveščanja. Nacionalni organi morajo imeti tudi možnost spremljati, ali so ponudniki izpolnili svoje obveznosti glede obveščanja, ki jih imajo v skladu s tem odstavkom, ter jim v primeru, da tega ne storijo, naložiti ustrezne kazni.

Ponudniki hranijo zadosten popis podatkov o kršitvah varnosti osebnih podatkov, ki vključuje dejstva, ki se nanašajo na kršitve, njihove učinke in sprejete popravne ukrepe in ki pristojnim nacionalnim organom omogoča, da preverijo izpolnjevanje določb iz odstavka 3. Popis vključuje samo informacije, potrebne za ta namen.

5. Da se zagotovi doslednost pri izvajanju ukrepov iz odstavkov 2, 3 in 4 lahko Komisija, po posvetovanju z Evropsko agencijo za varnost omrežij in informacij (ENISA), delovno skupino o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ustanovljeno na podlagi člena 29 Direktive 95/46/ES, in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov sprejme tehnične izvedbene ukrepe o okoliščinah, predpisani obliki in postopkih, ki se uporabljajo za zahteve glede informacij in obvestil iz tega člena. Pri sprejemanju takšnih ukrepov Komisija vključuje vse zadevne zainteresirane strani zlasti zato, da bi bila obveščena o najboljših razpoložljivih tehničnih in gospodarskih sredstvih za izvajanje tega člena.

Navedeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu s regulativnim postopkom s pregledom iz člena 14a(2).“;

5. v členu 5 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice zagotovijo, da je shranjevanje podatkov ali pridobivanje dostopa do podatkov, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, dovoljeno samo pod pogojem, da je zadevni naročnik ali uporabnik v to privolil po tem, ko je bil jasno in izčrpno obveščen v skladu z Direktivo 95/46/ES, med drugim o namenih obdelave. To ne prepreči nobenega tehničnega shranjevanja ali dostopa izključno za namen opravljanja prenosa sporočila prek elektronskega komunikacijskega omrežja, ali, če je nujno potrebno, da ponudnik zagotovi storitve informacijske družbe, ki jo naročnik ali uporabnik izrecno zahtevata.“;

6. v členu 6 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Za namen trženja elektronskih komunikacijskih storitev ali zagotovitve storitev z dodano vrednostjo lahko ponudnik javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve obdela podatke iz odstavka 1 v obsegu in trajanju, ki sta potrebna za takšne storitve ali trženje, če naročnik ali

uporabnik, na katerega se podatki nanašajo, v to prej privoli. Uporabnikom ali naročnikom je dana možnost, da kadar koli umaknejo privolitve v obdelavo podatkov o prometu.“;

7. člen 13 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 13

Neželena sporočila

1. Uporaba avtomatičnih klicnih in komunikacijskih sistemov brez človekovega posega (klicni avtomati), faksimilnih naprav (faksov) ali elektronske pošte za namene neposrednega trženja je dovoljena samo za naročnike ali uporabnike, ki v to prej privolijo.

2. Ne glede na odstavek 1, kadar fizična ali pravna oseba v smislu prodaje proizvoda ali storitve in v skladu z Direktivo 95/46/ES od svojih odjemalcev pridobi podatke o njihovem elektronskem naslovu za elektronsko pošto, lahko ista fizična ali pravna oseba uporablja te podatke o elektronskem naslovu za neposredno trženje podobnih lastnih proizvodov ali storitev pod pogojem, da je odjemalcem dana jasna in izrecna možnost, da na brezplačen in enostaven način ugovarjajo takšni uporabi podatkov o elektronskem naslovu takrat, ko so kontaktni podatki pridobljeni in ob vsakem sporočilu, v primeru, če odjemalec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku.

3. Države članice sprejmejo primerne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da neželena sporočila pri neposrednem trženju, razen v primerih iz odstavkov 1 in 2, niso dovoljena bodisi brez privolitve zadevnih naročnikov ali uporabnikov bodisi za naročnike ali uporabnike, ki ne želijo prejemati teh sporočil, pri čemer se izbira med temi možnostmi določi z nacionalno zakonodajo in se pri tem upošteva, da sta obe možnosti za naročnika ali uporabnika brezplačni.

4. V vsakem primeru je prepovedano pošiljati elektronsko pošto za namene neposrednega trženja na način, da se skrije ali prikrije identiteta pošiljatelja, v imenu katerega se sporočilo pošilja, kar je v nasprotju s členom 6 Direktive 2000/31/ES, brez veljavnega naslova, na katerega lahko prejemnik pošlje zahtevo, da se taka sporočila prenehajo pošiljati, ali ki vabi prejemnike, da obiščejo spletne strani, ki so v nasprotju z navedenim členom.

5. Odstavka 1 in 3 se uporabljata za naročnike, ki so fizične osebe. Države članice v okviru zakonodaje Skupnosti in ustreznih nacionalnih zakonodaj zagotovijo, da so glede neželenih sporočil legitimni interesi naročnikov, ki niso fizične osebe, zadovoljivo zaščiteni.

6. Brez poseganja v upravno-pravna sredstva, ki jih je mogoče med drugim predvideti na podlagi člena 15a(2), države članice zagotovijo, da lahko vsaka fizična ali pravna oseba, ki je oškodovana zaradi kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi tega člena, in ima zato zakoniti interes za prenehanje ali prepoved takšnih kršitev, vključno s ponudnikom elektronskih komunikacijskih storitev, ki štiti svoje poslovne interese, sproži zoper take kršitve pravne postopke. Države članice lahko določijo tudi posebne predpise o kaznih za ponudnike elektronskih komunikacijskih storitev, ki s svojo malomarnostjo prispevajo h kršenju nacionalnih določb, sprejetih na podlagi tega člena.“;

8. vstavi se naslednji člen:

„Člen 14a

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za komunikacije, ustanovljen s členom 22 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1), (2), (4) in (6) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.“;

9. v členu 15 se vstavi naslednji odstavek:

„1b. Ponudniki morajo vzpostaviti notranje postopke za odzivanje na zahteve za dostop do osebnih podatkov uporabnikov, ki temeljijo na nacionalnih določbah, sprejetih v skladu z odstavkom 1. Pristojnim nacionalnim organom morajo, na njihovo zahtevo, predložiti informacije o teh postopkih, število prejetih zahtevkov, sklicevanje na pravno utemeljitev in njihov odgovor.“;

10. vstavi se naslednji člen:

„Člen 15a

Izvajanje in izvrševanje

1. Države članice določijo sistem kazni, vključno s kazenskimi sankcijami, kadar je to primerno, za kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za njihovo izvajanje. Predvidene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne in se lahko uporabijo za celotno obdobje kršitve, četudi je bila kršitev pozneje odpravljena. Države članice Komisijo o določbah teh predpisov uradno obvestijo do 25. maja 2011 in ji nemudoma sporočijo morebitne naknadne spremembe, ki nanje vplivajo.

2. Brez poseganja v kakršna koli pravna sredstva, ki so morda na voljo, države članice zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni in po potrebi drugi nacionalni organi pooblastilo, da odredijo prenehanje kršitev iz odstavka 1.

3. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi in po potrebi drugi nacionalni organi potrebna preiskovalna pooblastila in sredstva, vključno s pooblastilom za pridobitev vseh ustreznih informacij, ki so potrebne za spremljanje in izvrševanje nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive.

4. Pristojni nacionalni regulativni organi lahko sprejmejo ukrepe za zagotovitev učinkovitega čezmejnega sodelovanja pri izvrševanju nacionalne zakonodaje, sprejete na podlagi te direktive, in za določitev usklajenih pogojev za opravljanje storitev, ki vključujejo čezmejne podatkovne tokove.

Nacionalni regulativni organi pred sprejetjem takih ukrepov Komisiji pravočasno posredujejo povzetek razlogov za ukrepanje, predvidene ukrepe in predlagan potek ukrepanja. Komisija lahko po pregledu informacij in po posvetovanju z ENISA-o in delovno skupino o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ustanovljeno na podlagi člena 29 Direktive 95/46/ES, pripravi opombe ali priporočila, zlasti da bi zagotovila, da predvideni ukrepi ne bodo negativno vplivali na delovanje notranjega trga. Nacionalni regulativni organi pri odločanju glede ukrepov v največji možni meri upoštevajo opombe in priporočila Komisije.“

Člen 3

Sprememba Uredbe (ES) št. 2006/2004

V Prilogi k Uredbi (ES) št. 2006/2004 (Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov), se doda naslednja točka:

„17. Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva

o zasebnosti in elektronskih komunikacijah): člen 13 (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).“

Člen 4

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 25. maja 2011. Komisiji takoj sporočijo besedila teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila bistvenih določb nacionalnih predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourg, 25. novembra 2009

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednica
Å. TORSTENSSON

PRILOGA I

„PRILOGA I

OPIS ZMOGLJIVOSTI IN STORITEV IZ ČLENA 10 (NADZOR IZDATKOV), ČLENA 29 (DODATNE ZMOGLJIVOSTI) IN ČLENA 30 (OMOGOČANJE ZAMENJAVE PONUDNIKA)**Del A: Zmogljivosti in storitve iz člena 10**(a) *Razčlenjeno obračunavanje*

Države članice morajo zagotoviti, da smejo nacionalni regulativni organi, ob upoštevanju zahtev ustrezne zakonodaje o varstvu osebnih podatkov in varovanju zasebnosti, določiti osnovno raven razčlenjenih računov, ki jih morajo podjetja zagotoviti naročnikom brezplačno zato, da:

- (i) omogočijo preverjanje in nadzorovanje stroškov, ki nastanejo pri uporabi javnega komunikacijskega omrežja na fiksni lokaciji in/ali pripadajočih javno dostopnih telefonskih storitev, in
- (ii) ustrezno spremljajo svojo porabo in izdatke ter imajo tako svoje račune pod primernim nadzorom.

Naročnikom se lahko za razumno ceno ali brezplačno ponudijo dodatne podrobnosti, če je to primerno.

Klici, ki so brezplačni za kličočega naročnika, vključno s klici na številko telefona za pomoč uporabnikom, se ne navajajo v razčlenjenem obračunu kličočega naročnika.

(b) *Brezplačna selektivna zapora za izhodne klice, kratka sporočila premium SMS, druge podobne aplikacije, kjer je to tehnično izvedljivo, ali večpredstavnostna sporočila MMS*

torej zmogljivost, pri kateri lahko naročnik od določenega podjetja, ki zagotavlja telefonske storitve, zahteva brezplačno zaporo določene vrste odhodnih klicev, kratkih sporočil premium SMS, večpredstavnostnih sporočil MMS ali drugih podobnih aplikacij ali določenih vrst števil.

(c) *Sistemi predplačila*

Države članice morajo zagotoviti, da lahko nacionalni regulativni organi zahtevajo od določenih podjetij, da ponudijo potrošnikom načine za plačevanje dostopa do javnega komunikacijskega omrežja in uporabe javno dostopnih telefonskih storitev pod pogoji predplačila.

(d) *Obročno odplačevanje priključnine*

Države članice morajo zagotoviti, da lahko nacionalni regulativni organi zahtevajo od določenih podjetij, da omogočijo potrošnikom odplačevanje priključitve na javno komunikacijsko omrežje na obroke, razporejene na daljše časovno obdobje.

(e) *Neplačevanje računov*

Države članice odobrijo in objavijo posebne, sorazmerne ukrepe, ki niso diskriminatorni, za kritje neplačil izdanih računov podjetij. S temi ukrepi je treba zagotoviti, da je naročnik ustrezno in vnaprej obveščen o vsaki posledični prekinitvi storitve ali odklopu. Razen v primeru goljufije, stalnih zamud pri plačilu ali stalnega neplačevanja je treba s temi ukrepi zagotoviti, kolikor je to tehnično izvedljivo, da je vsaka prekinitve storitve omejena na zadevno storitev. Odklop z omrežja zaradi neplačevanja računov naj se opravi šele po ustreznem opozorilu naročnika. Države članice lahko pred popolnim odklopom odobrijo obdobje z omejenimi storitvami, v katerem so dovoljeni samo klici, ki naročniku ne povzročajo stroškov (na primer klici na „112“).

(f) *Nasvet glede tarif*

Zmogljivost, prek katere lahko naročniki od podjetja zahtevajo, da jim posredujejo informacije o morebitnih alternativnih nizko cenovnih tarifah, če so na voljo.

(g) *Nadzor stroškov*

Zmogljivost, prek katere podjetja nudijo druge načine, če nacionalni regulativni organi menijo, da so ustrezni, za nadzor stroškov za javno dostopne telefonske storitve, vključno z brezplačnimi opozorili potrošnikom v primeru nenavadnih in prekomernih vzorcev porabe.

Del B: Zmogljivosti iz člena 29(a) *Tonsko izbiranje ali DTMF (dvo-tonsko večfrekvenčno izbiranje)*

Javno komunikacijsko omrežje in/ali javno dostopne telefonske storitve podpirajo uporabo tonov DTMF, kot je opredeljeno v ETSI ETR 207 (tehničnem poročilu Evropskega instituta za telekomunikacijske standarde) za signaliziranje med koncema v celotnem omrežju znotraj države članice in med državami članicami.

(b) *Prikaz identitete kličočega*

Klicanemu se prikaže številka kličočega še pred prevzemom klica.

Ta zmogljivost naj se zagotovi v skladu z ustrežno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov in varovanju zasebnosti, zlasti v skladu z Direktivo 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).

Operaterji naj, če je to tehnično izvedljivo, zagotovijo podatke in signale, s čimer bi omogočili identificiranje kličočega in tonsko izbiranje čez meje držav članic.

Del C: Izvajanje določb o prenosljivosti števil iz člena 30

Zahteva, da lahko vsi naročniki s številkami iz nacionalnih načrtov oštevilčenja, ki tako zahtevajo, ohranijo svojo(-e) številko(-e) neodvisno od podjetja, ki storitev izvaja, se uporablja:

(a) pri geografskih številkah na določeni lokaciji, in

(b) pri negeografskih številkah na vsaki lokaciji.

Ta del se ne uporablja za prenos števil med omrežji, ki zagotavljajo storitve na fiksni lokaciji, in mobilnimi omrežji.

PRILOGA II**INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA OBJAVITI V SKLADU S ČLENOM 21****(PREGLEDNOST IN OBJAVA INFORMACIJ)**

Nacionalni regulativni organ morajo zagotoviti objavo informacij iz te priloge v skladu s členom 21. Nacionalni regulativni organ mora odločiti, katere informacije morajo objaviti podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne telefonske storitve, in katere informacije mora objaviti sam, da lahko potrošniki izbirajo na podlagi prejetih informacij.

1. Ime(-na) in naslov(-i) podjetja(-ij)

To so imena in naslovi sedežev podjetij, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja in/ali javno dostopne telefonske storitve.

2. Opis ponujenih storitev

2.1 Obseg ponujenih storitev

- 2.2 Standardne tarife z navedbo ponujenih storitev in vsebino posameznega tarifnega elementa (npr. dajatve za dostop, vse vrste dajatev za uporabo, dajatve za vzdrževanje), vključno s podrobnostmi o uporabljenih standardnih popustih ter posebnih in ciljnih tarifnih shemah, pa tudi z vsemi dodatnimi dajatvami ter stroški, povezanimi s terminalsko opremo
- 2.3 Politika odškodnin/povračil, vključno s posebnimi podrobnostmi vseh ponujenih odškodninskih/povračilnih shem
- 2.4 Vrste ponujenega vzdrževanja
- 2.5 Standardni pogodbeni pogoji, vključno z minimalnim pogodbenim rokom, prekinitvijo pogodbe in postopkov ter neposrednimi dajatvami v zvezi s prenosljivostjo števil in drugih identifikatorjev, če je to primerno
3. Mehanizmi reševanja sporov, vključno s tistimi, ki jih je razvilo podjetje
4. Informacije o pravicah glede univerzalne storitve, po potrebi vključno z zmogljivostmi in storitvami iz Priloge I

PRILOGA III

KAZALCI KAKOVOSTI STORITEV

Kazalci, opredelitve in merilne metode za dobavni čas in kakovost storitev iz členov 11 in 22

Za podjetja, ki zagotavljajo dostop do javnih komunikacijskih omrežij

KAZALEC (Opomba 1)	OPREDELITEV	MERILNA METODA
Dobavni čas za osnovni priključek	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Razmerje okvar na dostopovni vod	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Čas popravila okvare	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Za podjetje, ki zagotavlja javno dostopne telefonske storitve

Čas vzpostavitve klica (Opomba 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Odzivni čas za imeniške storitve	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Delež delujočih javnih novčičnih in kartičnih telefonov	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Reklamacije računov	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Delež neuspešnih klicev (Opomba 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

Številka različice ETSI EG 202 057-1 je 1.3.1 (julij 2008)

Opomba 1

Kazalci bi morali omogočiti analizo rezultatov na regionalni ravni (to pomeni ne manj kot raven 2 v Nomenklaturi statističnih teritorialnih enot (NUTS), ki jo je določil Eurostat).

Opomba 2

Države članice se lahko odločijo, da ne bodo zahtevale sprotnega dopolnjevanja informacij glede rezultatov za ta dva kazalca, če so na voljo dokazi o tem, da so rezultati na teh dveh področjih zadovoljivi.“

PRILOGA II

„PRILOGA VI

MEDOBRATOVALNOST POTROŠNIŠKE DIGITALNE OPREME IZ ČLENA 24**1. Enotni premešalni algoritem in nekodirani sprejem**

Vsa potrošniška oprema, ki je namenjena sprejemanju konvencionalnih digitalnih televizijskih signalov (npr. radiodifuzijske storitve prek kopenskega, kableskega ali satelitskega prenosa, ki so prvenstveno namenjene fiksному sprejemu, na primer za DVB-T, DVB-C ali DVB-S), za prodajo ali najem ali je kako drugače na voljo v Skupnosti in s katero se lahko razmešajo digitalni televizijski signali, mora imeti naslednje značilnosti:

- omogočiti mora razmešanje takih signalov v skladu z enotnim evropskim premešalnim algoritmom, kot ga upravlja priznana evropska organizacija za standardizacijo, zdaj je to ETSI (Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde),
- prikazati mora signale, ki so se prenašali kot čisti signali, pod pogojem, da najemnik pri najemu take opreme ravna v skladu z ustrezno najemno pogodbo.

2. Medobratovalnost analognih in digitalnih televizijskih sprejemnikov

Vsak analogni televizijski sprejemnik z vgrajenim zaslonom, katerega vidnostna diagonala slike meri več kot 42 cm in je na trgu Skupnosti za prodajo ali najem, mora imeti vsaj en priključek za odprte vmesnike, kar pomeni, da omogoča preprosto priključitev perifernih naprav, zlasti dodatnih dekodirnikov in digitalnih sprejemnikov, kot je določeno v standardu CENELEC EN 50 049-1:1997.

Vsak televizijski sprejemnik z vgrajenim zaslonom, katerega vidnostna diagonala slike meri več kot 30 cm, ki je na trgu Skupnosti za prodajo ali najem, mora imeti vsaj en priključek za odprte vmesnike (bodisi ga je standardizirala priznana evropska organizacija za standardizacijo ali izpolnjuje standard, ki ga je ta organizacija sprejela, ali je v skladu z branžno specifikacijo), na primer enotni konektor vmesnika DVB, ki omogoča preprosto priključitev perifernih naprav in lahko prevaja vse elemente digitalnega televizijskega signala, vključno z informacijami o interaktivnih in pogojno dostopnih storitvah.“

DIREKTIVA 2009/140/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 25. novembra 2009****o spremembi direktiv 2002/21/ES o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, 2002/19/ES o dostopu do elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajočih naprav ter o njihovem medomrežnem povezovanju in 2002/20/ES o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe, glede na skupno besedilo, ki ga je odobril Spravni odbor dne 13. novembra 2009 ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija redno pregleduje delovanje petih direktiv, ki sestavljajo obstoječi regulativni okvir za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (Direktiva 2002/21/ES (Okvirna direktiva) ⁽⁴⁾, Direktiva 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) ⁽⁵⁾, Direktiva 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi) ⁽⁶⁾, Direktiva 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah) ⁽⁷⁾ in Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ⁽⁸⁾ (skupaj „Okvirna direktiva in posebne direktive“)), da bi zlasti ugotovila, ali jih je treba glede na razvoj tehnologije in trga spremeniti.

⁽¹⁾ UL C 224, 30.8.2008, str. 50.

⁽²⁾ UL C 257, 9.10.2008, str. 51.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 24. septembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu), Skupno stališče Sveta z dne 16. februarja 2009 (UL C 103 E, 5.5.2009, str. 1), Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. maja 2009, Sklep Sveta z dne 20. novembra 2009 in Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2009.

⁽⁴⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 33.

⁽⁵⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 7.

⁽⁶⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 21.

⁽⁷⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 51.

⁽⁸⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

(2) V zvezi s tem je Komisija predstavila svoje prve ugotovitve v Sporočilu z dne 29. junija 2006 o pregledu regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve. Na podlagi teh prvih ugotovitev je bilo organizirano javno posvetovanje, v okviru katerega je bilo opredeljeno, da je najpomembnejši vidik, ki ga je treba obravnavati, vzpostavitev še vedno nedelujočega notranjega trga za elektronske komunikacije. Zlasti regulativna razdrobljenost in neskladja med dejavnostmi nacionalnih regulativnih organov so tisti dejavniki, ki ogrožajo konkurenčnost sektorja in znatne koristi, ki jih imajo potrošniki od čezmejne konkurence.

(3) Regulativni okvir EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve bi bilo treba zato preoblikovati, da bi se dokončno vzpostavil notranji trg za elektronske komunikacije, in sicer z okrepitevijo mehanizma Skupnosti za regulacijo obratovalcev s pomembno tržno močjo na ključnih trgih. To dopolnjuje Uredba (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada ⁽⁹⁾. Reforma vključuje tudi opredelitev učinkovite in usklajene strategije upravljanja spektra, da se vzpostavi enotni evropski informacijski prostor in izboljšajo določbe za uporabnike invalide ter tako doseže vključujoča informacijska družba.

(4) Upoštevaajoč dejstvo, da je internet nujen za izobraževanje in dejansko uresničevanje svobode izražanja in dostopa do informacij, bi morale biti kakršno koli omejevanje teh temeljnih pravic v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Komisija bi morala o tem sprožiti široko javno razpravo.

(5) Cilj je, da bi ob razvoju konkurence na trgu postopno odpravili ex ante pravila, specifična za ta sektor, tako da bi elektronske komunikacije nazadnje urejale le konkurenčno pravo. Zaradi močne konkurenčne dinamike na trgih elektronskih komunikacij v zadnjih letih je nujno zagotoviti, da se ex ante regulativne obveznosti naložijo le, če ni učinkovite in trajnostne konkurence.

⁽⁹⁾ Glej stran 1 tega Uradnega lista.

- (6) Pri pregledu delovanja Okvirne direktive in posebnih direktiv bi Komisija morala oceniti, ali so ob upoštevanju razvoja trga in glede na konkurenco in varstvo potrošnikov še potrebne določbe o ex ante urejanju, specifičnem za ta sektor iz členov 8 do 13a Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) ter člena 17 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), ali pa bi bilo navedene določbe treba spremeniti ali razveljaviti.
- (7) Da bi se lahko na spreminjajoče se konkurenčne razmere odzivali sorazmerno in prilagojeno, bi bilo treba nacionalnim regulativnim organom omogočiti, da opredelijo trge na podnacionalni ravni in/ali odpravijo regulativne obveznosti na trgih in/ali geografskih območjih, na katerih obstaja učinkovita infrastrukturna konkurenca.
- (8) Za doseganje ciljev lizbonske agende je treba zagotoviti ustrezne spodbude za naložbe v nova visokohitrostna omrežja, ki bodo podpirale inovacije v internetnih storitvah z bogato vsebino in okrepile mednarodno konkurenčnost Evropske unije. Taka omrežja lahko zelo koristijo potrošnikom in podjetjem v celotni Evropski uniji. Zato je bistveno spodbujati trajne naložbe v razvoj teh novih omrežij, pri tem pa je treba zagotoviti regulativno predvidljivost in skladnost ter tako varovati konkurenco in povečevati možnost izbire za potrošnike.
- (9) Komisija v svojem sporočilu z dne 20. marca 2006 z naslovom „Premoščanje širokopasovne vrzeli“ ugotavlja, da v Evropski uniji obstaja ozemeljska vrzel pri dostopu do visokohitrostnih širokopasovnih storitev. Lažji dostop do radijskega spektra olajša razvoj visokohitrostnih širokopasovnih storitev v oddaljenih regijah. Kljub splošnemu povečanju števila širokopasovnih priključkov je dostop v različnih regijah omejen zaradi visokih stroškov, ki so posledica nizke gostote prebivalstva in oddaljenosti. Za zagotovitev naložb v nove tehnologije v manj razvitih regijah bi morale biti urejanje na področju elektronskih komunikacij v skladu z drugimi politikami, kot so politika državne pomoči, kohezijska politika ali cilji širše industrijske politike.
- (10) Javne naložbe v omrežja bi morale biti izvedene v skladu z načelom nediskriminacije. Zato bi bilo treba javna sredstva dodeljevati v okviru odprtih, preglednih in konkurenčnih postopkov.
- (11) Da bi nacionalnim regulativnim organom omogočili doseganje ciljev, določenih v Okvirni direktivi in posebnih direktivah, zlasti v zvezi s celovito medobratovalnostjo, bi bilo treba področje uporabe Okvirne direktive razširiti, da bi vključevala tudi nekatere vidike radijske opreme in telekomunikacijske terminalne opreme, kot je opredeljena v Direktivi 1999/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 1999 o radijski opremi in telekomunikacijski terminalni opremi ter medsebojnem priznavanju skladnosti te opreme ⁽¹⁾, pa tudi porabniško opremo, ki se uporablja za digitalno televizijo, s čimer bi poenostavili dostop za uporabnike invalide.
- (12) Nekatere opredelitve bi bilo treba pojasniti ali spremeniti, se bo upoštevalo razvoj tehnologije in trga in da bodo odpravljene nejasnosti, ugotovljene pri izvajanju regulativnega okvira.
- (13) Treba bi bilo okrepiti neodvisnost nacionalnih regulativnih organov, da bi se zagotovila učinkovitejša uporaba regulativnega okvira ter povečala njihova pooblastila in predvidljivost njihovih odločitev. V ta namen bi bilo treba v nacionalni zakonodaji predvideti izrecno določbo, s katero bo zagotovljeno, da je nacionalni regulativni organ, pristojen za ex ante urejanje trga ali za reševanje sporov med podjetji, pri opravljanju svojih nalog zavarovan pred zunanji posegi ali političnim pritiskom, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev, ki jih obravnava. Zaradi takšnega zunanjega vpliva nacionalni zakonodajni organ ni primeren za delovanje v vlogi nacionalnega regulativnega organa v okviru regulativnega okvira. V ta namen bi bilo treba vnaprej določiti pravila o razlogih za razrešitev vodje nacionalnega regulativnega organa, da se odpravi kakršen koli razumen dvom v neodvisnost tega organa in v njegovo neodvisnost od zunanjih dejavnikov. Pomembno je, da imajo nacionalni regulativni organi, pristojni za ex ante urejanje trga, svoj proračun, ki jim omogoča predvsem zaposlitev zadostnega števila usposobljenega osebja. Da bo zagotovljena preglednost, bi bilo treba ta proračun vsako leto objaviti.
- (14) Da se zagotovi pravna varnost za vse akterje na trgu, bi morali pritožbeni organi svoje naloge opravljati učinkovito, zlasti pa pritožbeni postopki ne bi smeli trajati pretirano dolgo. Začasni ukrepi, ki odložijo učinkovanje odločitve nacionalnega regulativnega organa, bi se morali sprejeti le v nujnih primerih, da se prepreči resno in nepopravljivo škodo za stranko, ki zahteva te ukrepe, in zaradi zahteve po ravnovesju interesov.

⁽¹⁾ UL L 91, 7.4.1999, str. 10.

- (15) Pritožbeni organi uporabljajočasne ukrepe za odložitev izvršitve odločitev nacionalnih regulativnih organov na zelo različne načine. Za večjo doslednost pristopa bi bilo treba uporabiti skupne standarde v skladu s sodno prakso Skupnosti. Pritožbeni organi bi prav tako morali imeti pravico, da zahtevajo informacije, ki jih objavi BEREC. Glede na pomembnost pritožb za splošno delovanje regulativnega okvira bi bilo treba vzpostaviti mehanizem za zbiranje informacij o pritožbah in odločitvah o odložitvi izvršitve odločitev, ki jih sprejmejo regulativni organi v vseh državah članicah ter za sporočanje teh informacij Komisiji.
- (16) Da bi lahko nacionalni regulativni organi učinkovito opravljali svoje regulativne naloge, bi morali podatki, ki jih morajo ti organi zbrati, vključevati računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani z veleprodajnimi trgi, na katerih ima operater pomembno tržno moč in ki jih kot take ureja nacionalni regulativni organ. Podatki bi morali vključevati tudi podatke, ki nacionalnim regulativnim organom omogočajo oceno možnega učinka načrtovanih posodobitev ali sprememb topologije omrežja na razvoj konkurence ali na proizvode za veleprodajo, ki so dostopni drugim strankam.
- (17) Posvetovanje na nacionalni ravni v skladu s členom 6 Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive) bi bilo treba opraviti pred posvetovanjem na ravni Skupnosti, predvidenim v členih 7 in 7a navedene direktive, da bi se lahko mnenja zainteresiranih strani vključila v posvetovanje na ravni Skupnosti. Tako bi se izognili drugemu posvetovanju na ravni Skupnosti, ki bi bilo potrebno, če bi bil načrtovani ukrep spremenjen na podlagi nacionalnega posvetovanja.
- (18) Diskrecijsko pravico nacionalnih regulativnih organov je treba uskladiti z razvojem skladnih regulativnih praks in skladno uporabo pravnega okvira, da bi učinkovito prispevali k razvoju in dokončnem oblikovanju notranjega trga. Nacionalni regulativni organi bi zato morali podpreti dejavnosti, ki jih na področju notranjega trga izvajata Komisija in BEREC.
- (19) Mehanizem Skupnosti, ki Komisiji omogoča, da od nacionalnih regulativnih organov zahteva umik načrtovanih ukrepov v zvezi z opredelitvijo trga in določitvijo operaterjev, ki imajo pomembno tržno moč, je bistveno prispeval k enotnemu pristopu pri določanju razmer, v katerih je mogoče uporabiti ex ante ureditev in v katerih ta ureditev velja za operaterje. Na podlagi Komisijinega spremljanja trga in izkušenj s postopkom iz člena 7 Okvirne direktive je bilo ugotovljeno, da bi lahko neskladja pri uporabi sredstev za izboljšanje položaja s strani nacionalnih regulativnih organov, celo pod podobnimi tržnimi pogoji, ogrozila notranji trg na področju elektronskih komunikacij. Zato lahko Komisija k zagotavljanju boljše skladnosti pri uporabi sredstev prispeva s sprejemanjem mnenj o osnutku ukrepov, ki so jih predlagali nacionalni regulativni organi. Da bi izkoristili strokovno znanje nacionalnih regulativnih organov o tržni analizi, bi se morala Komisija pred sprejetjem odločitve in/ali mnenja posvetovati z BERECom.
- (20) Pomembno je, da se regulativni okvir izvede pravočasno. Kadar Komisija sprejme odločitev, s katero od nacionalnega regulativnega organa zahteva umik načrtovanega ukrepa, bi ji moral nacionalni regulativni organ predložiti spremenjeni ukrep. Treba bi bilo določiti rok, v katerem je treba Komisijo obvestiti o spremenjenem ukrepu po členu 7 Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive), da bi bili akterji na trgu seznanjeni s trajanjem pregleda trga in da bi se povečala pravna varnost.
- (21) Zaradi kratkih rokov v posvetovalnem mehanizmu Skupnosti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila, da zaradi racionalizacije postopkov v nekaterih primerih sprejme priporočila in/ali smernice za poenostavitev postopkov za izmenjavo informacij med Komisijo in nacionalnimi regulativnimi organi, npr. v zadevah v zvezi s stabilnimi trgi ali le manjšimi spremembami predhodno sporočenih ukrepov. Komisiji bi bilo prav tako treba podeliti pooblastila za uvedbo izjem od obveznosti sporočanja iz razloga poenostavitve postopkov v nekaterih primerih.
- (22) V skladu s cilji Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov bi moral regulativni okvir zagotoviti, da imajo vsi uporabniki, tudi končni uporabniki invalidi, starejši uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, enostaven dostop do cenovno ugodnih visokokakovostnih storitev. Izjava 22, priložena k Sklepni listini Pogodbe iz Amsterdama, določa, da morajo institucije Skupnosti pri pripravi ukrepov iz člena 95 Pogodbe upoštevati potrebe invalidov.
- (23) Konkurenčen trg uporabnikom zagotavlja veliko izbiro vsebin, programov in storitev. Nacionalni regulativni organi bi morali spodbujati sposobnost uporabnikov, da dostopajo do informacij in jih razširijo ter da uporabljajo programe in storitve.
- (24) Radijske frekvence bi bilo treba obravnavati kot redek javni vir, ki ima pomembno javno in tržno vrednost. V javnem interesu je, da se radijski spekter z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika upravlja kar najbolj smotrno in učinkovito ob upoštevanju pomembne vloge radijskega spektra za elektronske komunikacije, ciljev kulturne raznolikosti in medijskega pluralizma ter družbene in teritorialne kohezije. Zato bi bilo treba postopno odpraviti ovire za njegovo učinkovito uporabo.

- (25) Dejavnosti v zvezi s politiko radijskega spektra v Skupnosti ne bi smele posegati v ukrepe, sprejete na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni v skladu s pravom Skupnosti za namen doseganja ciljev splošnega interesa, zlasti v zvezi z ureditvijo vsebin ter avdiovizualno in medijsko politiko in pravico držav članic, da organizirajo in uporabljajo svoj radijski spekter za namene javnega reda, javne varnosti in obrambe.
- (26) Ob upoštevanju različnih položajev v državah članicah bi moral prehod z analogne na digitalno prizemno televizijo zaradi večje učinkovitosti prenosa digitalne tehnologije povečati razpoložljivost dragocenega spektra v Skupnosti, t. i. „digitalno dividendo“.
- (27) Preden se predlaga poseben usklajevalni ukrep v skladu z Odločbo št. 676/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o pravnem okviru za politiko radijskega spektra v Evropski skupnosti (Odločba o radijskem spektru) ⁽¹⁾, bi morala Komisija oceniti stroške in koristi predlaganih ukrepov, kot na primer prednosti za potrošnike v obliki ekonomije obsega in medobratovalnost storitev, vpliv na učinkovitost uporabe spektra ali povpraševanje po usklajeni uporabi v različnih regijah Evropske unije.
- (28) Čeprav so za upravljanje spektra še vedno pristojne države članice, lahko strateško načrtovanje, koordinacija in po potrebi usklajevanje na ravni Skupnosti prispevajo k temu, da uporabniki frekvenc do konca izkoristijo notranji trg in da so lahko interesi Evropske unije po vsem svetu učinkovito zaščiteni. Za te namene bi bilo treba, kjer je to primerno, določiti večletne zakonodajne programe za politiko radijskega spektra, da se določijo politične usmeritve in cilji za strateško načrtovanje in usklajevanje uporabe radijskega spektra v Skupnosti. Te politične usmeritve in cilji se lahko nanašajo na razpoložljivost in učinkovito uporabo radijskega spektra, ki je potreben za vzpostavitev in delovanje notranjega trga, ko je to primerno pa se lahko nanašajo tudi na usklajevanje postopkov za dodelitev splošnih odobritev ali posameznih pravic uporabe radijskih frekvenc, kjer je to potrebno za premostitev ovir za notranji trg. Te politične usmeritve in cilji bi morali biti v skladu s to direktivo in posebnimi direktivami.
- (29) Komisija je nakazala namen, da pred začetkom veljavnosti te direktive spremeni Sklep Komisije 2002/622/ES z dne 26. julija 2002 o ustanovitvi skupine za politiko radijskega spektra ⁽²⁾, da bi se tako vzpostavil mehanizem, s pomočjo katerega bi Evropski parlament in Svet zahtevala mnenja ali poročila, bodisi ustno ali pisno, od Skupine za politiko radijskega spektra (RSPG) o politiki radijskega spektra in v zvezi z elektronskimi komunikacijami, in da bi RSPG svetoval Komisiji o predlagani vsebini programov politike radijskega spektra.
- (30) Določbe o upravljanju spektra iz te direktive bi morale biti skladne z delom mednarodnih in regionalnih organizacij, ki se ukvarjajo z upravljanjem radijskega spektra, kot sta Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU) in Evropska konferenca poštnih in telekomunikacijskih uprav (CEPT), da se zagotovi učinkovito upravljanje in usklajevanje uporabe spektra v vsej Skupnosti ter med državami članicami in drugimi člani ITU.
- (31) Radijske frekvence bi bilo treba upravljati, da se prepreči škodljivo motenje. Ta osnovni pojem škodljivega motenja bi bilo treba zato pravilno opredeliti ter tako omejiti regulativne posege in preprečiti take motnje.
- (32) Sedanje upravljanje spektra in distribucijski sistem na splošno temeljita na upravnih odločitvah, ki niso dovolj prožne za sledenje tehnološkemu in gospodarskemu razvoju, zlasti hitremu razvoju brezžične tehnologije in vedno večjemu povpraševanju po širokopasovnih storitvah. Zaradi nepotrebne razdrobljenosti nacionalnih politik so stroški višji, priložnosti na trgu za uporabnike spektra izgubljene, inovacije pa upočasnjene, vse na škodo notranjega trga, potrošnikov in celotnega gospodarstva. Poleg tega se lahko pogoji za dostop do radijskih frekvenc in za njihovo uporabo razlikujejo glede na vrsto operaterja, medtem ko se elektronske storitve, ki jih zagotavljajo ti operaterji, vedno bolj prekrivajo, kar ustvarja napetosti med imetniki pravic in odstopanja pri stroških dostopa do spektra ter lahko ogrozi delovanje notranjega trga.
- (33) Nacionalne meje so vedno manj pomembne pri določanju optimalne uporabe radijskega spektra. Razdrobljenost upravljanja s pravicami o dostopu do spektra omejuje naložbe in inovacije ter operaterjem in proizvajalcem opreme ne omogoča, da bi uresničevali ekonomijo obsega, zaradi česar je oviran razvoj notranjega trga za elektronska komunikacijska omrežja in storitve, ki uporabljajo radijski spekter.

⁽¹⁾ UL L 108, 24.4.2002, str. 1.

⁽²⁾ UL L 198, 27.7.2002, str. 49.

- (34) S tehnološko in storitveno nevtralnimi odobritvami bi bilo treba povečati prožnost upravljanja in dostopa do spektra, da bodo lahko uporabniki spektra izbrali najboljše tehnologije in storitve za uporabo v frekvenčnih pasovih, ki so opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v ustreznih nacionalnih načrtih za razporeditev frekvenc v skladu s pravom Skupnosti („načeli tehnološke nevtralnosti in nevtralnosti storitev“). Upravna določitev tehnologij in storitev bi se morala uporabljati, ko gre za cilje splošnega interesa, in morala bi biti jasno utemeljena, treba pa bi jo bilo tudi redno pregledovati.
- (35) Omejitve načela tehnološke nevtralnosti bi morale biti ustrezne in utemeljene s potrebo po preprečevanju škodljivega motenja, na primer z uvedbo emisijskih mask in ravni moči, po zagotovitvi varovanja javnega zdravja z omejitvijo izpostavljenosti javnosti elektromagnetnim poljem, pravilnega delovanja storitev z ustrežno ravno tehnološke kakovosti storitev, pri čemer ni nujno izključena možnost uporabe več kot ene storitve v istem frekvenčnem pasu, pravilne souporabe spektra, zlasti tam, kjer je njegova uporaba dovoljena samo na podlagi splošnih odobritev, in učinkovite uporabe spektra, ali s potrebo po uresničitvi cilja splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti.
- (36) Uporabnikom spektra bi morali omogočiti tudi svobodno izbiro storitev, ki jih želijo ponuditi prek spektra ob upoštevanju prehodnih ukrepov zaradi uskladitve s predhodno pridobljenimi pravicami. Po drugi strani bi morali biti dopuščeni ukrepi, ki zahtevajo zagotovitev posebne storitve za izpolnitev jasno opredeljenih ciljev splošnega interesa, kot sta varovanje življenja, potreba po spodbujanju socialne, regionalne in teritorialne kohezije ali preprečevanje neučinkovite uporabe spektra, če so potrebni in sorazmerni. Med temi cilji bi morali biti spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter pluralnosti medijev, kot so jih opredelile države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti. Razen kadar je to nujno za varovanje življenja ali izjemoma zaradi izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, kakor jih opredelijo države članice v skladu s pravom Skupnosti, odstopanja ne bi smela povzročiti izključne uporabe določenih storitev, temveč bi jim morala dajati prednost, tako da lahko druge storitve ali tehnologije hkrati obstajajo v istem pasu, če je to mogoče.
- (37) Za opredelitev področja uporabe in narave vsakega odstopanja za spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti in pluralnosti medijev so pristojne države članice.
- (38) Ker je razporeditev spektra posameznim tehnologijam ali storitvam odstopanje od načel tehnološke nevtralnosti in nevtralnosti storitev ter zmanjšuje svobodo izbire ponujenih storitev ali uporabljenih tehnologij, bi moral biti vsak predlog za tako razporeditev pregleden, poleg tega pa bi se bilo treba o njem javno posvetovati.
- (39) Zaradi prožnosti in učinkovitosti nacionalni regulativni organi lahko uporabnikom spektra dovolijo, da prosto prenašajo ali dajo v zakup svoje pravice uporabe tretjim osebam. To bi omogočilo tržno ovrednotenje spektra. Glede na njihovo pristojnost za zagotovitev učinkovite uporabe spektra bi morali nacionalni regulativni organi ukrepati z namenom, da zagotovijo, da trgovanje ne povzroča izključanja konkurence, kjer je spekter neizkoriščen.
- (40) Za uvedbo tehnološke nevtralnosti in nevtralnosti storitev ter trgovanja z obstoječimi pravicami uporabe spektra bodo morda potrebne prehodne določbe, vključno z ukrepi za zagotovitev pošteno konkurence, saj lahko nov sistem nekaterim uporabnikom spektra da pravico, da začnejo konkurirati tistim uporabnikom spektra, ki so pravice do spektra pridobili pod težjimi pogoji. Nasprotno pa se v primerih, ko so bile pravice podeljene kot odstopanje od splošnih pravil ali v skladu z merili, ki niso objektivna, pregledna, sorazmerna in nediskriminatorna zaradi doseganja cilja splošnega interesa, položaj imetnikov takšnih pravic ne bi smel neupravičeno biti v škodo njihovih novih konkurentov preko tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja splošnega interesa ali drugega cilja splošnega interesa, ki je z njim povezan.
- (41) Da bi se spodbudilo delovanje notranjega trga in podprl razvoj čezmejnih storitev, bi bilo treba Komisijo pooblastiti, da sprejme tehnične izvedbene ukrepe na področju oštevilčenja.
- (42) Dovoljenja, izdana podjetjem, ki ponujajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, ki jim omogočajo dostop do javne ali zasebne lastnine, so ključni dejavniki za vzpostavitev elektronskih komunikacijskih omrežij ali novih omrežnih elementov. Nepotrebna zapletenost in zamude v postopkih podeljevanja pravic do poti lahko zato pomenijo pomembno oviro za razvoj konkurence. Zato bi bilo treba poenostaviti način, na katerega pooblaščenca podjetja pridobivajo pravice do poti. Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost, da usklajujejo pridobivanje pravic do poti in na svojih spletnih straneh omogočiti dostop do ustreznih informacij.

- (43) Treba je okrepati pristojnosti držav članic do imetnikov pravic do poti, da bi se na pošten, učinkovit in okoljsko odgovoren način ter neodvisno od obveznosti operaterja s pomembno tržno močjo zagotovila uvedba ali vzpostavitev novega omrežja, ki bo zagotovilo dostop do njegovega elektronskega komunikacijskega omrežja. Izboljšanje souporabe infrastrukture lahko občutno izboljša konkurenčnost podjetij in zniža njihove skupne finančne in okoljske stroške postavitve elektronske komunikacijske infrastrukture, zlasti novih dostopovnih omrežij. Nacionalni regulativni organi bi morali biti pooblašteni, da lahko od imetnikov pravic za vgradnjo naprav na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, po primerno dolgem javnem posvetovanju, v katerem bi morale imeti vse zainteresirane stranke priložnost izraziti svoje stališče, zahtevajo souporabo naprav ali zemljišč (vključno s fizično kolokacijo), s čimer spodbudijo učinkovito vlaganje v infrastrukturo in podpirajo inovacije. Taka ureditev souporabe ali usklajevanja lahko vključuje pravila za razdelitev stroškov za souporabo zmogljivosti ali zemljišč in zagotovitev, da se tveganje ustrezno porazdeli med zadevna podjetja. Nacionalni regulativni organi bi zlasti lahko odredili souporabo omrežnih elementov in pripadajočih naprav, kot so cevni vodi, kanali, drogovi, vstopni jaški, priključne omarice, antene, stolpi in druge podporne konstrukcije, zgradbe ali vhodi v zgradbe, ter boljše usklajevanje javnih del. Pristojni organi, zlasti lokalni organi, bi morali v sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi vzpostaviti tudi ustrezne postopke usklajevanja v zvezi z javnimi deli ter drugimi zmogljivostmi ali zemljišči; ti lahko vključujejo postopke, s katerimi se zagotovi, da imajo zainteresirane stranke dostop do informacij o ustreznih javnih zgradbah ali zemljiščih ter javnih delih, ki so v teku oziroma načrtovana, da so pravočasno obveščene o teh delih ter da je souporaba omogočena v največji možni meri.
- (44) Zanesljivo in varno sporočanje informacij po elektronskih komunikacijskih omrežjih je vse bolj pomembno za celotno gospodarstvo in družbo nasploh. Zapletenost sistema, tehnična okvara ali človeška napaka, nesreče ali napadi lahko vplivajo na delovanje in razpoložljivost fizičnih infrastruktur, ki zagotavljajo pomembne storitve za državljane EU, vključno s storitvami e-uprave. Nacionalni regulativni organi bi morali zato zagotoviti integriteto in varnost javnih komunikacijskih omrežij. Agencija za varnost omrežij in informacij (ENISA) ⁽¹⁾ bi morala prispevati k višji ravni varnosti elektronskih komunikacij, med drugim z zagotavljanjem strokovnega znanja in svetovanja ter spodbujanjem izmenjave najboljših praks. ENISA in nacionalni regulativni organi bi morali imeti potrebna sredstva za opravljanje svojih nalog, vključno s pooblastili za pridobivanje zadostnih informacij, da bi lahko ocenili raven varnosti omrežij ali storitev, ter izčrpne in zanesljive podatke o dejanskih z varnostjo povezanih dogodkih, ki so pomembno vplivali na delovanje omrežij ali storitev. Ob upoštevanju, da je ustrezno varnost mogoče uspešno
- zagotoviti le na podlagi nenehnega procesa izvajanja, pregledov in posodabljanja in ne le enkratnega posega, bi morali ponudniki elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev sprejeti ukrepe za varovanje integritete in varnosti omrežij v skladu z ocenjenimi tveganji, ob upoštevanju trenutnega stanja na področju razvoja takšnih ukrepov.
- (45) Države članice bi morale omogočiti ustrezno obdobje za javno posvetovanje pred sprejetjem posebnih ukrepov za zagotovitev, da podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, sprejmejo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za ustrezno upravljanje tveganja v zvezi z varnostjo omrežij in storitev ali zagotovijo celovitost svojih omrežij.
- (46) Če obstaja potreba po dogovoru glede skupnih varnostnih zahtev, bi bilo treba Komisiji podeliti pristojnosti za sprejetje tehničnih izvedbenih ukrepov za doseganje ustrezne ravni varnosti elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev na notranjem trgu. ENISA bi morala prispevati k usklajevanju ustreznih tehničnih in organizacijskih varnostnih ukrepov tako, da Komisiji nudi strokovne nasvete. Nacionalni regulativni organi bi morali biti pooblašteni za izdajo zavezujočih navodil v zvezi s tehničnimi izvedbenimi ukrepi, sprejetimi v skladu z Direktivo 2002/21/ES (Okvirno direktivo). Da lahko opravljajo svoje dolžnosti, bi morali biti pooblašteni za preiskovanje in nalaganje kazni v primerih neskladnosti.
- (47) Da se zagotovi, da konkurenca na trgih elektronskih komunikacij ni izkrivljena ali omejena, bi nacionalni regulativni organi morali imeti možnost, da naložijo ukrepe, katerih namen je preprečiti, da bi se pomembne tržne moči z enega trga prenesle na drugega, ki je s prvim trgom tesno povezan. Jasno bi moralo biti, da bi lahko bilo podjetje, ki ima pomembno tržno moč na prvem trgu, določeno, da ima pomembno tržno moč na drugem trgu le, če so vezi med obema trgovoma take, da omogočajo, da tržna moč s prvega vpliva na drugi trg, in če je drugi trg dovzeten za ex ante ureditev v skladu z merili iz Priporočila o upoštevnih trgih izdelkov in storitev ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 460/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 77, 13.3.2004, str. 1).

⁽²⁾ Priporočilo Komisije z dne 11. februarja 2003 o upoštevnih trgih proizvodov in storitev v sektorju elektronskih komunikacij, ki so lahko predmet ex ante urejanja v skladu z Direktivo 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L 114, 8.5.2003, str. 45).

- (48) Da se akterjem na trgu zagotovi predvidljivost regulativnih pogojev, je treba določiti roke za preglede trga. Analizo trga je treba izvajati redno ter v razumnem in ustreznem časovnem okviru. Ta časovni okvir bi moral upoštevati, ali je bil določen trg že predmet analize trga in ustrezno priglasi. Če nacionalni regulativni organ trga ne uspe analizirati v roku, lahko to ogrozi notranji trg, običajni postopki za ugotavljanje kršitev pa morda ne bodo pravočasno prinesli želenega učinka. Po drugi strani pa bi moral zadevni nacionalni regulativni organ imeti možnost, da od BERECa zahteva pomoč pri dokončni pripravi analize trga. Ta pomoč je na primer lahko tudi v obliki posebne delovne skupine, v kateri so predstavniki drugih nacionalnih regulativnih organov.
- (49) Zaradi visoke ravni tehnoloških inovacij in zelo dinamičnih trgov v sektorju elektronskih komunikacij bi morali na ravni Skupnosti ureditev hitro in usklajeno prilagoditi, saj izkušnje kažejo, da bi razlike med nacionalnimi regulativnimi organi pri izvajanju regulativnega okvira EU lahko ovirale razvoj notranjega trga.
- (50) Ena od pomembnih nalog, dodeljenih BERECu, je sprejemanje mnenj o čezmejnih sporih. Nacionalni regulativni organi bi zato v takih primerih morali upoštevati morebitna mnenja BERECa.
- (51) Izkušnje pri izvajanju regulativnega okvira EU kažejo, da obstoječe določbe, s katerimi so nacionalni regulativni organi pooblašeni za nalaganje denarnih kazni, niso zagotovile ustrezne spodbude za skladnost z regulativnimi zahtevami. Ustrezna izvršilna pooblastila lahko prispevajo k pravočasnemu izvajanju regulativnega okvira in tako spodbujajo regulativno predvidljivost, ki je pomembno gonilo naložb. Pomanjkanje učinkovitih pooblastil v primeru neskladnosti je značilno za celoten regulativni okvir EU. Nova določba v Direktivi 2002/ES/ES (Okvirni direktivi) o obravnavi kršitev obveznosti iz Okvirne direktive in posebnih direktiv naj bi zato zagotovila uporabo skladnih in doslednih načel za izvrševanje in kazni za celoten regulativni okvir EU.
- (52) Obstoječi regulativni okvir EU vključuje nekatere določbe za pospeševanje prehoda s starega regulativnega okvira iz leta 1998 na nov okvir iz leta 2002. Ta prehod je bil izveden v vseh državah članicah, te določbe pa bi bilo treba razveljaviti, saj sedaj niso več potrebne.
- (53) Učinkovite naložbe in konkurenco bi bil treba spodbujati skupaj, da se povečajo gospodarska rast, inovacije in možnosti izbire za potrošnike.
- (54) Konkurenca se lahko najbolje spodbuja z ekonomsko učinkovito ravniyo vlaganj v novo in obstoječo infrastrukturo, ki so po potrebi dopolnjena z urejanjem, da se doseže učinkovita konkurenca maloprodajnih storitev. Učinkovita raven konkurence, ki temelji na infrastrukturi, je stopnja podvajanja infrastrukture, pri kateri se lahko ob upoštevanju razumnih pričakovanj glede razvoja tržnih deležev, razumno pričakuje, da bodo vlagatelji dobili pošteno povračilo.
- (55) Nacionalni regulativni organi bi morali pri določanju obveznosti za dostop do novih in izboljšanih infrastruktur zagotoviti, da pogoji dostopa odražajo okoliščine, na katerih temelji naložbena odločitev, in da se pri tem med drugim upoštevajo stroški za postavitev, pričakovana hitrost uveljavitve novih proizvodov in storitev ter pričakovane ravni maloprodajnih cen. Poleg tega bi morali nacionalni regulativni organi, da bi zagotovili gotovost načrtovanja za vlagatelje, imeti možnost, da po potrebi določijo pogoje za dostop, ki ostanejo koherentni v ustreznih obdobjih pregleda. Ti pogoji lahko vključujejo dogovore o cenah, ki so odvisne od obsega ali dolžine pogodbe, v skladu s pravom Skupnosti in pod pogojem, da nimajo diskriminatornega učinka. Vsi naloženi pogoji za dostop bi morali spoštovati potrebo po ohranitvi učinkovite konkurence pri storitvah za uporabnike in podjetja.
- (56) Pri ocenjevanju sorazmernosti obveznosti in pogojev, ki bodo naloženi, bi morali nacionalni regulativni organi upoštevati razlike v konkurenčnih pogojih, ki obstajajo med različnimi območji v njihovi državi članici.
- (57) Pri nalaganju ukrepov za nadzor nad cenami bi si morali nacionalni regulativni organi prizadevati, da vlagatelji omogočijo pošteno povračilo pri posameznem novem naložbenem projektu. Zlasti lahko obstajajo tveganja, povezana z naložbenimi projekti za nova dostopovna omrežja, ki podpirajo proizvode, po katerih je v času naložbe povpraševanje negotovo.
- (58) Vse odločitve Komisije v skladu s členom 19(1) Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive) bi morale biti omejene na regulativna načela, pristope in metodologije. Da ne bi bilo dvomov, takšna odločitev ne bi smela predpisovati podrobnosti, ki bi praviloma morale odražati nacionalne okoliščine, in ne bi smela prepovedovati alternativnih pristopov, za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo imeli enakovreden učinek. Takšna odločitev bi morala biti sorazmerna in ne bi smela vplivati na odločitve, ki jih sprejemajo nacionalni regulativni organi in ki ne predstavljajo ovir za notranji trg.

- (59) V Prilogi I k Direktivi 2002/21/ES (Okvirni direktivi) je opredeljen seznam trgov, ki jih je treba vključiti v priporočilo o upoštevni trgih izdelkov in storitev, ki so lahko predmet ex ante urejanja. To prilogo bi bilo treba razveljaviti, saj je bil njen namen služiti kot podlaga za pripravo prvotne različice Priporočila o upoštevni trgih proizvodov in storitev izpolnjen.
- (60) Za nove udeležence na trgu morda ne bi bilo ekonomsko izvedljivo v razumnem roku deloma ali v celoti podvojiti infrastrukturo krajevnega dostopnega omrežja prvotnega obratovalca. V tem smislu bi obveznost razvezanega dostopa do krajevne zanke ali krajevne podzanke za obratovalce, ki imajo znatno tržno moč, lahko poenostavila vstop na trg in povečala konkurenco na maloprodajnih trgih širokopasovnega dostopa. Če razvezan dostop do krajevne zanke ali krajevne podzanke tehnično ali ekonomsko ni izvedljiv, se lahko uporabljajo ustrezne obveznosti v zvezi z zagotavljanjem dostopa do nefizičnih oziroma virtualnih omrežij, ki zagotavljajo enakovredno delovanje.
- (61) Namen funkcionalne ločitve, pri kateri mora vertikalno integriran obratovalec ustanoviti operativno ločene poslovne subjekte, je zagotoviti popolnoma enakovredne dostopovne izdelke vsem podobratovalcem, vključno z lastnimi podenotami vertikalno integriranega obratovalca. Funkcionalna ločitev lahko izboljša konkurenco na več upoštevni trgih, in sicer z zmanjšanjem spodbud za diskriminacijo ter z olajšanjem preverjanja in uveljavljanja skladnosti z obveznostmi nediskriminacije. V izjemnih primerih je funkcionalno ločitev mogoče uporabiti kot sredstvo za izboljšanje položaja, kadar nikakor ni mogoče doseči dejanske nediskriminacije na mnogih zadevnih trgih in kadar obstaja majhna možnost ali pa je sploh ni za konkurenco na področju infrastrukture v razumnem časovnem obdobju po uporabi enega ali več teh sredstev, ki so se prej zdeli primerni. Vendar je zelo pomembno zagotoviti, da uvedba funkcionalne ločitve ne odvrne zadevnega podjetja od naložb v svoje omrežje in nima neugodnega učinka na blaginjo potrošnika. Uvedba funkcionalne ločitve zahteva usklajeno analizo različnih upoštevni trgov, povezanih z dostopnim omrežjem, v skladu s postopkom analize trga, določenim v členu 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive). Nacionalni regulativni organi bi morali biti pri izvajanju analize trga in oblikovanju podrobnosti tega ukrepa posebej pozorni na izdelke, ki naj jih upravljajo ločeni poslovni subjekti, ob upoštevanju obsega razvoja omrežja in stopnje tehnološkega napredka, ki lahko vplivata na zamenljivost fiksnih in brezžičnih storitev. Da bi se izognili izkrivljanju konkurence na notranjem trgu, bi morala predloge za funkcionalno ločitev predhodno odobriti Komisija.
- (62) Funkcionalno ločevanje ne bi smelo preprečiti ustreznih mehanizmov usklajevanja med različnimi ločenimi poslovnimi subjekti za zagotovitev varstva pravic gospodarskega in upravljaljskega nadzora matičnega podjetja.
- (63) Zaradi nenehnega povezovanja notranjega trga za elektronska komunikacijska omrežja in storitve je potrebno boljše usklajevanje pri izvajanju ex ante ureditve, ki jo določa regulativni okvir EU za elektronske komunikacije.
- (64) Če se vertikalno integrirano podjetje odloči, da bo prodalo znatni del ali vsa sredstva krajevnega dostopnega omrežja ločeni pravni osebi z drugim lastnikom ali z ustanovitvijo ločenega poslovnega subjekta za upravljanje izdelkov z dostopom, bi moral nacionalni regulativni organ oceniti učinek načrtovane transakcije na vse obstoječe regulativne obveznosti, naložene vertikalno integriranemu operaterju za zagotovitev združljivosti nove ureditve z Direktivo 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) in Direktivo 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah). Zadevni nacionalni regulativni organi bi morali izvesti novo analizo trgov, na katerih deluje ločena pravna oseba, in skladno s tem uvesti, ohraniti, spremeniti ali odpraviti obveznosti. Zaradi tega bi moral biti nacionalni regulativni organ sposoben, da od podjetja zahteva informacije.
- (65) Čeprav je v določenih okoliščinah sicer primerno, da nacionalni regulativni organ naloži obveznosti obratovalcem, ki nimajo pomembne tržne moči, da bi se dosegli cilji, kot je povezljivost ali medobratovalnost storitev med koncerni, pa je treba zagotoviti tudi, da se take obveznosti naložijo v skladu z regulativnim okvirom EU in zlasti njegovimi postopki priglaskanja.
- (66) Komisija bi bilo treba podeliti pooblastila za sprejetje izvedbenih ukrepov za prilagoditev pogojev dostopa do digitalne televizije in radijskih storitev iz Priloge I tržnemu in tehnološkemu razvoju. To velja tudi za minimalni seznam zadev iz Priloge II, ki jih je treba javno objaviti ter tako izpolniti obveznost zagotavljanja preglednosti.
- (67) Olajšanje dostopa do virov radijskih frekvenc za akterje na trgu bo prispevalo k odstranitvi ovir za vstop na trg. Poleg tega tehnološki napredek zmanjšuje tveganje škodljivega motenja v določenih frekvenčnih pasovih in s tem zmanjšuje potrebo po individualnih pravicah do uporabe. Pogoji za uporabo spektra za zagotovitev elektronskih komunikacijskih storitev bi se zato načeloma morali določiti v splošnih odobritvah, razen če so zaradi uporabe spektra potrebne individualne pravice za zaščito pred škodljivim motenjem, za zagotovitev tehnične kakovosti storitve, varovanje učinkovite uporabe spektra ali za doseganje cilja posebnega splošnega interesa. Odločitve v zvezi s potrebo po individualnih pravicah se sprejmejo na pregleden in sorazmeren način.

- (68) Uvedba zahtev po nevtralnosti storitev in tehnološki nevtralnosti pri dodeljevanju pravic do uporabe bi skupaj s povečano možnostjo za prenos pravic med podjetji morala povečati svobodo in sredstva za zagotavljanje storitev elektronskih komunikacij javnosti, s čimer bi pospešila tudi doseganje ciljev splošnega interesa. Vendar pa določene obveznosti splošnega interesa, naložene radiodifuzijskim hišam za zagotavljanje avdiovizualnih medijskih storitev, lahko zahtevajo uporabo posebnih meril za dodeljevanje pravic do uporabe, kadar se zdi, da je bistvenega pomena, da se izpolni posebni cilj splošnega interesa, ki ga določijo države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti. Postopki, povezani z doseganjem ciljev splošnega interesa, bi morali biti vedno pregledni, objektivni, sorazmerni in nediskriminatorni.
- (69) Glede na omejevalni vpliv individualne pravice uporabe na prost dostop do radijskih frekvenc bi morala biti veljavnost te pravice, s katero ni mogoče trgovati, časovno omejena. Če pravice uporabe vsebujejo določbe za podaljšanje veljavnosti, bi morali pristojni nacionalni organi najprej izvesti pregled in javno posvetovanje ter pri tem upoštevati trg, obseg in tehnološki razvoj. Glede na pomanjkanje spektra bi bilo treba individualne pravice, podeljene podjetjem, redno pregledovati. Pri tem pregledu bi morali pristojni nacionalni organi uskladiti interese imetnikov pravic s potrebo po pospeševanju uvedbe trgovanja s spektrom in prožnejši uporabi spektra s splošnimi odobritvami, če je to mogoče.
- (70) Manjše spremembe pravic in obveznosti so tiste spremembe, ki so večinoma upravne, ne spreminjajo narave splošnih odobritev in individualnih pravic uporabe in zato ne morejo povzročiti primerjalne prednosti do drugih podjetij.
- (71) Pristojni nacionalni organi bi morali biti pooblaščenici za zagotovitev učinkovite uporabe spektra in v primeru neizkoriščenega spektra za sprejetje ukrepov za preprečevanje protikonkurenčnega kopičenja, ki lahko ovira nove vstopne na trg.
- (72) Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost sprejemati učinkovite ukrepe za spremljanje in zagotavljanje skladnosti s pogoji splošne odobritve ali pravic uporabe, vključno s pristojnostjo za naložitev učinkovitih denarnih ali upravnih kazni v primeru kršitev teh pogojev.
- (73) Pogoji, ki se lahko navezujejo na odobritve, bi morali vsebovati posebne pogoje o dostopnosti za uporabnike invalide in o zahtevi glede medsebojnega obveščanja in obveščanja širše javnosti s strani javnih organov in služb za nujno ukrepanja pred in med večjimi nesrečami ter po njih. Glede na pomen tehničnih inovacij bi morale države članice imeti tudi možnost izdati odobritve za uporabo spektra v poskusne namene pod posebnimi omejitvami in pogoji, ki jih izrecno utemeljuje poskusna narava takšnih pravic.
- (74) Uredba (ES) št. 2887/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o razvezanem dostopu do krajevne zanke ⁽¹⁾ se je izkazala za učinkovito v začetnih fazah odpiranja trga. Direktiva 2002/21/ES (Okvirna direktiva) Komisijo poziva, naj spremlja prehod z regulativnega okvira iz leta 1998 na okvir iz leta 2002 in predloži predloge za razveljavitev navedene uredbe, ko bo to primerno. Po okviru iz leta 2002 morajo nacionalni regulativni organi analizirati trg za veleprodajni razvezan dostop do žičnih zank in podzank za zagotavljanje širokopasovnih in govornih storitev, kot je opredeljeno v Priporočilu o upoštevni trgih izdelkov in storitev. Ker so vse države članice ta trg vsaj enkrat analizirale in ker se uporabljajo ustrezne obveznosti na podlagi okvira iz leta 2002, je Uredba (ES) št. 2887/2000 postala nepotrebna in bi jo zato bilo treba razveljaviti.
- (75) Ukrepe, potrebne za izvajanje Direktive 2002/21/ES (okvirna direktiva), Direktive 2002/19/ES (direktiva o dostopu) in Direktive 2002/20/ES (direktiva o odobritvi), bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽²⁾.
- (76) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejetje priporočil in/ali izvedbenih ukrepov v povezavi z uradnimi obvestili iz člena 7 Direktive 2002/21/ES (Okvirne direktive); usklajevanje na področju spektra in številčenja ter zadeve v zvezi z varnostjo omrežij in storitev; za opredelitev upoštevni trgov izdelkov in storitev; za opredelitev nadnacionalnih trgov; za izvajanje standardov in usklajeno uporabo določb regulativnega okvira. Komisiji bi bilo prav tako treba podeliti pooblastila za sprejetje izvedbenih ukrepov za posodobitev prilog I in II k Direktivi o dostopu tržnemu in tehničnemu napredku. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spremenjanju nebitvenih določb teh direktiv, med drugim z njihovim dopolnjevanjem z novimi nebitvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES –

⁽¹⁾ UL L 336, 30.12.2000, str. 4.

⁽²⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

STA SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

2. člen 2 se spremeni:

Člen 1

Spremembe Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva)

Direktiva 2002/21/ES se spremeni:

1. člen 1 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Ta direktiva vzpostavlja usklajeni okvir za zakonsko urejanje elektronskih komunikacijskih storitev, elektronskih komunikacijskih omrežij, pripadajočih naprav in storitev ter nekaterih vidikov terminalske opreme za poenostavitev dostopa za uporabnike invalide. Določa naloge nacionalnih regulativnih organov in tudi vrsto postopkov za zagotovitev usklajene uporabe regulativnega okvira v celotni Skupnosti.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„3a. Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo glede dostopa do in uporabe storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, spoštujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zagotovljene z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter s splošnimi načeli prava Skupnosti.“

Kateri koli izmed teh ukrepov glede dostopa do ali uporabe do storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, ki bi lahko omejile te temeljne pravice ali svoboščine, se lahko naložijo le, če so ustrezni, sorazmerni in potrebni v demokratični družbi, za njihovo izvajanje pa veljajo ustrezni postopkovni zaščitni ukrepi v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter v skladu s splošnimi načeli prava Skupnosti, vključno z učinkovitim sodnim varstvom in predpisanim postopkom. Skladno s tem se ti ukrepi lahko sprejmejo le ob ustreznem spoštovanju načela domneve nedolžnosti in pravice do zasebnosti. Zagotovi se predhoden, pošten in nepristranski postopek, vključno s pravico do zaslišanja zadevne osebe ali zadevnih oseb, ob upoštevanju potrebe po ustreznih pogojih in postopkovnih ureditvah v ustrezno utemeljenih nujnih primerih skladno z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zagotovi se pravica do učinkovitega in pravočasnega sodnega nadzora.“;

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) ‚elektronsko komunikacijsko omrežje‘ pomeni prenosne sisteme in, kjer je primerno, komutacijsko ali usmerjalno opremo ter druge vire, vključno z omrežnimi elementi, ki niso aktivni, ki omogočajo prenos signalov po žicah, z radijskimi valovi, z optičnimi ali drugimi elektromagnetnimi sredstvi, vključno s satelitskimi omrežji, fiksnimi (vodovno in paketno komutiranimi, vključno z internetom) in mobilnimi prizemnimi omrežji, električnimi kabelskimi sistemi, če se uporabljajo za prenos signalov, omrežji, ki se uporabljajo za radijsko in televizijsko radiodifuzijo, ter z omrežji kabelske televizije, ne glede na vrsto prenesenih informacij;“;

(b) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) ‚nacionalni trg‘ pomenijo trge, ki so opredeljeni v skladu s členom 15(4) in pokrivajo Skupnost ali njen znatni del v več kot eni državi članici;“;

(c) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) ‚javno komunikacijsko omrežje‘ pomeni elektronsko komunikacijsko omrežje, ki se v celoti ali pretežno uporablja za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, dostopnih javnosti, ki podpirajo prenos informacij med omrežnimi priključnimi točkami;“;

(d) vstavi se naslednja točka:

„(da) ‚omrežna priključna točka‘ (NTP) pomeni fizično točko, na kateri ima naročnik dostop do javnega komunikacijskega omrežja; kadar omrežja vključujejo komutacijo ali usmerjanje, se omrežna priključna točka določi s posebnim omrežnim naslovom, ki je lahko povezan s številko ali imenom naročnika;“;

(e) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) ‚pripadajoče naprave‘ pomenijo tiste pripadajoče storitve, fizično infrastrukturo in druge naprave oziroma elemente, povezane z elektronskim komunikacijskim omrežjem in/ali elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogočajo in/ali podpirajo zagotavljanje storitev po tem omrežju in/ali s to storitvijo ali pa imajo možnosti za to in med drugim vključujejo zgradbe, vhode v zgradbe in napeljavo v njih, antene, stolpe in druge podporne konstrukcije, cevne vode, kanale, drogove, vstopne jaške in priključne omarice;“;

(f) vstavi se naslednja točka:

„(ea) ‚pripadajoče storitve‘ pomenijo storitve, povezane z elektronskim komunikacijskim omrežjem in/ali elektronsko komunikacijsko storitvijo, ki omogočajo in/ali podpirajo zagotavljanje storitev po tem omrežju in/ali s to storitvijo ali pa imajo možnosti za to in med drugim vključujejo sisteme za pretvorbo številke ali sisteme, ki zagotavljajo enakovredno delovanje, sisteme s pogojnim dostopom in elektronske programske vodnike ter druge storitve, kot so storitve za ugotavljanje identitete, lokacije in prisotnosti;“;

(g) točka (1) se nadomesti z naslednjim:

„(l) ‚posebne direktive‘ pomenijo Direktivo 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi), Direktivo 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), Direktivo 2002/22/ES (Direktiva o univerzalni storitvi) in Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (*);

(*) UL L 201, 31.7.2002, str. 37.“;

(h) dodajo se naslednje točke:

„(q) ‚razporeditev spektra‘ pomeni določitev danega frekvenčnega pasu eni ali več vrstam radiokomunikacijskih storitev, kjer je to primerno, pod določenimi pogoji;

(r) ‚škodljivo motenje‘ pomeni motenje, ki ogroža delovanje radionavigacijske storitve ali drugih varnostnih storitev ali kako drugače resno ogroža, ovira ali ponavljajoče prekinja radiokomunikacijsko storitev, ki deluje v skladu z veljavnimi mednarodnimi predpisi, predpisi Skupnosti ali nacionalnimi predpisi;

(s) ‚klic‘ pomeni zvezo, vzpostavljeno s pomočjo javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve, ki omogoča dvosmerno govorno komunikacijo.“;

3. člen 3 se spremeni:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi izvajajo svoje pristojnosti neodvisno, pregledno in pravočasno. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni regulativni organi ustrezne finančne in človeške vire za opravljanje dodeljenih nalog.“;

(b) vstavijo se naslednji odstavki:

„3a. Brez poseganja v določbe odstavkov 4 in 5 nacionalni regulativni organi, ki so v skladu s členom 20 ali 21 te direktive pristojni za ex ante urejanje trga ali reševanje sporov med podjetji, delujejo neodvisno in ne prosijo nobenega drugega organa za navodila v zvezi z opravljanjem nalog, ki so jim bile dodeljene po nacionalni zakonodaji, s katero se izvaja zakonodaja Skupnosti, oziroma tovrstnih navodil ne sprejemajo. Te organe je mogoče nadzirati v skladu z nacionalnim ustavnim pravom. Samo pritožbeni organi, ustanovljeni v skladu s členom 4, so pristojni, da odložijo izvršitev ali razveljavijo odločitev nacionalnih regulativnih organov. Države članice zagotovijo, da se lahko vodja nacionalnega regulativnega organa ali, kjer je to ustrezno, člani kolektivnega organa, ki v okviru nacionalnega regulativnega organa iz prvega pododstavka opravljajo funkcijo vodje ali njihovi namestniki razrešijo samo, če ne izpolnjuje/izpolnjujejo več pogojev, potrebnih za opravljanje njegovih/njihovih dolžnosti, ki so vnaprej določene v skladu z nacionalno zakonodajo. Sklep o razrešitvi vodje nacionalnega regulativnega organa ali, kjer to ustrezno, članov kolektivnega organa, ki opravljajo njegovo funkcijo, se ob razrešitvi objavi. Razrešeni vodja nacionalnega regulativnega organa ali, kjer to ustrezno, člani kolektivnega organa, ki opravljajo njegovo funkcijo, prejme/prejmejo utemeljitev razlogov za razrešitev in ima/imajo pravico zahtevati objavo utemeljitve, če do tega sicer ne bi prišlo, in ta se v takem primeru tudi objavi.

Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni regulativni organi iz prvega pododstavka ločene letne proračune. Proračuni se objavijo. Države članice zagotovijo tudi, da imajo nacionalni regulativni organi ustrezne finančne in človeške vire zato, da dejavno sodelujejo in prispevajo pri Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) (*).

3b. Države članice zagotovijo, da ustrezni nacionalni regulativni organi dejavno podpirajo cilje BEREC pri spodbujanju boljšega regulativnega usklajevanja in večje skladnosti.

3c. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi ob sprejemanju odločitev o svojih nacionalnih trgih v največji možni meri upoštevajo mnenja in skupna stališča BEREC.

(*) Uredba (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada“;

4. člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da so na nacionalni ravni na voljo učinkoviti mehanizmi, po katerih ima vsak uporabnik ali podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve ter je prizadet z odločbo nacionalnega regulativnega organa, pravico do pritožbe zoper odločbo pri pritožbenem organu, ki je neodvisen od udeležениh strank. Ta organ, ki je lahko sodišče, mora imeti ustrezno strokovno znanje in izkušnje, da lahko učinkovito izpolni svoje naloge. Države članice zagotovijo, da se vsebina same zadeve primerno upošteva in da je na voljo učinkovit pritožbeni mehanizem.

Odločba nacionalnega regulativnega organa velja, dokler ni znan rezultat pritožbe, razen če so v skladu z nacionalno zakonodajo sprejeti začasni ukrepi.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„3. Države članice zbirajo informacije o splošnem predmetu pritožb, številu pritožb, trajanju pritožbenih postopkov in o številu odločitev o začnih ukrepih, ki so jih sprejele države članice, in o razlogih za take odločitve. Države članice te informacije posredujejo na utemeljeno zahtevo Komisiji in BEREcu“;

5. odstavek 1 člena 5 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki ponujajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve, dajo na voljo vse informacije, vključno s finančnimi podatki, ki jih potrebujejo nacionalni regulativni organi za zagotovitev skladnosti z določbami te direktive in posebnih direktiv ali z odločbami, sprejetimi na podlagi teh direktiv. Predvsem imajo nacionalni regulativni organi pristojnost, da od teh podjetij zahtevajo, da predložijo informacije o prihodnjem razvoju omrežja ali storitev, ki bi lahko vplival na veleprodajne storitve, ki jih dajo na voljo konkurentom. Od podjetij s pomembno tržno močjo na veleprodajnih trgih se lahko zahteva tudi, da predložijo računovodske podatke o maloprodajnih trgih, ki so povezani s temi veleprodajnimi trgi.

Podjetja predložijo take informacije na zahtevo nemudoma ter v časovnih presledkih in v podrobnosti, kot jih zahteva nacionalni regulativni organ. Informacije, ki jih zahteva nacionalni regulativni organ, morajo biti sorazmerne z opravljanjem te naloge. Nacionalni regulativni organ navede razloge, ki utemeljujejo njegovo zahtevo po informacijah in informacije obravnava v skladu z odstavkom 3.“;

6. člena 6 in 7 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 6

Mehanizem za posvetovanja in preglednost

Razen v primerih iz členov 7(9), 20 ali 21, države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi, kadar nameravajo sprejeti ukrepe v skladu s to direktivo ali posebnimi direktivami ali kadar nameravajo zagotoviti omejitve v skladu s členom 9(3) in (4) in ki imajo znaten vpliv na upošteveni trg, dajo zainteresiranim strankam možnost, da v primernem roku izrazijo svoje stališče o osnutku ukrepov.

Nacionalni regulativni organi objavijo svoje nacionalne posvetovalne postopke.

Države članice zagotovijo ureditev skupnega informativnega mesta, na katerem so dostopne vse tekoče razprave.

Nacionalni regulativni organ omogoči, da so rezultati posvetovalnega postopka dostopni javnosti, razen kadar veljajo informacije za zaupne v skladu z zakonodajo Skupnosti in nacionalno zakonodajo o poslovni tajnosti.

Člen 7

Konsolidacija notranjega trga za elektronske komunikacije

1. Nacionalni regulativni organi pri izvajanju svojih nalog v skladu s to direktivo in posebnimi direktivami v največji možni meri upoštevajo cilje iz člena 8, vključno kolikor ti zadevajo delovanje notranjega trga.

2. Nacionalni regulativni organi prispevajo k razvoju notranjega trga tako, da med seboj in s Komisijo in BERECom vsakič sodelujejo na pregleden način, da bi v vseh državah članicah zagotovili skladno uporabo določb te direktive in posebnih direktiv. V ta namen sodelujejo zlasti s Komisijo in BERECom pri določanju najprimernejših vrst instrumentov in sredstev za reševanje posebnih razmer na trgu.

3. Če namerava nacionalni regulativni organ – razen če je v priporočilih in/ali smernicah, sprejetih v skladu s členom 7b, določeno drugače – po zaključku posvetovanj iz člena 6 sprejeti ukrep, ki:

(a) sodi v področje uporabe člena 15 ali 16 te direktive ali člena 5 ali 8 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) in

(b) bi vplival na trgovino med državami članicami,

zagotovi, da so osnutek ukrepa in razlogi, na katerih ta ukrep temelji, dostopni Komisiji, BERECu in nacionalnim regulativnim organom v drugih državah članicah istočasno, v skladu s členom 5(3) in o tem obvesti Komisijo, BEREC in druge nacionalne regulativne organe. Nacionalni regulativni organi, BEREC in Komisija lahko zadevnemu nacionalnemu regulativnemu organu predložijo pripombe samo v roku enega meseca. Enomesečni rok ni mogoče podaljšati.

4. Če je predvideni ukrep iz odstavka 3 namenjen:

- (a) opredelitvi upoštevne trga, ki se razlikuje od trgov, opredeljenih v priporočilu v skladu s členom 15(1), ali
- (b) odločitvi, ali naj se določi podjetje, ki bi imelo bodisi samo ali skupaj z drugimi pomembno tržno moč po členu 16(3), (4) ali (5),

in bi negativno vplival na trgovino med državami članicami ter Komisija sporoči nacionalnemu regulativnemu organu, da meni, da bi osnutek ukrepa ustvaril oviro za enotni trg, ali če resno dvomi o njegovi združljivosti z zakonodajo Skupnosti in zlasti s cilji iz člena 8, se osnutek ukrepa v naslednjih dveh mesecih ne sprejme. Tega roka ni mogoče podaljšati. V tem primeru Komisija obvesti ostale nacionalne regulativne organe o svojih pridržkih.

5. V roku dveh mesecev iz odstavka 4 lahko Komisija:

- (a) sprejme odločitev, s katero od zadevnega nacionalnega regulativnega organa zahteva, da osnutek ukrepa umakne, in/ali
- (b) sprejme odločitev, s katero umakne pridržke v zvezi z osnutkom ukrepa iz odstavka 4.

Komisija pred sprejemom odločitve v največji možni meri upošteva mnenje BEREC. Odločitvi je priložena podrobna in objektivna analiza o tem, zakaj Komisija meni, da osnutek ukrepa ne bi smel biti sprejet, istočasno pa se predložijo konkretni predlogi za spremembo osnutka ukrepa.

6. Kadar Komisija sprejme odločitev v skladu z odstavkom 5, na podlagi katere mora nacionalni regulativni organ umakniti osnutek ukrepa, nacionalni regulativni organ osnutek ukrepa spremeni ali umakne v šestih mesecih po izdaji odločitve Komisije. Če je osnutek ukrepa spremenjen, začne nacionalni regulativni organ v skladu s postopki iz člena 6 javno posvetovanje in Komisijo v skladu z določbami odstavka 3 ponovno uradno obvesti o osnutku ukrepa.

7. Zadevni nacionalni regulativni organ v največji možni meri upošteva pripombe drugih nacionalnih regulativnih organov, BEREC in Komisije ter lahko, razen v primerih iz odstavkov 4 in 5(a), sprejme na podlagi pripomb pripravljen osnutek ukrepa in ga, če ga sprejme, sporoči Komisiji.

8. Nacionalni regulativni organ Komisiji in BERECu sporoči vse sprejete končne ukrepe, ki spadajo pod pogoje iz člena 7(3)(a) in (b).

9. Če nacionalni regulativni organ v izjemnih okoliščinah meni, da je nujno treba ukrepati z odstopanjem od postopka iz odstavkov 3 in 4, lahko nemudoma sprejme sorazmerne in prehodne ukrepe, da bi zagotovil konkurenco in zaščitil interese uporabnikov. Komisiji, drugemu nacionalnemu regulativnemu organu in BERECu nemudoma sporoči te ukrepe s popolno navedbo razlogov. Za odločitev nacionalnega regulativnega organa o tem, da bi taki ukrepi postali stalni ali da bi se podaljšal čas njihove uporabe, veljajo določbe odstavkov 3 in 4;“;

7. vstavita se naslednja člena:

„Člen 7a

Postopek za dosledno uporabo sredstev

1. Kadar je cilj nameravanega ukrepa, predvidenega v členu 7(3), naložitev, sprememba ali umik obveznosti za obratovalca pri uporabi člena 16 v povezavi s členi 5 in 9 do 13 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) in člena 17 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), lahko Komisija v obdobju enega meseca, določenega v členu 7(3) te direktive, pristojni nacionalni regulativni organ in BEREC obvesti o razlogih, zaradi katerih meni, da bi osnutek ukrepa ustvaril oviro za enotni trg, ali o resnih pomislekih o združljivosti ukrepa s pravom Skupnosti. V takšnem primeru se osnutek ukrepa ne sprejme še tri mesece po obvestilu Komisije.

V odsotnosti takšnega obvestila lahko zadevni nacionalni regulativni organ sprejme osnutek ukrepa, pri tem pa v največji možni meri upošteva vse pripombe, ki jih je predložila Komisija, BEREC ali drugi nacionalni regulativni organ.

2. V obdobju treh mesecev iz odstavka 1 Komisija, BEREC in zadevni nacionalni regulativni organ tesno sodelujejo, da se opredeli najbolj ustrezen in učinkovit ukrep glede na cilje iz člena 8, pri tem pa ustrezno upoštevajo mnenja udeležencev na trgu in potrebo, da se zagotovi razvoj dosledne regulativne prakse.

3. V šestih tednih od začetka trimesečnega obdobja iz odstavka 1 BEREC z večino glasov svojih članov izda mnenje o obvestilu Komisije iz odstavka 1, v katerem navede, ali meni, da bi bilo treba osnutek ukrepa spremeniti ali umakniti, in, kjer je to primerno, v ta namen poda posebne predloge. To mnenje je obrazloženo in na voljo javnosti.

4. Če v svojem mnenju BEREC soglaša z resnimi pomisleki Komisije, tesno sodeluje z zadevnim nacionalnim regulativnim organom, da se določi najprimernejši in najučinkovitejši ukrep. Pred koncem trimesečnega obdobja iz odstavka 1 lahko nacionalni regulativni organ:

(a) spremeni ali umakne osnutek ukrepa, pri tem pa v največji možni meri upošteva obvestilo Komisije iz odstavka 1 ter mnenje in nasvet BERECa;

(b) ohrani osnutek ukrepa.

5. Če BEREC ne soglaša z resnimi pomisleki Komisije ali ne da mnenja ali če nacionalni regulativni organ spremeni ali ohrani osnutek ukrepa v skladu z odstavkom 4, lahko Komisija v enem mesecu po koncu trimesečnega obdobja iz odstavka 1 ter ob kar največjem upoštevanju morebitnega mnenja BERECa:

(a) izda priporočilo, da naj zadevni nacionalni regulativni organ spremeni ali umakne osnutek ukrepa, ki vsebuje konkretne predloge za doseg tega ter obrazložitev priporočila, zlasti če BEREC ne soglaša z resnimi pomisleki Komisije;

(b) sklene, da umakne pridržke, navedene v skladu z odstavkom 1.

6. V enem mesecu zatem, ko Komisija izda priporočilo iz odstavka 5(a) ali umakne pridržke v skladu z odstavkom 5(b), zadevni nacionalni regulativni organ sporoči Komisiji in BERECu končni ukrep, ki ga je sprejel.

To obdobje se lahko podaljša, da se omogoči nacionalnemu regulativnemu organu, da opravi javno posvetovanje iz člena 6.

7. Če nacionalni regulativni organ sklene, da ne bo spremenil ali umaknil osnutka ukrepa na podlagi priporočila iz odstavka 5(a), o tem izda obrazložitev.

8. Nacionalni regulativni organ lahko v kateri koli fazi postopka umakne predlagani osnutek ukrepa.

Člen 7b

Izvedbene določbe

1. Komisija lahko po javnem posvetovanju, posvetovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in ob kar največjem upoštevanju mnenja BERECa sprejme priporočila in/ali smernice v zvezi s členom 7, v katerih so opredeljene oblika, vsebina in podrobne informacije, ki jih je treba navesti v uradnih obvestilih v skladu s členom 7(3), okoliščine, v katerih uradna obvestila niso potrebna, in štetje rokov.

2. Ukrepi iz odstavka 1 se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2).“;

8. člen 8 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Če v členu 9 v zvezi z radijskimi frekvencami ni drugače določeno, države članice v največji možni meri upoštevajo, da je zaželeno, da se zagotovi tehnološko nevtralnost zakonske ureditve, in zagotovijo, da pri opravljanju regulativnih nalog, določenih v tej direktivi in posebnih direktivah, zlasti tistih, ki so namenjene zagotovitvi učinkovite konkurence, nacionalni regulativni organi ravnajo enako.“;

(b) v odstavku 2 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:

„(a) zagotovijo, da uporabniki, vključno z uporabniki invalidi, starejšimi uporabniki in uporabniki s posebnimi socialnimi potrebami, izkoristijo ugodnosti v smislu izbire, cene in kakovosti;

(b) zagotovijo, da v sektorju elektronskih komunikacij, vključno s prenosom vsebin, ni izkrivljanja ali omejevanja konkurence.“;

(c) v odstavku 2 se črta točka (c);

(d) v odstavku 3 se črta točka (c);

(e) v odstavku 3 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) sodelujejo med seboj, s Komisijo in BERECom na pregleden način, da bi zagotovili razvoj skladne regulativne prakse in skladno uporabo te direktive in posebnih direktiv.“;

(f) v odstavku 4 se točka (e) nadomesti z naslednjim:

„(e) obravnavajo potrebe posebnih družbenih skupin, zlasti uporabnikov invalidov, starejših uporabnikov in uporabnikov s posebnimi socialnimi potrebami.“;

(g) v odstavku 4 se doda naslednja točka:

„(g) spodbujajo sposobnost končnih uporabnikov, da dostopajo do informacij in jih razširjajo ali uporabljajo programe in storitve po lastni izbiri;“;

(h) doda se naslednji odstavek:

„5. Nacionalni regulativni organi pri uresničevanju političnih ciljev iz odstavkov 2, 3 in 4 uporabijo objektivna, pregledna, nediskriminatorna in sorazmerna regulativna načela, med drugim s:

(a) spodbujanjem regulativne predvidljivosti z zagotavljanjem doslednega regulativnega pristopa v zaporednih obdobjih pregleda;

(b) zagotavljanjem, da v podobnih razmerah ni diskriminacije pri obravnavi podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in storitve;

(c) zaščito konkurence v korist potrošnikov in po potrebi s spodbujanjem konkurence na področju infrastrukture;

(d) spodbujanjem učinkovitega vlaganja in inovacij na področju novih in izboljšanih infrastruktur, vključno z zagotavljanjem, da vse obveznosti dostopa ustrezno upoštevajo tveganja, ki ga sprejmejo podjetja, ki vlagajo, in z omogočanjem različnih dogovorov o sodelovanju med vlagatelji in strankami, ki iščejo dostop, da razpršijo naložbeno tveganje, ter hkrati zagotovijo, da se ohranita konkurenčnost na trgu in načelo nediskriminacije;

(e) ustreznim upoštevanjem različnih pogojev glede konkurence in potrošnikov, ki obstajajo na različnih geografskih območjih države članice;

(f) nalaganjem predhodnih regulativnih obveznosti samo, če ni učinkovite in trajnostne konkurence, ter omilitev in odprava teh obveznosti, takoj ko je ta pogoj izpolnjen.“;

9. vstavi se naslednji člen:

„Člen 8a

Strateško načrtovanje in usklajevanje politike radijskega spektra

1. Države članice sodelujejo med seboj in s Komisijo pri strateškem načrtovanju, koordinaciji in usklajevanju uporabe radijskega spektra v Evropski skupnosti. Zato med drugim upoštevajo gospodarske vidike in vidike varnosti, zdravja,

javnega interesa, svobode izražanja ter kulturne, znanstvene, socialne in tehnične vidike v zvezi s politikami EU ter različne interese uporabnikov radijskega spektra, da bi optimizirali uporabo radijskega spektra in se izognili škodljivemu motenju.

2. Države članice s sodelovanjem med seboj in s Komisijo spodbujajo koordinacijo pristopov na področju politike radijskega spektra v Evropski skupnosti in po potrebi usklajene pogoje glede razpoložljivosti in učinkovite uporabe radijskega spektra, ki so potrebni za vzpostavitev in delovanje notranjega trga na področju elektronskih komunikacij.

3. Komisija ob kar največjem upoštevanju mnenja Skupine za politiko radijskega spektra (RSPG), ki je bila ustanovljena z Odločbo Komisije 2002/622/ES z dne 26. julija 2002 o ustanovitvi Skupine za politiko radijskega spektra (*), Evropskemu parlamentu in Svetu lahko predloži zakonodajne predloge za vzpostavitev večletnih programov na področju politike radijskega spektra. Ti programi določajo usmeritve in cilje za strateško načrtovanje in usklajevanje uporabe radijskega spektra v skladu z določbami te direktive in posebnih direktiv.

4. Komisija lahko ob kar največjem upoštevanju mnenja RSPG Evropskemu parlamentu in Svetu predloži skupne politične cilje, če je to potrebno za učinkovito koordinacijo interesov Evropske skupnosti v mednarodnih organizacijah, pristojnih za vprašanja radijskega spektra.

(*) UL L 198, 27.7.2002, str. 49.“;

10. Člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve

1. Države članice poskrbijo za učinkovito upravljanje radijskih frekvenc za elektronske komunikacijske storitve na svojem ozemlju v skladu s členoma 8 in 8a, pri čemer je treba upoštevati, da so radijske frekvence javna dobrina z visoko socialno, kulturno in gospodarsko vrednostjo. Države članice zagotavljajo, da pristojni nacionalni organi razporedijo take radijske frekvence, ki se uporabljajo za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, in podelijo splošne odobritve ali individualne pravice uporabe radijskih frekvenc na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih meril.

Pri uporabi tega člena države članice spoštujejo ustrezne mednarodne sporazume, vključno s Pravilnikom o radiokomunikacijah Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU), in lahko upoštevajo javne interese.

2. Države članice pospešujejo usklajevanje uporabe radijskih frekvenc v Skupnosti, da bi zagotovili njihovo dejansko in učinkovito uporabo in koristi potrošnikom, kot denimo ekonomijo obsega in medobratovalnost storitev. Pri tem ravnajo v skladu s členom 8a in Odločbo št. 676/2002/ES (Odločba o radijskem spektru).

3. Razen če v drugem pododstavku ni določeno drugače, države članice zagotovijo, da se vse vrste tehnologij, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve, lahko uporabljajo v radiofrekvenčnih pasovih, ki so opredeljenikot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v njihovih nacionalnih načrtih za razporeditev frekvenc v skladu z zakonodajo Skupnosti.

Vendar pa lahko države članice zagotovijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vrste tehnologij radijskega omrežja ali tehnologij za brezžični dostop, ki se uporabljajo za storitve elektronskih komunikacij, če je to potrebno zaradi:

- (a) preprečevanja škodljivega motenja;
- (b) varovanja javnega zdravja pred elektromagnetnimi polji;
- (c) zagotovitve tehnične kakovosti storitve;
- (d) zagotovitve največje souporabe radijskih frekvenc;
- (e) varovanja učinkovite uporabe spektra ali
- (f) uresničitve cilja splošnega interesa v skladu z odstavkom 4.

4. Razen če v drugem pododstavku ni določeno drugače, države članice zagotovijo, da se vse vrste elektronskih komunikacijskih storitev izvajajo v radiofrekvenčnih pasovih, ki so opredeljeni kot razpoložljivi za elektronske komunikacijske storitve v njihovih nacionalnih načrtih za razporeditev frekvenc v skladu z zakonodajo Skupnosti. Vendar pa lahko države članice določijo sorazmerne in nediskriminatorne omejitve za vse vrste elektronskih komunikacijskih storitev, ki jih je treba zagotoviti, vključno z izpolnitvijo zahteve na podlagi Pravilnika o radiokomunikacijah Mednarodne telekomunikacijske zveze (ITU), če je to potrebno.

Ukrepi, ki zahtevajo zagotavljanje elektronske komunikacijske storitve v določenem pasu, ki je na voljo elektronskim komunikacijskim storitvam, so upravičeni z namenom uresničitve cilja splošnega interesa, kakor so ga opredelile države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti, kot na primer, vendar ne omejeno na:

- (a) varovanje življenja;
- (b) spodbujanje socialne, regionalne ali teritorialne kohezije;

(c) preprečevanje neučinkovite uporabe radijskih frekvenc ali

(d) spodbujanje kulturne in jezikovne raznolikosti ter medijskega pluralizma, na primer z zagotovitvijo storitev radijske in televizijske radiodifuzije.

Ukrep, ki prepoveduje zagotavljanje katere koli druge elektronske komunikacijske storitve v določenem pasu, se uporablja samo, če je upravičen s potrebo po storitvi varovanja življenja. Države članice lahko izjemoma takšen ukrep tudi razširijo zaradi izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, kakor ga opredeljujejo države članice v skladu s pravom Skupnosti.

5. Države članice redno preverjajo nujnost omejitev in ukrepov iz odstavkov 3 in 4 ter objavljajo rezultate navedenih preverjanj.

6. Odstavka 3 in 4 se uporabljata za razporeditev spektra za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, izdaja splošnih odobritev ter podeljevanje individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc po 25. maju 2011.

Za razporeditve spektra, splošne odobritve in individualne pravice uporabe, ki so obstajale do 25. maja 2011, velja člen 9a.

7. Brez poseganja v določbe posebnih direktiv in ob upoštevanju ustreznih nacionalnih razmer, lahko države članice določijo pravila, da bi preprečile kopičenje spektra, zlasti z določitvijo strogih rokov za učinkovito izrabo pravic do uporabe s strani imetnika pravic ter z uporabo kazni, vključno z denarnimi kaznimi ali odvzemanjem pravic uporabe v primeru neupoštevanja rokov. Ta pravila se oblikujejo in uporabljajo na sorazmeren, nediskriminatoren in pregleden način.“;

11. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 9a

Pregled omejitev obstoječih pravic

1. Za obdobje petih let, ki se začne 25. maja 2011, države članice lahko dovolijo, da imetniki pravic uporabe radijskih frekvenc, ki so bile podeljene pred navedenim datumom in ki bodo veljavne vsaj pet let po navedenem datumu, pri pristojnem nacionalnem organu vložijo zahtevek za ponovno presojo omejitev njihovih pravic v skladu s členom 9(3) in (4).

Pristojni nacionalni regulativni organ pred sprejetjem odločitve uradno obvesti imetnika pravice o ponovni presoji omejitev in navede obseg pravic po ponovni presoji ter mu da na voljo primeren rok za umik zahtevka.

Če imetnik pravic umakne svoj zahtevek, ostane pravica nespremenjena do izteka veljavnosti oziroma do konca petletnega obdobja, kar nastopi prej.

2. Po izteku petletnega obdobja iz odstavka 1 države članice sprejmejo vse primerne ukrepe, da zagotovijo, da se člen 9(3) in (4) uporablja za vse preostale splošne odobritve/individualne pravice uporabe in razporeditve spektra za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki so obstajale na dan 25. maja 2011.

3. Za uporabo tega člena države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za spodbujanje pošteno konkurence.

4. Z ukrepi, sprejetimi v skladu s tem členom, se ne podeljujejo nove pravice uporabe, zato zanj ne veljajo zadevne določbe iz člena 5(2) Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi).

Člen 9b

Prenos ali dajanje v zakup individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc

1. Države članice zagotovijo, da lahko podjetja prenesejo ali dajo v zakup drugim podjetjem v skladu s pogoji, vezanimi na pravice uporabe radijskih frekvenc, in v skladu z nacionalnimi postopki individualne pravice uporabe radijskih frekvenc v pasovih, za katere je to določeno v izvedbenih ukrepih, sprejetih v skladu z odstavkom 3.

V drugih pasovih lahko države članice prav tako sprejmejo določbo, ki podjetjem omogoča prenos ali dajanje v zakup individualnih pravic uporabe radijskih frekvenc drugim podjetjem v skladu z nacionalnimi postopki.

Pogoji, povezani z individualnimi pravicami uporabe radijskih frekvenc, se po prenosu ali dajanju v zakup še naprej uporabljajo, razen če pristojni nacionalni organ ne določi drugače.

Države članice lahko tudi določijo, da določbe tega odstavka ne veljajo, ko je bila individualna pravica podjetja do uporabe radijskih frekvenc na začetku pridobljena brezplačno.

2. Države članice zagotovijo, da je o nameri podjetja, da prenese pravice uporabe radijskih frekvenc, ter o njihovem dejanskem prenosu v skladu z nacionalnimi postopki uradno obveščen nacionalni regulativni organ, odgovoren za podelitev individualnih pravic uporabe, in da so podatki o tem prenosu objavljeni. Če je bila uporaba radijske frekvence usklajena z uporabo Odločbe št. 676/2002/ES (Odločba o radijskem spektru) ali z drugimi ukrepi Skupnosti, tak prenos ustreza usklajeni uporabi.

3. Komisija lahko sprejme ustrezne izvedbene ukrepe za opredelitev pasov, za katere je dovoljen prenos ali zakup pravic uporabe radijskih frekvenc med podjetji. Ti ukrepi se ne nanašajo na frekvence, ki se uporabljajo za radiodifuzijo.

Ti tehnični izvedbeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3).“;

12. člen 10 se spremeni:

(a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Države članice poskrbijo, da nacionalni regulativni organi nadzorujejo podeljevanje pravic uporabe vseh nacionalnih številskih virov in upravljanje nacionalnih načrtov oštevilčenja. Države članice poskrbijo, da so ustrezne številke in območja oštevilčenja na voljo za vse javnosti dostopne elektronske komunikacijske storitve. Nacionalni regulativni organi določijo objektivne, pregledne in nediskriminatorne postopke za podeljevanje pravic uporabe za nacionalne številске vire.

2. Nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se nacionalni načrti oštevilčenja in postopki uporabljajo tako, da za vse ponudnike javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev velja enaka obravnava. Države članice zagotovijo zlasti, da podjetje, ki mu je bila podeljena pravica uporabe za številsko območje, ne diskriminira drugih ponudnikov elektronskih komunikacijskih storitev glede številskih zaporedij, ki se uporabljajo za dostop do njihovih storitev.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Države članice podpirajo usklajevanje posebnih števil ali številskih območij v Skupnosti, kadar to spodbuja delovanje notranjega trga in razvoj vseevropskih storitev. Komisija lahko v zvezi s tem sprejme ustrezne tehnične izvedbene ukrepe.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3).“;

13. člen 11 se spremeni:

(a) prva alinea drugega pododstavka odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

„— deluje na podlagi enostavnih, učinkovitih, preglednih in javnosti dostopnih postopkov, ki se uporabljajo brez diskriminacije in brez odlašanja, in v vsakem primeru svojo odločitev sprejme v šestih mesecih od prejema vloge, razen v primerih razlastitve, ter“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo učinkovito strukturno ločitev funkcije za podeljevanje pravic iz odstavka 1 od dejavnosti, povezanih z lastništvom ali nadzorom, kadar javni ali lokalni organi ohranijo lastništvo ali nadzor nad podjetji, ki zagotavljajo obratovanje javnih elektronskih komunikacijskih omrežij in/ali javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev.“;

14. člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Kolokacija in souporaba omrežnih elementov in pripadajočih naprav za ponudnike elektronskih komunikacijskih omrežij

1. Kadar ima podjetje, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, po nacionalni zakonodaji pravico vgraditi naprave na javnem ali zasebnem zemljišču, nad ali pod njim, ali lahko uporabi postopek za razlastitev ali uporabo zemljišča, nacionalni regulativni organi ob polnem upoštevanju načela sorazmernosti odredijo souporabo takih naprav ali zemljišč, med drugim tudi zgradb, vhodov v zgradbe in napeljave v njih, drogov, anten, stolpov in drugih podpornih konstrukcij, pa tudi cevnih vodov, kanalov, vstopih jaškov in priključnih omaric.

2. Države članice lahko za imetnike pravic iz odstavka 1 odredijo souporabo naprav ali zemljišč (vključno s fizično kolokacijo) ali sprejmejo ukrepe, s katerimi omogočijo usklajevanje javnih del zaradi potrebe po varstvu okolja, javnem zdravju, javni varnosti ali izpolnjevanju ciljev prostorskega načrtovanja, in to šele po primerno dolgem javnem posvetovanju, v katerem morajo vse zainteresirane stranke imeti priložnost izraziti svoja stališča. Taka ureditev souporabe ali usklajevanja lahko vključuje pravila za razdelitev stroškov za souporabo zmogljivosti ali zemljišč.

3. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi tudi pristojnost, da po primernem obdobju javnega posvetovanja, v katerem je vsem zainteresiranim stranem dana možnost, da izrazijo svoje stališče, naložijo obveznost souporabe napeljave v stavbah ali do prve koncentracijske ali razdelilne točke, če je ta zunaj stavbe, imetnikom pravic iz odstavka 1 in/ali lastnikom te napeljave, če je to utemeljeno z dejstvom, da bi bilo podvajanje te infrastrukture gospodarsko neučinkovito ali fizično neizvedljivo. Takšni dogovori o souporabi ali usklajevanju lahko vključujejo pravila za razdelitev stroškov za souporabo naprav ali zemljišč, ki so prilagojeni tveganju, kjer je to primerno.

4. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni nacionalni organi od podjetij zahtevajo, da dajo na voljo vse potrebne informacije, če jih ti zahtevajo, da bi lahko skupaj z nacionalnimi regulativnimi organi pripravili natančen popis narave, razpoložljivosti in geografske lokacije naprav iz odstavka 1 in jih dali na voljo zainteresiranim strankam.

5. Ukrepi, ki jih sprejme nacionalni regulativni organ v skladu s tem členom, so objektivni, pregledni, nediskriminatorni in sorazmerni. Ti ukrepi se, kjer je to primerno, izvršijo v sodelovanju z lokalnimi organi.“;

15. vstavi se naslednje poglavje:

„POGLAVJE IIIa

VARNOST IN CELOVITOST OMREŽIJ IN STORITEV

Člen 13a

Varnost in celovitost

1. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, sprejmejo ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za ustrezno obvladovanje tveganja za varnost omrežij in storitev. Ob upoštevanju stanja ti ukrepi zagotovijo raven varnosti, primerno predvidenemu tveganju. Ti ukrepi se sprejmejo zlasti za preprečitev in zmanjšanje učinka varnostnih incidentov na uporabnike in medsebojno povezana omrežja.

2. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev celovitosti svojih omrežij ter tako zagotovijo neprekinjeno zagotavljanje storitev prek teh omrežij.

3. Države članice zagotovijo, da podjetja, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, pristojni nacionalni regulativni organ obvestijo o vseh kršitvah varnosti ali celovitosti, ki so pomembno vplivale na delovanje omrežij ali storitev.

Po potrebi zadevni nacionalni regulativni organ obvesti nacionalne regulativne organe v drugih državah članicah in Evropsko agencijo za varnost omrežij in informacij (ENISA). Če zadevni regulativni organ ugotovi, da je razkritje kršitve v javnem interesu, lahko o tem obvesti javnost ali to zahteva od podjetja.

Zadevni nacionalni regulativni organ enkrat letno Komisiji in ENISA predloži kratko poročilo o prejetih prijavih in ukrepih, ki so bili sprejeti v skladu s tem odstavkom.

4. Komisija, ki v največji možni meri upošteva mnenje ENISA, lahko sprejme ustrezne tehnične izvedbene ukrepe za uskladitev ukrepov iz odstavkov 1, 2 in 3, vključno z ukrepi, ki opredeljujejo okoliščine, obliko in postopke, ki se uporabljajo za obveznosti glede prijave. Ti tehnični izvedbeni ukrepi v največji možni meri temeljijo na evropskih in mednarodnih standardih, države članice pa lahko kljub temu sprejmejo še dodatne zahteve v zvezi z izpolnjevanjem ciljev iz odstavkov 1 in 2.

Ti izvedbeni ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitnih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem z novimi nebitnimi določbami, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3).

Člen 13b

Izvajanje in uveljavljanje

1. Države članice zagotovijo, da so pristojni nacionalni regulativni organi, da lahko izvajajo člen 13a, pooblaščen za izdajanje obvezujočih navodil, vključno s tistimi, ki zadevajo časovne roke za izvajanje, podjetjem, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve.

2. Države članice zagotovijo, da so pristojni nacionalni regulativni organi pooblaščen, da od podjetij, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja ali javno dostopne elektronske komunikacijske storitve, zahtevajo, da:

- (a) predložijo informacije, potrebne za oceno varnosti in/ali celovitosti njihovih storitev in omrežij, vključno z dokumentiranimi varnostnimi politikami, in
- (b) privolijo v revizijo varnosti, ki jo izvede usposobljen neodvisen organ ali pristojen nacionalni organ, rezultate revizije pa posredujejo nacionalnemu regulativnemu organu. Stroške revizije poravnava podjetje.

3. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni regulativni organi vsa potrebna pooblastila za preiskavo primerov neskladnosti, pa tudi njihovih učinkov na varnost in celovitost omrežij.

4. Te določbe ne posegajo v člen 3 te direktive.“;

16. v členu 14 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar ima podjetje na določenem trgu (prvi trg) pomembno tržno moč, se lahko to podjetje določi za podjetje s pomembno tržno močjo tudi na trgu, ki je tesno povezan s prvim trgom (drugi trg), če povezave med obema trgovoma omogočajo, da se tržna moč s prvega trga prenese na drugega in se s tem okrepi tržna moč podjetja. Na drugem trgu se tako lahko uporabijo sredstva za preprečevanje takega prenosa v skladu s členi 9, 10, 11 in 13 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu), če pa ta ne zadoščajo, so lahko naložena sredstva iz člena 17 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah).“;

17. člen 15 se spremeni:

- (a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Postopek identifikacije in opredelitve trgov“;

- (b) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Komisija po javni razpravi, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi, ter ob kar največjem upoštevanju mnenja BERECa v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2) sprejme priporočilo o upoštevni tržni moči izdelkov in storitev (priporočilo). V priporočilu so opredeljeni izdelki in storitve v sektorju elektronskih komunikacij, katerih značilnosti lahko utemeljujejo uvedbo regulativnih obveznosti iz posebnih direktiv, vendar brez poseganja v trge, ki se lahko v posebnih primerih opredelijo po konkurenčnem pravu. Komisija opredeli trge v skladu z načeli konkurenčnega prava.“;

- (c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Nacionalni regulativni organi ob kar največjem upoštevanju priporočila in smernic opredelijo upoštevne trge glede na razmere v državi, zlasti upoštevne geografske trge na svojem ozemlju, v skladu z načeli konkurenčnega prava. Nacionalni regulativni organi pred opredelitvijo trgov, ki niso trgi, opredeljenih v priporočilu, uporabijo postopke iz členov 6 in 7.“;

- (d) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija lahko po posvetovanju, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi ter ob kar največjem upoštevanju mnenja BERECa v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3) sprejme odločitve o opredelitvi nadnacionalnih trgov.“;

18. člen 16 se spremeni:

(a) odstavka 1 in 2 se nadomestita z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi izvedejo analizo upoštevanih trgov, pri čemer upoštevajo trge, navedene v priporočilu, in v največji možni meri upoštevajo smernice. Države članice zagotovijo, da se analiza, kjer je to primerno, izvede v sodelovanju z nacionalnimi organi za konkurenco.

2. Kadar mora nacionalni regulativni organ v skladu z odstavkoma 3 ali 4 tega člena, členom 17 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah) ali členom 8 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) odločiti, ali je treba za podjetja uvesti, ohraniti, spremeniti ali odpraviti obveznosti, na podlagi svoje analize trga iz odstavka 1 tega člena ugotovi, ali je upoštevni trg učinkovito konkurenčen.“;

(b) odstavki 4, 5 in 6 se nadomestijo z naslednjim:

„4. Če nacionalni regulativni organ ugotovi, da na upoštevni trg ni učinkovite konkurence, opredeli podjetja, ki imajo sama ali skupaj z drugimi pomembno tržno moč na tem trgu v skladu s členom 14 in nacionalni regulativni organ tem podjetjem naloži ustrezne posebne regulativne obveznosti iz odstavka 2 tega člena ali ohrani ali spremeni take obveznosti, kjer že obstajajo.

5. Pri nadnacionalnih trgih, opredeljenih v odločitvi iz člena 15(4), zadevni nacionalni regulativni organi skupaj izvedejo analizo trga, pri čemer v največji možni meri upoštevajo smernice, in se sporazumno odločijo o naložitvi, ohranitvi, spremembi ali preklicu regulativnih obveznosti iz odstavka 2 tega člena.

6. Za ukrepe, sprejete v skladu z določbami odstavkov 3 in 4 tega člena, se uporabljajo postopki iz členov 6 in 7. Nacionalni regulativni organi izvedejo analizo upoštevne trga ter v skladu s členom 7 priložijo zadevni osnutek ukrepa:

(a) v roku treh let od sprejetja prejšnjega ukrepa, ki se nanaša na ta trg. To obdobje se lahko izjemoma podaljša za največ tri dodatna leta, če nacionalni regulativni organ priglasijo Komisiji predlagano podaljšanje z utemeljitvijo in če Komisija temu v roku enega meseca od prejete obvestila o podaljšanju ni nasprotovala;

(b) za trge, o katerih Komisija predhodno ni bila obveščena, v roku dveh let od sprejetja revidiranega priporočila o upoštevni trgih, ali

(c) za države članice, ki so na novo pristopile k Evropski uniji, v roku dveh let od njihovega pristopa.“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„7. Če nacionalni regulativni organ ni dokončal analize upoštevne trga, določenega v priporočilu, v roku iz odstavka 6, mu BEREC na njegovo prošnjo pomaga zaključiti analizo specifičnega trga in specifičnih obveznosti, ki jih je treba naložiti. Nacionalni regulativni organ ob taki pomoči v skladu s členom 7 v šestih mesecih Komisijo uradno obvesti o osnutku ukrepa.“;

19. člen 17 se spremeni:

(a) v prvem stavku odstavka 1 se besedilo „standardi“ nadomesti z besedilom „neobvezni standardi“;

(b) tretji pododstavek odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

„Če takšnih standardov in/ali specifikacij ni, države članice spodbujajo uvedbo mednarodnih standardov ali priporočil, ki jih sprejme Mednarodna telekomunikacijska zveza (ITU), Evropska konferenca poštinih in telekomunikacijskih uprav (CEPT), Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO) ali Mednarodna komisija za elektrotehniko (IEC).“;

(c) odstavek 4 in 5 se nadomestita z naslednjim:

„4. Kadar namerava Komisija predpisati obvezno uporabo nekaterih standardov in/ali specifikacij, obvestilo o tem objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in vse zadevne stranke pozove, naj javno izrazijo svoja stališča. Komisija sprejme ustrezne izvedbene ukrepe in predpiše obvezno uporabo zadevnih standardov tako, da jih na seznamu standardov in/ali specifikacij, objavljenem v *Uradnem listu Evropske unije*, navede kot obvezne standarde.

5. Kadar Komisija meni, da standardi in/ali specifikacije iz odstavka 1 ne prispevajo več k zagotavljanju usklajenih elektronskih komunikacijskih storitev ali ne izpolnjujejo več potreb porabnikov ali ovirajo tehnološki razvoj, jih v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2) črta s seznamom standardov in/ali specifikacij iz odstavka 1.“;

(d) v odstavku 6 se besedilo „jih v skladu s postopkom iz člena 22(3) črta s seznamom standardov in/ali specifikacij iz odstavka 1“ nadomesti z besedilom „sprejme primerne izvedbene ukrepe in črta navedene standarde in/ali specifikacije s seznamom standardov in/ali specifikacij iz odstavka 1“;

(e) vstavi se naslednji odstavek:

„6a. Izvedbeni ukrepi iz odstavkov 4 in 6, namenjeni spremembi nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3).“;

20. člen 18 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednja točka (c):

„(c) ponudnike digitalnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, da sodelujejo pri zagotavljanju medobratovalnih televizijskih storitev za končne uporabnike invalide.“;

(b) odstavek 3 se črta;

21. člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Postopki usklajevanja

1. Brez poseganja v člen 9 te direktive ter v člena 6 in 8 Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi) lahko Komisija ob ugotovitvi, da bi lahko razlike v tem, kako nacionalni regulativni organi izvajajo regulativne naloge, določene v tej direktivi in posebnih direktivah, predstavljale oviro za notranji trg, in ob kar največjem upoštevanju mnenja BERECa izda priporočilo ali odločitev o usklajeni uporabi določb te direktive in posebnih direktiv za pospešitev doseganja ciljev iz člena 8.

2. Če Komisija izda priporočilo v skladu z odstavkom 1, deluje v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 22(2).

Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi pri opravljanju svojih nalog v največji možni meri upoštevajo ta priporočila. Kadar se nacionalni regulativni organ odloči, da priporočila ne bo upošteval, o tem obvesti Komisijo z navedbo razlogov za svoje stališče.

3. Odločitve, sprejete v skladu z odstavkom 1, lahko vključujejo le identifikacijo usklajenega ali koordiniranega pristopa za obravnavo naslednjih zadev:

(a) nedoslednega izvajanja splošnih regulativnih pristopov za ureditev trgov elektronske komunikacije za uporabo členov 15 in 16 s strani nacionalnih regulativnih organov, če to predstavlja oviro za notranji trg. Take odločitve se ne nanašajo na posamične priglasitve, ki jih izdajo nacionalni regulativni organi v skladu s členom 7a.

V takšnem primeru Komisija predlaga osnutek sklepa le:

— po najmanj dveh letih po sprejetju priporočila Komisije, ki obravnava isto vprašanje, in

— ob kar največjem upoštevanju mnenja BERECa o sprejetju take odločitve, ki ga BEREC izda v treh mesecih od zahteve Komisije;

(b) številčenja, vključno s številskimi območji, prenosljivostjo števil in identifikatorjev, sistemi za prevajanje števil in naslovov ter dostopom do storitev v sili 112.

4. Odločitev iz odstavka 1, ki je namenjen spreminjanju nebitvenih določb te direktive z njenim dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 22(3).

5. BEREC lahko na lastno pobudo Komisiji svetuje, ali bi bilo treba sprejeti ukrep v skladu z odstavkom 1.“;

22. člen 20(1) se nadomesti z naslednjim:

„1. V primeru spora med podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve v državi članici, v zvezi z obstoječimi obveznostmi iz te direktive ali posebnih direktiv ali med takšnimi podjetji in drugimi podjetji v državi članici, ki imajo koristi iz obveznosti glede dostopa in/ali povezave, ki izhajajo iz te direktive oziroma posebne direktive, izda zadevni nacionalni regulativni organ na zahtevo katerekoli stranke in brez poseganja v določbe odstavka 2 zavezujočo odločitev za rešitev spora brez odlaganja, najkasneje pa v štirih mesecih, razen v izjemnih primerih. Zadevna država članica zahteva, da vse stranke tesno sodelujejo z nacionalnim regulativnim organom.“;

23. člen 21 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 21

Reševanje čezmejnih sporov

1. Pri čezmejnem sporu, ki nastane po tej direktivi ali posebnih direktivah med strankami v različnih državah članicah in za katerega so pristojni nacionalni regulativni organi iz več kot ene države članice, se uporabljajo določbe iz odstavkov 2, 3 in 4.

2. Vsaka stranka lahko spor predloži zadevnim nacionalnim regulativnim organom. Pristojni nacionalni regulativni organi usklajujejo svoja prizadevanja in imajo pravico, da se posvetujejo z BERECom, da bi dosledno rešili spor v skladu s cilji iz člena 8.

Vse obveznosti, ki jih podjetjem naložijo nacionalni regulativni organi pri reševanju spora, so v skladu s to direktivo in posebnimi direktivami.

Vsak nacionalni regulativni organ, ki je pristojen v takem sporu, lahko od BERECa zahteva, da sprejme mnenje o ukrepu, ki naj se sprejme v skladu z določbami Okvirne direktive in/ali posebnih direktiv za rešitev spora.

Če BEREC prejme tako zahtevo, nacionalni regulativni organ s pristojnostjo za kateri koli vidik spora počaka na mnenje BERECa, preden sprejme ukrep za rešitev spora. To ne posega v možnost nacionalnih regulativnih organov, da po potrebi sprejmejo nujne ukrepe.

Vse obveznosti, ki jo podjetju naloži nacionalni regulativni organ pri reševanju spora, upoštevajo določbe te direktive ali posebnih direktiv in v največji možni meri upoštevajo mnenje, ki ga je sprejel BEREC.

3. Države članice lahko predvidijo možnost, da pristojni nacionalni regulativni organi skupaj zavrnejo reševanje spora, če obstajajo drugi mehanizmi, vključno z mediacijo, ki bi boljše prispevali k pravočasni rešitvi spora v skladu z določbami člena 8.

O tem takoj obvestijo stranke. Če spor po štirih mesecih ni rešen in če stranka, ki zahteva rešitev spora, ni predložila zadeve sodišču in če katera koli stranka to zahteva, nacionalni regulativni organi uskladijo svoja prizadevanja za rešitev spora v skladu z določbami člena 8 in ob kar največjem upoštevanju morebitnih mnenj, ki jih je sprejel BEREC.

4. Postopek iz odstavka 2 ne preprečuje nobeni stranki, da bi vložila zadevo sodišču.“;

24. vstavi se naslednji člen:

„Člen 21a

Kazni

Države članice določijo kazni, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo in posebnimi direktivami, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev njihovega izvajanja. Predpisane kazni morajo biti ustrezne, učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o teh določbah uradno obvestijo Komisijo do 25. maja 2011 in ji takoj sporočijo vse poznejše spremembe, ki vplivajo na te določbe.“;

25. člen 22 se spremeni:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.“;

(b) odstavek 4 se črta;

26. člen 27 se črta;

27. Priloga I se črta;

28. Priloga II se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA II

Merila, ki jih morajo uporabljati nacionalni regulativni organi pri oceni skupnega prevladujočega položaja v skladu z drugim pododstavkom člena 14(2).

Dve ali več podjetij se lahko obravnava kot podjetja s skupnim prevladujočim položajem v smislu člena 14, če podjetja, tudi kadar med njimi ni strukturnih ali drugih povezav, delujejo na trgu, kjer ni učinkovite konkurence in nobeno posamezno podjetje nima pomembne tržne moči. V skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti in sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti glede skupnega prevladujočega položaja je to verjetno v primeru koncentriranega trga s številnimi ustreznimi značilnostmi, izmed katerih so v okviru elektronskih komunikacij lahko najpomembnejše naslednje:

- majhna prožnost povpraševanja,
- podobni tržni deleži,
- velike pravne ali gospodarske ovire za vstop,
- vertikalna integracija s kolektivnim zavračanjem ponudbe,
- pomanjkanje izravnalne kupne moči,
- pomanjkanje potencialne konkurence.

Zgoraj navedeni seznam je okvirni in ni izčrpen in tudi merila niso kumulativna. Predvsem je seznam namenjen ponazoritvi izključno takih dokazov, ki bi se lahko uporabili za podkrepitev zatrjevanega obstoja skupnega prevladujočega položaja.“

Člen 2

Spremembe Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu)

Direktiva 2002/19/ES se spremeni:

1. člen 2 se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) ‚dostop‘ pomeni zagotovitev razpoložljivosti naprav in/ali storitev drugemu podjetju pod določenimi pogoji, bodisi na izključni ali neizključni podlagi, za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih storitev, tudi kadar se uporabljajo za dobavo storitev informacijske družbe ali storitev radiodifuzijskih vsebin. Med drugim zajema dostop do omrežnih elementov in pripadajočih naprav, ki lahko vključuje tudi priključitev opreme s fiksnimi ali nefiksnimi sredstvi (zlasti dostop do krajevne zanke ter naprav in storitev, ki so potrebne za zagotavljanje storitev prek krajevne zanke); dostop do fizične infrastrukture, vključno z zgradbami, kanali in drogovi; dostop do ustreznih sistemov programske opreme, vključno s sistemi za obratovalno podporo; dostop do informacijskih sistemov ali podatkovnih zbirk za prednaročanje, zagotavljanje, naročanje, vzdrževanje in zahteve za popravilo ter zaračunavanje; dostop do pretvorbe številke ali do sistemov, ki zagotavljajo enakovredno delovanje; dostop do fiksnih in mobilnih omrežij, zlasti za gostovanja; dostop do sistemov s pogojnim dostopom za digitalne televizijske storitve; dostop do virtualnih omrežnih storitev.“;

(b) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) krajevna zanka pomeni fizični vod, ki povezuje omrežno priključno točko z razdelilnikom ali enakovredno napravo v fiksnem javnem elektronskem komunikacijskem omrežju.“;

2. v členu 4 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Obratovalci javnih komunikacijskih omrežij imajo pravico in, kadar tako zahtevajo druga podjetja, ki so za to pooblaščenca v skladu s členom 4 Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi), obveznost, da se pogajajo o medomrežnem povezovanju drug z drugim, da bi zagotovili javnosti dostopne elektronske komunikacijske storitve, s čimer bi zagotovili tudi medobratovalnost storitev v celotni Skupnosti. Obratovalci ponudijo drugim podjetjem dostop in medomrežno povezovanje pod pogoji, skladnimi z obveznostmi, ki jih naloži nacionalni regulativni organ v skladu s členi 5 do 8.“;

3. člen 5 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi pri izpolnjevanju ciljev iz člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) spodbujajo in, kjer je primerno, zagotovijo primeren dostop in medomrežno povezovanje ter medobratovalnost storitev v skladu z določbami te direktive, svojo pristojnost pa izvajajo na način, ki pospešuje učinkovitost, trajnostno konkurenco, učinkovite naložbe in inovacije, končnim uporabnikom pa omogoča največje možne koristi.“;

(ii) vstavi se naslednja točka:

„(ab) v utemeljenih primerih ter v obsegu, ki je za to potreben, obveznosti za podjetja, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, da naredijo svoje storitve medobratovalne.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Obveznosti in pogoji, naloženi v skladu z odstavkom 1, so objektivni, pregledni, sorazmerni in nediskriminatorni, izvajati pa se morajo v skladu s postopki iz členov 6, 7 in 7a Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

(c) odstavek 3 se črta;

(d) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države članice v zvezi z dostopom in medomrežnim povezovanjem iz odstavka 1 zagotovijo, da je nacionalni regulativni organ v utemeljenih primerih pooblaščen za posredovanje na lastno pobudo, da bi zavaroval cilje politik iz člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) v skladu z določbami te direktive in postopki iz členov 6, 7, 20 in 21 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

4. člen 6(2) se nadomesti z naslednjim:

„2. Komisija lahko zaradi tržnega in tehnološkega razvoja sprejme izvedbene ukrepe za spremembo Priloge I. Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 14(3).“;

5. člen 7 se črta;

6. člen 8 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se besedilo „členih 9 do 13“ nadomesti z besedilom „členih 9 do 13a“;

(b) odstavek 3 se spremeni:

(i) prvi pododstavek se spremeni:

— v prvi alineji se besedilo „členov 5(1), 5(2) in 6“ nadomesti z besedilom „členov 5(1) in 6“,

— v drugi alineji se „Direktiva 97/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in varstvom zasebnosti v telekomunikacijskem sektorju (*)“ nadomesti z „Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (**)“

(*) UL L 24, 30.1.1998, str. 1.

(**) UL L 201, 31.7.2002, str. 37.“;

(ii) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„V izjemnih okoliščinah, kadar nacionalni regulativni organ namerava obratovalcem s pomembno tržno močjo naložiti druge obveznosti za dostop ali medomrežno povezovanje, kot so tiste iz členov 9 do 13 te direktive, to zahtevo predloži Komisiji. Komisija v največji možni meri upošteva mnenje Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) (*). Komisija ob upoštevanju člena 14(2) sprejme odločitev o tem, ali bo nacionalnemu regulativnemu organu dovolila ali mu preprečila, da sprejme take ukrepe.“

(*) Uredba (ES) št. 1211/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o ustanovitvi Organa evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC) in Urada.“;

7. člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi lahko obratovalcem v skladu z določbami člena 8 naložijo obveznosti za preglednost glede na medomrežno povezovanje in/ali dostop, tako da od njih zahtevajo, da objavijo določene informacije, na primer računovodske informacije, tehnične specifikacije, značilnosti omrežja, določila in pogoje za zagotavljanje in uporabo, vključno z vsemi pogoji, ki omejujejo dostop do in/ali uporabo storitev in programov, ko te pogoje dovoljujejo države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti, ter cene.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Kadar ima obratovalec obveznosti po členu 12 v zvezi z dostopom do veleprodajne omrežne infrastrukture, vključno z razvezanim dostopom, nacionalni regulativni organi ne glede na odstavek 3 poskrbijo za objavo referenčne ponudbe, ki vsebuje najmanj elemente iz Priloge II.“;

(c) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Komisija lahko sprejme potrebne spremembe Priloge II za njeno prilagoditev tehnološkemu in tržnemu razvoju. Ti ukrepi, namenjeni spremembam nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 14(3). Komisiji lahko pri izvajanju določb tega odstavka pomaga BEREC.“;

8. člen 12 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) omogočijo tretjim osebam dostop do določenih omrežnih elementov in/ali naprav, vključno z dostopom do neaktivnih omrežnih elementov in/ali z razvezanim dostopom do krajevne zanke, da bi se med drugim omogočila izbira in/ali predizbira in/ali ponudba za preprodajo naročniškega voda.“;

(b) v odstavku 1 se točka (f) nadomesti z naslednjim:

„(f) zagotovijo kolokacijo ali druge oblike souporabe pripadajočih naprav.“;

(c) v odstavku 1 se doda naslednja točka:

„(j) zagotovijo dostop do pripadajočih storitev, kot so storitve za ugotavljanje identitete, lokacije in prisotnosti.“;

(d) v odstavku 2 se uvodno besedilo in točka (a) nadomestita z naslednjim:

„2. Kadar nacionalni regulativni organi preučujejo obveznosti iz odstavka 1, in zlasti, kadar presojujejo, kako bi se take obveznosti naložile sorazmerno s cilji iz člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), upoštevajo zlasti naslednje dejavnike:

(a) tehnično in gospodarsko upravičenost uporabe ali namestitve konkurenčnih naprav z vidika stopnje tržnega razvoja, pri čemer se upoštevata narava in vrsta vključenega medomrežnega povezovanja in/ali dostopa, vključno z izvedljivostjo drugih proizvodov za dostop do nabavnega trga, kot je dostop do vodov.“;

(e) v odstavku 2 se točki (c) in (d) nadomestita z naslednjim:

„(c) začetno vlaganje imetnika naprave, pri čemer se upoštevajo vsa javna vlaganja in tveganja v zvezi z vlaganjem“;

- (d) potreba po dolgoročnem varstvu konkurence, pri čemer se posebna pozornost posveti konkurenci na področju infrastrukture;“;

- (f) doda se naslednji odstavek 3:

„3. Kadar nacionalni regulativni organi obratovalcu naložijo obveznosti zagotavljanja dostopa v skladu z določbami tega člena, lahko določijo tehnične ali operativne pogoje, ki jih morajo ponudnik in/ali upravičenci do takšnega dostopa izpolnjevati, če je to potrebno, da se zagotovi normalno delovanje omrežja. Obveznosti upoštevanja posebnih tehničnih standardov ali specifikacij so skladne s standardi in specifikacijami, določenimi v skladu s členom 17 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

9. v členu 13 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organ lahko v primerih, kadar analiza trga pokaže, da utegne zadevni obratovalec zadržati cene na previsoki ravni ali uporabiti razkorak cen v škodo končnih uporabnikov, v skladu z določbami člena 8 naloži obveznosti v zvezi s pokrivanjem stroškov in cenovnim nadzorom, vključno z obveznostmi za stroškovno naravnost cen in obveznostmi glede sistemov stroškovnega računovodstva, da se zagotovijo določene vrste medomrežnega povezovanja in/ali dostopa. Da bi spodbudili naložbe obratovalcev, vključno v omrežja naslednje generacije, nacionalni regulativni organi upoštevajo naložbe obratovalca in mu zagotovijo primerno stopnjo donosnosti naložbe za ustrezno vložena sredstva, pri čemer se upoštevajo tveganja, povezana s posamičnim projektom novih naložb v omrežje.“;

10. vstavitva se naslednja člena:

„Člen 13a

Funkcionalna ločitev

1. Kadar nacionalni regulativni organ ugotovi, da se z ustreznimi obveznostmi, naloženimi s členi 9 do 13, ni doseгла učinkovita konkurenca in da obstajajo pomembni in trajni konkurenčni problemi/tržna nepopolnost, ugotovljeni v zvezi z veleprodajnim zagotavljanjem dostopovnih produktov, lahko v skladu z določbami drugega pododstavka člena 8(3) vertikalno integriranemu podjetju izjemoma naloži obveznost, da dejavnosti, povezane z veleprodajnim zagotavljanjem ustreznih dostopovnih produktov, prenese na neodvisno delujočo poslovno enoto.

Ta poslovni subjekt dostopovne produkte in storitve dobavlja vsem podjetjem, tudi drugim poslovnim subjektom v okviru matičnega podjetja, po enakem časovnem razporedu in pod enakimi pogoji, vključno glede cen in kakovosti storitev, ter po enakih sistemih in postopkih.

2. Kadar namerava nacionalni regulativni organ naložiti obveznost za funkcionalno ločitev, Komisiji predloži predlog, ki vključuje:

- (a) dokaze, ki utemeljujejo odločitve nacionalnega regulativnega organa iz odstavka 1;
- (b) utemeljeno oceno, da obstaja majhna možnost, da bo v razumnem časovnem obdobju prišlo do učinkovite in trajnostne konkurence na področju infrastrukture, ali pa je sploh ni;
- (c) analizo pričakovanega vpliva na regulativni organ, na podjetje, zlasti na delovno silo ločenega podjetja in na sektor elektronskih komunikacij kot celoto, ter na spodbude za naložbe v celotni sektor, zlasti ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju socialne in teritorialne kohezije, ter na druge zainteresirane strani, vključno zlasti s pričakovanim učinkom na konkurenco in možne nastale učinke na potrošnike;
- (d) analizo razlogov, zaradi katerih bi bila ta obveznost najbolj učinkovit način za uresničevanje sredstev, namenjenih obravnavanju ugotovljenih težav glede konkurence/primerov nepopolnega trga.

3. Osnutek ukrepa vsebuje naslednje elemente:

- (a) natančno naravo in stopnjo ločitve ter zlasti podrobni opis pravnega statusa ločene poslovne enote;
- (b) opredelitev sredstev ločene poslovne enote in izdelkov ali storitev, ki se bodo dobavljali tej enoti;
- (c) ureditev vodenja za zagotovitev neodvisnosti osebja, ki je zaposleno v ločeni poslovni enoti, ter ustrezno strukturo spodbud;
- (d) pravila za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti;
- (e) pravila za zagotovitev preglednosti operativnih postopkov, zlasti za druge zainteresirane strani;
- (f) program spremljanja, namenjen zagotavljanju izpolnjevanja, vključno z objavo letnega poročila.

4. Po odločitvi Komisije o osnutku ukrepa, sprejeti v skladu s členom 8(3), nacionalni regulativni organ izvede usklajeno analizo različnih trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem, v skladu s postopkom iz člena 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Nacionalni regulativni organ na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti v skladu s členoma 6 in 7 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

5. Za podjetje, za katero je bila uvedena funkcionalna ločitev, lahko velja katera koli obveznost, opredeljena v členih 9 do 13, na katerem koli posebnem trgu, na katerem je bilo označeno kot podjetje s pomembno tržno močjo v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), ali pa katera koli obveznost, ki jo Komisija odobri po členu 8(3).

Člen 13b

Prostovoljna ločitev vertikalno integriranega podjetja

1. Podjetja, ki so bila označena kot obratovalci s pomembno tržno močjo na enem ali na več upoštevanih trgih v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), nacionalni regulativni organ vnaprej in pravočasno obvestijo, da mu tako omogočijo oceno učinkov načrtovane transakcije, kadar nameravajo svoja sredstva krajevnega dostopnega omrežja ali znaten del teh sredstev prenesti na ločeno pravno osebo z drugim lastnikom ali ustanoviti ločen poslovni subjekt, da bi vsem maloprodajnim ponudnikom, tudi svojim maloprodajnim oddelkom, dobavljala popolnoma enakovredne dostopovne izdelke, kar bo nacionalnemu regulativnemu organu omogočilo oceno učinka načrtovane transakcije.

Podjetja prav tako obvestijo nacionalni regulativni organ o spremembi te namere in končnem izidu postopka ločitve.

2. Nacionalni regulativni organ oceni učinek načrtovane transakcije na obstoječe regulativne obveznosti po Direktivi 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

V ta namen nacionalni regulativni organ izvede usklajeno analizo različnih trgov, povezanih z dostopovnim omrežjem, v skladu s postopkom iz člena 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Nacionalni regulativni organ na podlagi svoje ocene naloži, ohrani, spremeni ali umakne obveznosti v skladu s členoma 6 in 7 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

3. Za pravno in/ali operativno ločen poslovni subjekt lahko velja katera koli obveznost, opredeljena v členih 9 do 13, na katerem koli posebnem trgu, na katerem je bilo podjetje označeno kot podjetje s pomembno tržno močjo v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), ali katera koli druga obveznost, ki jo Komisija odobri po členu 8(3).“;

11. člen 14 se spremeni:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.“;

(b) odstavek 4 se črta;

12. Priloga II se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„MINIMALNI SEZNAM POSTAVK, KI JIH JE TREBA VKLJUČITI V REFERENČNO PONUDBO ZA VELEPRODAJNO OMREŽNO INFRASTRUKTURO, VKLJUČNO Z DELJENIM ALI POVSEM RAZVEZANIM DOSTOPOM NA FIKSNI LOKACIJI, KI JO MORAJO OBJAVITI OBRATOVALCI S POMEMBNO TRŽNO MOČJO“;

(b) opredelitev (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) ‚krajevna podzanka‘ pomeni delno krajevno zanko, ki povezuje omrežno priključno točko v naročnikovih objektih s koncentracijsko točko ali določeno vmesno dostopovno točko v fiksnem javnem telefonskem omrežju;“;

(c) opredelitev (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) ‚povsem razvezani dostop do krajevne zanke‘ pomeni zagotovitev dostopa upravičencu do krajevne zanke ali krajevne podzanke obratovalca s pomembno tržno močjo z dovoljenjem uporabe celotne zmogljivosti omrežne infrastrukture;“;

(d) opredelitev (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) ‚sodostop do krajevne zanke‘ pomeni zagotovitev dostopa upravičencu do krajevne zanke ali krajevne podzanke obratovalca s pomembno tržno močjo, ki omogoča uporabo celotne določenega dela zmogljivosti omrežne infrastrukture, kot je denimo del frekvence ali ekvivalenta;“;

(e) točke 1, 2 in 3 dela A se nadomestijo z naslednjim:

„1. Omrežni elementi, do katerih se ponuja dostop, ki vključujejo zlasti naslednje elemente z ustreznimi pripadajočimi napravami:

(a) razvezani dostop do krajevnih zank (povsem razvezani dostop ali sodostop);

(b) razvezani dostop do krajevnih podzank (povsem razvezani dostop ali sodostop), kjer je ustrezno vključno z dostopom do elementov omrežja, ki niso dejavni za vzpostavitev zalednih omrežij;

(c) kjer je ustrezno, dostop do vodov, ki omogoča razvitje dostopovnih omrežij.

2. Informacije v zvezi z lokacijami fizičnega dostopa, vključno s priključnimi omaricami in razdelilnimi okviri, razpoložljivostjo krajevnih zank, podzank in sistemov prenosa na točno določenih delih dostopovnega omrežja ter po potrebi informacije v zvezi z lokacijo vodov in razpoložljivostjo v vodih.

3. Tehnični pogoji v zvezi z dostopom in uporabo krajevnih zank in podzank, vključno s tehničnimi značilnostmi posukanega para in/ali optike in/ali enakovredne infrastrukture, razdelilcev za kabel, vodov in pripadajočih naprav in, kjer je ustrezno, tehnični pogoji v zvezi z dostopom do vodov.“;

(f) točka 1 dela B se nadomesti z naslednjim:

„1. Informacije o obstoječih ustreznih lokacijah obratovalca s pomembno tržno močjo ali lokacijah opreme ter načrtovane posodobitve teh lokacij (*).

(*) Razpoložljivost teh informacij se lahko v interesu javne varnosti omeji samo na zainteresirane strani.“

Člen 3

Spremembe Direktive 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi)

Direktiva 2002/20/ES se spremeni:

1. v členu 2 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Uporablja se tudi naslednja opredelitev:

„splošna odobritev“ pomeni pravni okvir, ki ga določi država članica in ki v skladu s to direktivo zagotavlja pravice do zagotavljanja elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev in določa sektorsko specifične obveznosti, ki lahko veljajo za vse ali določene vrste elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.“;

2. v členu 3(2) se doda naslednji pododstavek:

„Od podjetij, ki zagotavljajo čezmejne elektronske komunikacijske storitve podjetjem, ki imajo sedež v več državah članicah, se zahteva samo eno uradno obvestilo na zadevno državo članico.“;

3. člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Pravice uporabe radijskih frekvenc in števil

1. Države članice spodbujajo uporabo radijskih frekvenc v okviru splošnih odobritev. Države članice lahko po potrebi podelijo posamezne pravice uporabe zaradi:

- preprečevanja škodljivega motenja,
- zagotavljanja tehnične kakovosti storitve,
- varovanja učinkovite uporabe spektra ali
- izpolnjevanja drugih ciljev splošnega interesa, kakor jih opredelijo države članice skladno z zakonodajo Skupnosti.

2. Če je treba podeliti individualne pravice uporabe za radijske frekvence in številke, države članice take pravice na zahtevo podelijo vsakemu podjetju, ki zagotavlja omrežja ali storitve na podlagi splošne odobritve iz člena 3, vendar ob upoštevanju določb členov 6, 7 in 11(1)(c) te direktive in vseh drugih predpisov, ki zagotavljajo učinkovito uporabo teh virov v skladu z Direktivo 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Brez poseganja v posebna merila in postopke, ki jih države članice sprejmejo za podelitev pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radio-difuzijskih vsebin za izpolnjevanje ciljev splošnega interesa v skladu z zakonodajo Skupnosti, se pravice uporabe radijskih frekvenc in števil podeljujejo z odprtimi, objektivnimi, preglednimi, nediskriminatornimi in sorazmernimi postopki, v primeru radijskih frekvenc pa v skladu z določbami člena 9 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Izjema glede zahtev po odprtem postopku se lahko uporablja v primerih, kjer je podelitev posameznih pravic uporabe radijskih frekvenc ponudnikom storitev radijskih ali televizijskih radio-difuzijskih vsebin potrebna za doseganje cilja splošnega interesa, kakor ga opredelijo države članice skladno z zakonodajo Skupnosti.

Pri podeljevanju pravice uporabe države članice določijo, ali lahko imetnik pravic te pravice prenese in pod kakšnimi pogoji. V primeru radijskih frekvenc je ta določba skladna s členoma 9 in 9b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Kadar države članice podelijo pravice uporabe za določeno časovno obdobje, je trajanje za zadevno storitev primerno glede na zeleni cilj, ob upoštevanju, da je potrebno ustrezno obdobje za amortizacijo naložb.

Kadar se individualna pravica uporabe radijskih frekvenc podeli za deset let ali več in se med podjetji ne more prenašati ali dajati v zakup v skladu s členom 9b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), pristojni nacionalni organi zagotovijo, da veljajo merila za dodelitev individualnih pravic ter se spoštujejo ves čas trajanja dovoljenja, zlasti na utemeljeno zahtevo imetnika pravice. Če ta merila ne veljajo več, se individualna pravica uporabe spremeni v splošno odobritev za uporabo radijskih frekvenc, ob predhodnem obvestilu in po razumnem roku, ali pa postane prosto prenosljiva ali na voljo za zakup med podjetji v skladu s členom 9b Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

3. Nacionalni regulativni organ sprejme, sporoči in objavi odločbe o podelitvi pravic uporabe čim prej po prejemu popolne vloge, in sicer v treh tednih za številke, ki so bile razporejene za posebne namene v okviru nacionalnega načrta oštevilčenja, in v šestih tednih za radijske frekvence, ki so bile razporejene za namene uporabe s strani elektronskih komunikacijskih storitev v okviru nacionalnega načrta za razporeditev frekvenc. Slednji rok je brez poseganja v morebitni veljavni mednarodni sporazum v zvezi z uporabo radijskih frekvenc ali orbitalnih leg.

4. Kadar se po posvetovanju z zainteresiranimi strankami v skladu s členom 6 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) sklene, da je treba pravice uporabe številke z izrednim gospodarskim pomenom podeliti s konkurenčnimi ali primerjavnimi izbirnimi postopki, lahko države članice podaljšajo najdaljši rok treh tednov za največ nadaljnje tri tedne.

Za konkurenčne ali primerjalne izbirne postopke za radijske frekvence se uporablja člen 7.

5. Države članice ne omejijo števila pravic uporabe, ki se podelijo, razen kadar je to potrebno za zagotovitev učinkovite uporabe radijskih frekvenc v skladu s členom 7.

6. Pristojni nacionalni organi zagotovijo, da se radijske frekvence uporabljajo smotrno in učinkovito v skladu s členoma 8(2) in 9(2) Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva). Prav tako zagotovijo, da se konkurenca ne izkrivlja zaradi prenosa ali kopičenja pravic uporabe radijskih frekvenc. V te namene lahko države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot je pooblastitev za prodajo ali dajanje v zakup pravic uporabe radijskih frekvenc.“;

4. člen 6 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Za splošno odobritev za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ter pravice

uporabe radijskih frekvenc in pravice uporabe številke lahko veljajo samo pogoji iz Priloge. Taki pogoji so nediskriminatorni, sorazmerni in pregledni ter v primeru pravic uporabe radijskih frekvenc skladni s členom 9 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

(b) v odstavku 2 se besedilo „členih 16, 17, 18 in 19 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah)“ nadomesti z besedilom „členu 17 Direktive 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah)“;

5. člen 7 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„1. Če država članica razmišlja o omejitvi števila pravic uporabe, ki se podelijo za radijske frekvence, oziroma o podaljšanju trajanja obstoječih pravic, ki ni v skladu s pogoji, določenimi v takih pravicah, mora med drugim:“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim besedilom:

„(c) objaviti vsako odločitev o omejitvi podeljevanja pravic uporabe ali o obnovitvi pravic uporabe z navedbo razlogov za to;“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Kadar je treba omejiti podeljevanje pravic uporabe radijskih frekvenc, države članice podelijo take pravice na podlagi izbirnih meril, ki morajo biti objektivna, pregledna, nediskriminatorna in sorazmerna. Pri vseh izbirnih merilih je treba upoštevati uresničitev ciljev člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) in zahtev člena 9 te direktive.“;

(c) v odstavku 5 se besedilo „členu 9“ nadomesti z besedilom „členu 9b“;

6. člen 10 se spremeni:

(a) odstavki 1, 2 in 3 se nadomestijo z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi v skladu s členom 11 spremljajo in nadzorujejo skladnost s pogoji splošne odobritve ali s pravicami uporabe in s posebnimi obveznostmi iz člena 6(2).

Nacionalni regulativni organi lahko od podjetij, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja ali storitve na podlagi splošne odobritve ali imajo pravice uporabe radijskih frekvenc ali števil, zahtevajo, da v skladu s členom 11 posredujejo vse informacije, ki so potrebne za preverjanje izpolnjevanja pogojev iz splošne odobritve ali pravic uporabe ali izpolnjevanja posebnih obveznosti iz člena 6(2).

2. Kadar nacionalni regulativni organ ugotovi, da podjetje ne izpolnjuje enega ali več pogojev iz splošne odobritve ali pravic uporabe ali ne izpolnjuje posebnih obveznosti iz člena 6(2), podjetje obvesti o teh ugotovitvah in mu da primerno priložnost, da v razumnem roku izrazi svoja stališča.

3. Zadevni organ lahko zahteva ustavitev kršitve iz odstavka 2 takoj ali pa v razumnem roku ter sprejme ustrezne in sorazmerne ukrepe za zagotavljanje skladnosti.

V zvezi s tem države članice pooblastijo ustrezne organe, da naložijo:

- (a) odvračilne denarne kazni, kadar je to primerno, ki lahko vključujejo periodične kazni z retroaktivnim učinkom; in
- (b) ukaz, da se prekine ali odloži zagotavljanje storitve ali paketa storitev, ki bi lahko, v kolikor bi se nadaljevale, zelo škodile konkurenci, dokler niso izpolnjene obveznosti dostopa na podlagi analize trga, ki se izvede v skladu s členom 16 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).

Ukrepi in razlogi zanje se takoj sporočijo zadevnemu podjetju, določi pa se tudi razumen rok, v katerem se mora uskladiti z ukrepom.“;

- (b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Ne glede na določbe odstavkov 2 in 3 lahko države članice pooblastijo ustrezni organ, da naloži podjetjem, kadar je to primerno, denarne kazni, ker niso posredovala informacij v skladu z obveznostmi na podlagi člena 11(1)(a) ali (b) te direktive ali člena 9 Direktive 2002/19/ES (Direktiva o dostopu) v razumnem roku, ki ga je določil nacionalni regulativni organ.“;

- (c) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Pri resnih ali ponavljajočih se kršitvah pogojev iz splošne odobritve, pravic uporabe ali posebnih obveznosti iz člena 6(2) lahko nacionalni regulativni organi podjetju preprečijo nadaljnje zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali začasno ali stalno odvzamejo pravice uporabe, če ukrepi iz odstavka 3 tega člena, namenjeni zagotovitvi skladnosti, niso dosegli namena. Sankcije in kazni, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne, se lahko uporabijo za obdobje kršitve, četudi je bila kršitev nato odpravljena.“;

- (d) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Ne glede na določbe odstavkov 2, 3 in 5 lahko ustrezni organ, če ima dokaze o kršitvi pogojev iz splošne odobritve, pravic uporabe ali posebnih obveznosti iz člena 6(2), ki predstavlja neposredno in resno grožnjo za javni red, javno varnost ali javno zdravje ali bo drugim ponudnikom ali uporabnikom elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev ali drugim uporabnikom radijskega spektra povzročila resne gospodarske ali obratovalne težave, pred sprejetjem končne odločitve sprejme nujne začasne ukrepe za odpravo tega stanja. Zadevno podjetje potem dobi ustrezno priložnost, da izrazi svoje stališče in predlaga rešitve. Če je primerno, lahko ustrezni organ potrdi začasne ukrepe, ki veljajo največ 3 mesece, ki pa se lahko v primeru, da izvršilni postopki niso bili zaključeni, podaljšajo za nadaljnje obdobje do treh mesecev.“;

- 7. člen 11(1) se spremeni:

- (a) točka (a) se nadomesti z naslednjo:

„(a) sistematično ali posamično preverjanje izpolnjevanja pogojev 1 in 2 dela A, pogojev 2 in 6 dela B ter pogojev 2 in 7 dela C Priloge ter izpolnjevanja obveznosti iz člena 6(2);“;

- (b) dodata se naslednji točki:

„(g) varovanje učinkovite uporabe radijskih frekvenc in zagotavljanje njihovega učinkovitega upravljanja;

(h) oceno prihodnjega razvoja omrežja ali storitev, ki bi lahko vplival na veleprodajne storitve, ki so na voljo konkurentom.“;

(c) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Informacij iz točk (a), (b), (d), (e), (f), (g) in (h) prvega odstavka ni mogoče zahtevati pred ali kot pogoj za dostop na trg.“;

8. člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Spremembe pravic in obveznosti

1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravice, pogoji in postopki v zvezi s splošnimi odobritvami in pravicami uporabe ali pravicami do vgradnje naprav spremenijo le v objektivno utemeljenih primerih in na sorazmeren način, pri čemer se po potrebi upoštevajo posebni pogoji, ki veljajo za prenosljive pravice uporabe radijskih frekvenc. Razen če so predlagane manjše spremembe in se je z njimi strinjal imetnik pravic ali splošne odobritve, se namen o izvedbi takih sprememb napove na ustrezen način, zainteresirane stranke, vključno z uporabniki in potrošniki, pa imajo na voljo dovolj dolg rok, da izrazijo svoja stališča o predlaganih spremembah, ta rok pa ni krajši od štirih tednov, razen v izjemnih okoliščinah.

2. Države članice ne omejujejo ali odvzamejo pravic do vgradnje naprav ali pravic uporabe radijskih frekvenc pred iztekom roka, za katerega so bile podeljene, razen kadar je to utemeljeno in primerno v skladu s Prilogo in ustreznimi nacionalnimi določbami o odškodninah za odvzem pravic.“;

9. v členu 15 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se vse ustrezne informacije o pravicah, pogojih, postopkih, dajatvah, pristojbinah in odločitvah glede splošnih odobritev, pravic uporabe in pravic do vgradnje naprav objavijo in posodablajo na ustrezen način, s čimer se vsem zainteresiranim strankam zagotovi preprost dostop do teh informacij.“;

10. v členu 17 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Države članice brez poseganja v člen 9a Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva) splošne odobritve in individualne pravice uporabe, ki že obstajajo 31. decembra 2009, uskladijo s členi 5, 6 in 7 ter Prilogo k tej direktivi najpozneje do 19. decembra 2011.

2. Če je posledica uporabe odstavka 1 zmanjšanje pravic ali razširitev splošnih odobritev in individualnih pravic uporabe, ki že obstajajo, lahko države članice podaljšajo veljavnost teh pravic in obveznosti do najpozneje 30. septembra 2012, pod pogojem, da to ne vpliva na pravice

drugih podjetij po zakonodaji Skupnosti. Države članice takšno podaljšanje veljavnosti sporočijo Komisiji in navedejo razloge zanj.“;

11. Priloga se spremeni, kot je določeno v Prilogi k tej direktivi.

Člen 4

Razveljavitev

Uredba (ES) št. 2887/2000 se razveljavi.

Člen 5

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 25. maja 2011. Komisiji takoj sporočijo besedila navedenih predpisov.

Te ukrepe uporabljajo od 26. maja 2011.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 6

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 7

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 25. novembra 2009

Za Evropski Parlament

Predsednik

J. BUZEK

Za Svet

Predsednica

Å. TORSTENSSON

PRILOGA

Priloga k Direktivi 2002/20/ES (Direktiva o odobritvi) se spremeni:

1. prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Pogoji, naštet v tej prilogi, sestavljajo seznam vseh možnih pogojev, ki se lahko navezujejo na splošne odobritve (Del A), pravice uporabe radijskih frekvenc (Del B) in pravice uporabe števil (Del C), kot so navedeni v členu 6(1) in členu 11(1)(a), v okviru omejitev, dovoljenih po členih 5, 6, 7, 8 in 9 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;

2. del A se spremeni:

(a) točka 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Dostopnost končnih uporabnikov do števil iz nacionalnega načrta oštevilčenja, števil iz evropskega telefonskega številskega prostora (ETNS), univerzalne mednarodne brezplačne telefonske številke (UIFN) in, kadar je to tehnično in ekonomsko izvedljivo, načrtov oštevilčenja drugih držav članic, ter pogoji v skladu z Direktivo 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah).“;

(b) točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, značilno za področje elektronskih komunikacij, v skladu z Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (*).“

(*) UL L 201, 31.7.2002, str. 37.“;

(c) točka 8 se nadomesti z naslednjim:

„8. Predpisi o varstvu potrošnikov, značilni za področje elektronskih komunikacij, vključno s pogoji, ki so v skladu z Direktivo 2002/22/ES (Direktiva o univerzalnih storitvah), in pogoji o dostopnosti za uporabnike invalide v skladu s členom 7 navedene direktive.“;

(d) v točki 11 se „Direktivo 97/66/ES“ nadomesti z „Direktivo 2002/58/ES“;

(e) doda se naslednja točka:

„11a. Pogoji za uporabo komunikacij javnih organov, namenjenih splošni javnosti, za opozarjanje javnosti pred neposredno nevarnostjo in za zmanjševanje posledic večjih katastrof.“;

(f) točka 12 se nadomesti z naslednjim:

„12. Pogoji za uporabo v času večjih nesreč ali nacionalnih nujnih primerov za zagotovitev komunikacij med dežurnimi službami in organi.“;

(g) točka 16 se nadomesti z naslednjim:

„16. Varnost javnih omrežij pred nedovoljenim dostopom v skladu z Direktivo 2002/58/ES (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah).“;

(h) doda se naslednja točka:

„19. Obveznosti ponudnikov javnih komunikacijskih omrežij, ki zagotavljajo javnosti dostopne komunikacijske storitve, glede preglednosti, da bi zagotovili povezanost med koncema v skladu s cilji in načeli iz člena 8 Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva), razkritje vseh pogojev, ki omejujejo dostop do in/ali uporabo storitev in programov, ko te pogoje dovoljujejo države članice v skladu z zakonodajo Skupnosti, in kjer je to potrebno in sorazmerno, dostop nacionalnih regulativnih organov do takšnih informacij, ki so potrebne za preveritev točnosti takšnega razkritja.“;

3. del B se spremeni:
- (a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:
- „1. Obveznost zagotavljanja storitve ali uporabe vrste tehnologije, za katero so bile podeljene pravice uporabe frekvence, vključno z zahtevami glede pokritosti in kakovosti, če je to primerno.“;
- (b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:
- „2. Dejanska in učinkovita uporaba števil v skladu z Direktivo 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“;
- (c) doda se naslednja točka:
- „9. Obveznosti, značilne za poskusno uporabo radijskih frekvenc.“;
4. točka 1 dela C se nadomesti z naslednjim:
- „1. Določitev storitve, za katero se uporabi številka, vključno z vsemi zahtevami, povezanimi z zagotavljanjem te storitve, ter – v izogib dvomom – tarifnimi načeli in najvišjimi cenami, ki lahko veljajo v posebnem številčnem območju, da bi zagotovili varstvo potrošnikov v skladu s členom 8(4)(b) Direktive 2002/21/ES (Okvirna direktiva).“
-

IZJAVA KOMISIJE O NEVTRALNOSTI OMREŽJA

Komisija pripisuje velik pomen ohranitvi odprtega in nevtralnega značaja interneta, v celoti upoštevajoč voljo sozakonodajalcev, da zdaj zagotovijo nevtralnost omrežja kot politični cilj in regulativno načelo, ki naj ju spodbujajo nacionalni regulativni organi ⁽¹⁾, ob hkratni krepitvi s tem povezanih zahtev po preglednosti ⁽²⁾ in oblikovanju varovalnih pooblastil nacionalnih regulativnih organov za preprečevanje razvrednotenja storitev in zadrževanja ali upočasnevanja prometa po javnih omrežjih ⁽³⁾. Komisija bo skrbno spremljala izvajanje teh določb v državah članicah, pri čemer se bo v svojem letnem poročilu o napredku za Evropski parlament in Svet posebej osredotočila na uresničevanje zaščite „omrežnih svoboščin“ evropskih državljanov. Medtem bo Komisija spremljala vpliv tržnega in tehnološkega razvoja na „omrežne svoboščine“ ter pred koncem leta 2010 Evropskemu parlamentu in Svetu poročala o morebitni potrebi po dodatnih smernicah, poleg tega pa bo pri obravnavi morebitnih protikonkurenčnih praks uporabila svoje veljavne pristojnosti glede konkurenčnega prava.

⁽¹⁾ Člen 8(4)(g) okvirne direktive.

⁽²⁾ Člena 20(1)(b) ter 21(3)(c) in (d) Direktive o univerzalnih storitvah.

⁽³⁾ Člen 22(3) Direktive o univerzalnih storitvah.

Cena naročnine 2009 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 000 EUR na leto (*)
Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na mesec (*)
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni CD-ROM	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	700 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	70 EUR na mesec
Uradni list EU, serija C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	400 EUR na leto
Uradni list EU, serija C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	40 EUR na mesec
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni CD-ROM	22 uradnih jezikov EU	500 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), CD-ROM, 2 izdaji na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	360 EUR na leto (= 30 EUR na mesec)
Uradni list EU, serija C – natečaji	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

(*) Prodaja po številki: — do 32 strani: 6 EUR
— od 33 do 64 strani: 12 EUR
— več kot 64 strani: cena se določi glede na posamezen primer

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku objavlja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem CD-ROM-u.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Plačljive publikacije, ki jih izdaja Urad za publikacije, so na voljo pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. Ta spletna stran omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletno stran <http://europa.eu>

